Nr 5/99 (11) ● 24.02. – 09.03.

To prostsze niż myślisz

Komputer ŚWIAT

Nowy dwutygodnik

NR INDEKSU: 346 543 ISSN 1506-4026

tylko 2,80 zł

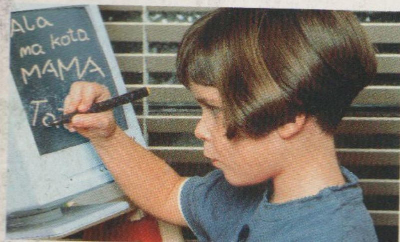
Dla ambitnych

Jak bije serce peceta – czyli wszystko o konfiguracji BIOS-u

Strona 36

Test programów

Ala ma peceta:

Programy do nauki pisania dla dzieci

Strona 24

Test sprzętu

Niedrogie i dobre skanery płaskie

Strona 8

Online

Na zakupy do internetu

Strona 34

O rety! Wirusy!

Jak zwalczać groźne wirusy programów biurowych

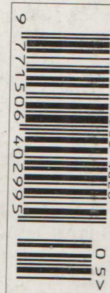
Strona 16

Gry filmowe:

Test 10 najpopularniejszych

Strona 42

Hi-fi/Wideo/Foto: Test nagrywarek płyt kompaktowych

Strona 52

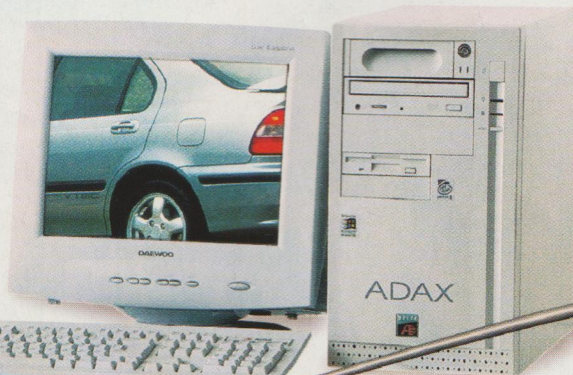
WZROST EMOCJI - ADAX W PROMOCJI

DOBRZE WYGLĄDA ADAX i HONDA!

LOTERIA PROMOCYJNA ADAXA
KUPUJĄC ADAXA MOŻESZ WYGRAĆ SAMOCHÓD
LOTERIA PROMOCYJNA ADAXA

The Intel Inside® logo and Pentium® are registered trademarks, and Celeron™ and Pentium® II Xeon™ are trademarks of Intel Corporation

ADAX DELTA dwa 350

Płyta główna ATX 440 BX, procesor Intel® PENTIUM® II 350 MHz, 512 kB cache, pamięć 64 MB SDRAM, karta graficzna 4 MB AGP, obudowa Tower ATX, CD ROM 36-krotna prędkość, licencja Windows 98 wraz z dokumentacją, dysk twardy 3,2 GB w wymiennej kieszeni, monitor 15" DAEWOO.

4 PROSTE CZYNNOŚCI

które pomogą Ci stać się właścicielem wspaniałej nagrody w Loterii Promocyjnej ADAX - samochodu Honda Civic:

1. Kup dowolny model komputera ADAX oferowany w sieci autoryzowanych partnerów handlowych ADAXa.

2. W opakowaniu kupionego ADAXa znajdź nasz kupon konkursowy.

3. Czytelnie go wypełnij. Ostrożnie odklej kod kreskowy z opakowania ADAXa (NIE Z KOMPUTERA!) z numerem seryjnym kupionego ADAXa i naklej na drugą stronę kuponu.

4. Poprawnie wypełniony kupon prześlij do nas jak zwykłą pocztówkę lub włóż go dla większej pewności do koperty i prześlij na podany na kuponie adres.

Nie zapomnij tylko nakleić znaczka aby Twoje zgłoszenie do nas dotarło!.

POWODZENIA!

WWW.ADAX.PL

Aby dowiedzieć się gdzie można kupić komputer ADAX a tym samym wziąć udział w Loterii Promocyjnej ADAX, poszukaj reklam ADAXa we wtorkowym wydaniu dodatku Gazety Wyborczej Biuro i Komputer oraz reklam ADAXa w piątkowej Gazecie Wyborczej

OGÓLNE ZASADY LOTERII PROMOCYJNEJ ADAX:

Organizatorem loterii promocyjnej ADAX jest JTT Computer S.A. Promocja jest prowadzona na terenie całego kraju w sieci uprawnionych sklepów ADAXa. Loteria Promocyjna trwa do 28 lutego 1999 roku i mogą wziąć w niej udział tylko osoby pełnoletnie na stałe zamieszkałe w Polsce. W losowaniu biorą udział tylko poprawnie wypełnione oryginały kuponów konkursowych nadesłane do organizatora Loterii do dnia 14 marca 1999 roku, decyduje data stempla pocztowego. Losowanie nagrody odbędzie się w dniu 31 marca 1999 roku. Wyniki losowania zostaną podane do publicznej wiadomości poprzez ogólnopolskie ogłoszenie w Gazecie Wyborczej w terminie 15 dni od daty losowania nagrody. Nagrodą jest samochód Honda Civic. W Loterii Promocyjnej ADAXa nie mogą brać udziału pracownicy JTT Computer S.A. wraz z rodzinami.

Szczegółowy regulamin promocji jest dostępny do wglądu, w siedzibie organizatora Loterii, na stronach **www.jtt.com.pl**, **www.adax.pl** oraz we wszystkich uprawnionych punktach sprzedaży ADAXa na terenie całego kraju.

ADAX®
PERSONAL COMPUTER

Producentem komputerów ADAX jest JTT COMPUTER

Ilość komputerów w promocji ograniczona

*ceny kalkulowane przy kursie 1 USD = 3,50 PLN z dnia 17.11.98

Nasza witryna w Internecie - http://www.adax.pl

Nowości

Być może już wkrótce zamiast wielkich monitorów kineskopowych na naszych biurkach staną płaskie ekrany ciekłokrystaliczne. Ich ceny ostatnio wyraźnie spadają

Test sprzętu

Poradnik

Komputery, jak ludzie, są narażone na infekcje. Jak obronić komputer przed wirusami?

Magazyn

Test programów

Okładka fot. BE&W/Robert Brykała/Free, rys. S. Paweł

Komputer ŚWIAT od redaktorów

Mariusz Ziomecki

Wiesław Małecki

Drodzy Czytelnicy!

Mówi się, że komputery, tak jak samochody, przeważnie są domeną mężczyzn. Facet realizuje się za kierownicą, wciskając gaz do dechy i piszcząc oponami na zakrętach. Ten sam facet gimnastykuje szare komórki, próbując wykrzesać z podkręconego procesora setki megaherców. Czy naprawdę tak jest? Niestety, podpisy pod listami Czytelników Komputer ŚWIATA zdają się potwierdzać tę tezę. A szkoda. Zastanawiamy się, dlaczego tak się dzieje. Czyżby kobiety uznały, że wszystkie zabawki powinny być ściśle podzielone – na żeńskie i męskie? A może po prostu nudzi je wszystko, co elektryczne i elektroniczne? A może interesują się komputerami, ale nie czytają Komputer ŚWIATA? Komponując kolejne wydania redakcja stara się uwzględniać propozycje Czytelników, ich sugestie i potrzeby. Niestety, sygnały, jakie otrzymujemy, pochodzą głównie od męskiej części Czytelników. Dlatego też, siłą rzeczy, pod męskie zainteresowania skrojone jest pismo. No i kółko się zamyka. Chcielibyśmy, aby było inaczej. Piszcie więc do nas, Miłe Panie! Tylko wtedy będziemy mogli Wam pomóc. I chętnie pomożemy.

W numerze 3/99 Komputer ŚWIATA do testu drukarek laserowych wkradł się błąd. Sprostowanie zamieszczamy na stronie 14.

Wskazówki

Online

Sklepów internetowych przybywa szybko. Oferują duży wybór towarów i sporo udogodnień przy zakupach

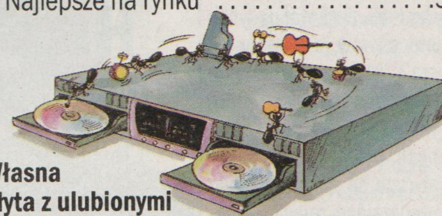

Dla ambitnych

Gry

Telekomunikacja

Hi-fi/Wideo/Foto

Własna płyta z ulubionymi utworami wybranymi z różnych kompaktów to już nie problem. Za pomocą nagrywarek CD każdy może ułożyć zestaw hitów, które najbardziej przypadły mu do gustu

Rynek

Od redakcji

fot. BE&W, rys. S. Paweł

Prosto z dalekopisu

Zdalna identyfikacja

Nowe komputery przenośne IBM będą mogły drogą radiową rozpoznawać użytkownika. Umożliwi to specjalny identyfikator, który właściciel będzie mógł przyczepić do kluczy, włożyć do portfela lub nosić po prostu w kieszeni. IBM zapowiada też notebooki zdolne rozpoznać właściciela po wzorze siatkówki oka, lub odciskach palców.

Tajna broń S3

Jeszcze nie ochłonęliśmy po niedawnych premierach akceleratorów z Voodoo2 i RivaTNT, a już pojawia się produkt, który usiłuje zdetronizować obu rywali. Znany producent układów graficznych S3 Inc. zaprezentował swą tajną broń – Savage4. Ultraszybki procesor grafiki trójwymiarowej jest niezwykle tani, co pozwolić ma na konstruowanie wysoko wydajnych kart graficznych 3D w cenie 200-300 zł - dwa razy taniej, niż karty konkurencji.

Problemy giganta

Czy Intel, potentat na rynku procesorów, jest monopolistą? Wkrótce zostanie to rozstrzygnięte na sali sądowej. W Stanach Zjednoczonych praktyki monopolistyczne są zakazane, jako naruszające reguły wolnego rynku. Jednym ze świadków oskarżenia będzie konkurent Intela, firma AMD. W ostatnich miesiącach udział Intela w rynku zmniejszył się, ale wciąż wynosi aż 70 procent. Firma ma również problemy z obrońcami praw obywatelskich. Właściwości najnowszego procesora Pentium III umożliwiają śledzenie ruchów użytkownika w internecie. Na szczęście, po protestach wielu organizacji, Intel ogłosił, że identyfikacja będzie możliwa jako opcja. Tak więc nieświadome naruszenie prywatności użytkowników ma być niemożliwe.

Czy płaskie monitory trafią niedługo do naszych domów? Wydają się stworzone na mały metraż

Fot. FREE, montaż Komputer ŚWIAT

Płaskie kryształy

Na hasło „monitor ciekłokrystaliczny" skrzą się oczy niejednego właściciela komputera. Lekkie i płaskie, oferujące ostry, nasycony obraz, monitory takie zajmują ułamek tego miejsca na biurku, które okupuje masywny monitor z kineskopem. Panel **01 TFT** można nawet powiesić na ścianie na znak, że oto nadchodzi nowe stulecie. Jedyną poważną barierą jest cena – urządzenia tego typu kosztują 4-5 tys. zł. Sytuacja powoli się zmienia – nowe monitory firmy MAG zbliżają się cenowo do wyższej klasy odpowiedników kineskopowych! Modele LT 530 i LT 541 mają wyświetlacze o przekątnej 15 cali. Obszar widzialny, jaki zapewniają, zbliżony jest więc do 17-calowego klasycznego monitora (w którym rzeczywista przekątna ekranu jest mniejsza od nominalnej o ok. 1,5 cala). Kosztują odpowiednio 4195 zł i 3290 zł – cena LT 541 wydaje się konkurencyjna nawet wobec droższych siedemnastek. Nowe MAG-i różnią się między sobą głównie sposobem przesyłania z komputera sygnału wideo. Do LT 530 dołączono specjalną kartę graficzną ATI Xpert LCD, która generuje obraz cyfrowy. W drugim modelu natomiast sygnał wideo przygotowany pierwotnie do zwykłego monitora jest zamieniany na cyfrowy, co pogarsza nieco efekt końcowy. Wyświetlacze pracują z maksymalną **02 rozdzielczością** 1024 na 768, ważą ciut ponad pięć kilogramów. W niektórych zastosowaniach przydatna może być możliwość obrócenia ekranu o 90 stopni.

Informacje:
Veracomp
tel.: (012) 4111044
http://www.veracomp.com.pl

Laserowa trójka

Hewlett-Packard rozpoczął sprzedaż trzech modeli drukarki serii 2100. Nowością jest modularna budowa tych urządzeń, co pozwala dodawać nowe funkcje zależnie od potrzeb użytkownika. Drukują z jakością 1200 punktów na cal, a nowy rodzaj toneru dodatkowo zwiększa liczbę możliwych do uzyskania odcieni szarości. Bardziej zaawansowane modele serii 2100 umożliwiają korzystanie z drukarki w sieci komputerowej oraz komunikację z komputerami za pomocą podczerwieni. Najtańsza wersja kosztuje 3200 zł.

Informacje:
Hewlett Packard
tel.: (022) 6087700
http://www.hp.com.pl

Bez obaw, to tylko prezentacja. Podczas pracy drukarka nie zajmuje tyle miejsca

Cieńszy od Biblii

Supercienki ScanExpress pozwala skanować dokumenty formatu A3, jak mapy lub projekty graficzne

ScanExpress A3 to nowy skaner firmy Mustek. Jego grubość wynosi tylko 8,6 cm – mniej od typowej encyklopedii. Urządzenie zajmuje mało miejsca na biurku a nadaje się do skanowania wielkoformatowych dokumentów, jak mapy czy rozłożone książki. Jego obszar skanowania jest równy formatowi A3, rozdzielczość optyczna wynosi 600 na 300 **02 dpi** a **03 (s.8) głębia kolorów** jest 36-bitowa. ScanExpress A3 sprzedawany jest w wersjach SP i EP, które różnią się sposobem podłączenia do komputera – przez kartę **03 SCSI** lub (wolniejszy) port drukarki. Do urządzenia dołączono obszerny zbiór programów do edycji zdjęć i rozpoznawania pisma, w wersjach pełnych i demonstracyjnych (**04 shareware**). Niestety – nic za darmo. Cena modelu SP wynosi 2588 zł, modelu EP – 1741 zł.

Informacje: Veracomp
tel.: (012) 4111044
http://www.veracomp.com.pl

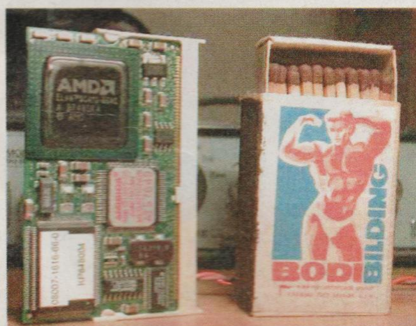

BJC 7100 drukuje prawie 5 kolorowych stron w ciągu minuty

Gruntująca drukarka
Canon BJC 7100

Niemal osiem czarno-białych i pięć kolorowych stron potrafi wydrukować w ciągu minuty nowa atramentówka Canona – BJC 7100. W drukarce zastosowano kilka technologicznych nowinek (np. zmniejszenie wielkości wytryskiwanej kropli atramentu), które zdaniem producenta znacznie polepszają jakość i szybkość druku w porównaniu z poprzednim modelem, BJC 7000. W szczególnie ciekawy sposób rozwiązano typowy dla „plujek" problem rozmazywania się wydruków – przed natryskiwaniem atramentu urządzenie pokrywa papier warstwą specjalnego podkładu. Takie gruntowanie powoduje, że krople atramentu nie natryskiwane bezpośrednio na papier mniej się rozpływają. Gotowe wydruki mają dzięki temu wyraźniejsze, bardziej nasycone i odporne na wodę kolory. Urządzenie pracuje w maksymalnej rozdzielczości 1200 na 600 02 dpi, drukuje na najróżniejszych materiałach – np. folii prezentacyjnej, folii do wprasowania na koszulki czy specjalnym nabłyszczanym papierze do zdjęć, który można zadrukować do formatu A4. Ceny jeszcze nie ustalono.

Informacje: Canon Polska
tel.: (022) 8245151

Mały komputer czy może duże pudełko? Chyba coś pomiędzy...

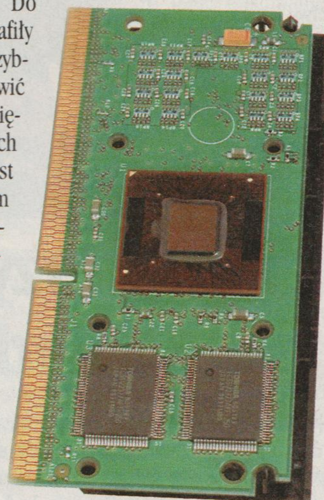
Mały też może

Komputer PC wielkości pudełka zapałek skonstruowali studenci z uniwersytetu Stanford (USA). Składa się on z procesora AMD 486 i 16 MB pamięci. Zamiast dysku twardego do komputera wielkości pudełka zapałek włożono specjalną pamięć Flash ROM, której zawartość nie jest kasowana po odłączeniu zasilania. Komputer nie ma klawiatury, myszki ani monitora, ponieważ konstruktorzy zaplanowali dla tego maleństwa specjalne zadania. Służy on jako serwer internetowy, który udostępnia strony WWW. Tej wielkości konstrukcje niedługo mogą stać się popularne – firma Cyrix zamierza skonstruować komputer PC, który zmieści się w jednym układzie scalonym.

Informacje:
http://wearables.stanford.edu

Trzecie Pentium

Doczekaliśmy się wreszcie najnowszego procesora Intela. Pentium III stał się najpotężniejszym dostępnym obecnie układem montowanym w komputerach biurkowych. Do sprzedaży początkowo trafiły 500 MHz wersje chipa – szybsze modele powinny pojawić się w przeciągu kilku miesięcy. Wedle naszych pierwszych testów nowy Pentium jest szybszy od 400 MHz Pentium II o 20 procent w programach biurowych i 10 procent w grach. Przewaga nad konkurencyjnym AMD K6-2 400 MHz wynosi aż 35 procent. Wydajność procesora zwiększy dodatkowo wbudowany zestaw nowych instrukcji przyspieszających tworzenie trójwymiarowej grafiki, filmów oraz dźwięku. Gry i programy napisane specjalnie dla niego będą działać znacznie szybciej – Intel zapewnia, że będzie można wybierać spośród licznych, interesujących tytułów. Producent ma też nadzieję, że szybki Pentium III utrzyma wydajnościową przewagę procesorów firmy nad układami konkurencji.

Pentium III – na pierwszy rzut oka niewiele się zmieniło

Informacje:
TCH Components
tel.: (0-22) 6460033
http://www.tch.com.pl

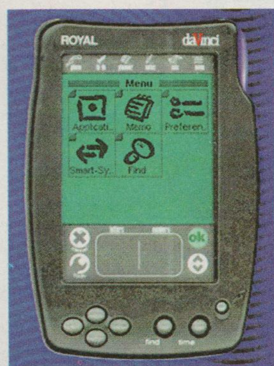
Kieszonkowy Leonardo

Cyfrowe notatniki – popularne w USA, są w Polsce prawie nieznane. Czy wkrótce zapanuje na nie moda także w naszym kraju? Dzięki urządzeniu niewiele większemu od telefonu komórkowego można tworzyć teksty, sprawdzać pocztę elektroniczną, a także liczyć. Bez większych problemów wszystkie informacje można także przesłać do zwykłego komputera PC. Jednym z takich urządzeń jest Royal daVinci – tani komputer 05 PDA, który oferuje wszystkie elementy droższych urządzeń tego typu (kosztujących niekiedy 300-400 dolarów) za cenę 99 dolarów (ok. 350 zł).

Komputerek wyposażono w ekran ciekłokrystaliczy, na którym możemy swobodnie notować, gdyż urządzenie rozpoznaje pismo odręczne. Za niecałe 20 dolarów możemy także dokupić klawiaturę, która podobnie jak komputer jest przenośna – składa się jak książka.

Informacje:
http://www.royal.com

Niby można pisać po ekranie, ale doświadczenie mówi, że klawiaturę warto mieć

Co to właściwie jest...

01 TFT
Technologia stosowana w wyświetlaczach ciekłokrystalicznych. Każdej najmniejszej części (pikselowi) matrycy odpowiada jeden tranzystor kontrolujący jakość obrazu.

02 Rozdzielczość i dpi
Rozdzielczość to gęstość malutkich punktów, które razem tworzą widzialny znak w druku. Jej miarą jest dpi (od ang. dots per inch = punkty na cal). Im więcej dpi, tym ostrzejszy jest obraz, wyższa jakość barw możliwych do uzyskania i lepsza jakość druku.

03 EIDE i SCSI
Sposoby komunikacji pomiędzy dyskami twardymi i napędami a płytą główną komputera. Popularne komputery posiadają wbudowaną obsługę EIDE i mogą być w nich montowane dyski i napędy EIDE. Urządzenia do profesjonalnych zastosowań częściej komunikują się poprzez SCSI i wymagają zamontowania w komputerze dodatkowego urządzenia nadzorującego ich pracę (tzw. kontrolera SCSI).

04 Shareware
Program, który można otrzymać i kopiować za darmo, jednak nie całkiem bezpłatny. Bez opłat można z niego korzystać przez pewien krótki czas. Jeśli po tym okresie zdecydujemy się zostawić program na dysku, za jego dalsze używanie powinniśmy autorowi zapłacić. Niekiedy pewne funkcje programu są zablokowane i dopiero po dokonaniu opłaty otrzymujemy hasło pozwalające je uaktywnić.

05 PDA
PDA to powszechnie stosowany skrót od ang. Personal Digital Assistant – osobisty asystent cyfrowy.

Prosto z dalekopisu

Microsoft na kwiecień
Najbardziej oczekiwany pakiet Office 2000 wkrótce pojawi się na półkach sklepowych. Na początek zostaną wydane trzy z pięciu zaplanowanych wersji: Premium Edition, Professional oraz Small Business Edition.
Dokładnie w tym samym czasie pojawi się także Service Pack 1 do Windows 98, który ma naprawiać wykryte błędy wersji sprzedawanej obecnie w sklepach. Pakiet naprawczy będzie leczył błędy wykryte i zgłoszone przez użytkowników Windows 98. Usprawniona zostanie praca przeglądarki internetowej oraz mylący się czasem program instalacyjny urządzeń i oprogramowania. Oprócz poprawek Service Pack będzie zawierał także bogaty zestaw sterowników do urządzeń, które pojawiły się w ciągu ostatnich miesięcy, a nawet tygodni. Wśród uzupełnień znajdzie się również poprawiony zestaw europejskich czcionek.

Informacje:
Infoserwis Microsoft
tel.: (022) 8659933

Reforma w internecie
Firma Internet Experts uruchomiła internetowy serwis, który oferuje informacje, a także porady na temat reformy emerytalnej. W skład serwisu wchodzą strony z aktami prawnymi, strukturą nowego systemu, opisem celu reformy, a także poradnik zawierający praktyczne wskazówki. Firma planuje, że w najbliższym czasie będzie także możliwe zadawanie pytań przez internet, na które odpowiadać będą doradcy ubezpieczeniowi.

Informacje:
Internet Experts
tel.: (022) 6427211
e-mail: iex@iexperts.com
http://www.iexperts.com/reforma

W firmie ze źle zarządzanymi kadrami pieniądze nie przychodzą na czas albo trafiają omyłkowo na niewłaściwe konta bankowe

Fot. KONKRET

Przyjaciel kadrowej

Jak ważny jest dobry system kadrowo-płacowy, przekonał się chyba każdy, stojąc w kolejce po wypłatę. Osoby prowadzące firmy wiedzą, że udręka przebijania się przez gąszcz przepisów prawnych i kodeksu pracy oraz trud poznawania niuansów skarbowych może każdego zniechęcić do zatrudniania nowych pracowników.

Znana z popularnych programów księgowych firma InsERT proponuje skorzystanie z najnowszej wersji programu Gratyfikant. Aplikacja ta ma ułatwić zarządzanie sprawami pracowników. Potrafi tworzyć umowy cywilnoprawne. Prowadzi ewidencję pracowników – w każdej chwili możemy np. sprawdzić, ile razy dany pracownik nie przyszedł do pracy i jak często zostawał po godzinach, kiedy będzie przysługiwać mu urlop, a kiedy emerytura. Nie zapomniano oczywiście o listach płac, rachunkach, zaliczkach i deklaracjach podatkowych. Wszystkie dokumenty można wydrukować. Gratyfikant uwzględnia zmiany, jakie wprowadza reforma ubezpieczeń społecznych. Mamy możliwość ubruttowienia wynagrodzeń, określenia filaru emerytalnego i, co najważniejsze, współpracy z osławionym, wywołującym kontrowersje (patrz informacja obok) zusowskim Programem Płatnika. Gratyfikant współpracuje z innymi programami firmy InsERT, np. Subiektem 4.

Informacje: InsERT
Wrocław, ul. Parkowa 25
tel.: (071) 3488296
http://www.insert.com.pl

Płatnik chuligan

Reforma ubezpieczeń społecznych wprowadziła niemałe zamieszanie. Media donosiły o tłumach szturmujących urzędy ZUS, kolejkach i zawiłościach druków. Program Płatnika 1.1, który miał pomóc pracodawcom w przygotowaniu dokumentów i wysłać je internetem do urzędu, wydawał się strzałem w dziesiątkę. Jednak zamiast ułatwić, uprościć i przyspieszyć, tylko skomplikował i popsuł. Mrzonką okazały się zapowiedzi urzędników, że wszelkie dane będzie można przesłać za pomocą modemu – łącza okazały się zbyt słabe dla tylu chętnych. Nadal wszystko trzeba załatwiać osobiście. Jakby tego było mało, Program Płatnika (a przynajmniej jego wersja zamieszczona na CD jednego z popularniejszych komputerowych miesięczników) okazał się bestią. Aplikacja ta potrafi bowiem

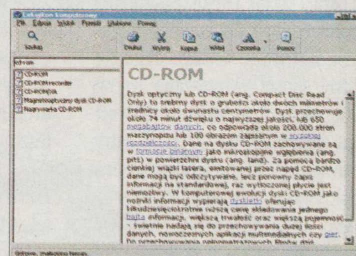
Na internetowej stronie twórcy feralnego Płatnika próżno szukać informacji o niebezpiecznym błędzie

Miał pomagać, a skutecznie utrudnia. Program Płatnika wprowadził niemałe zamieszanie w działach księgowości wielu firm

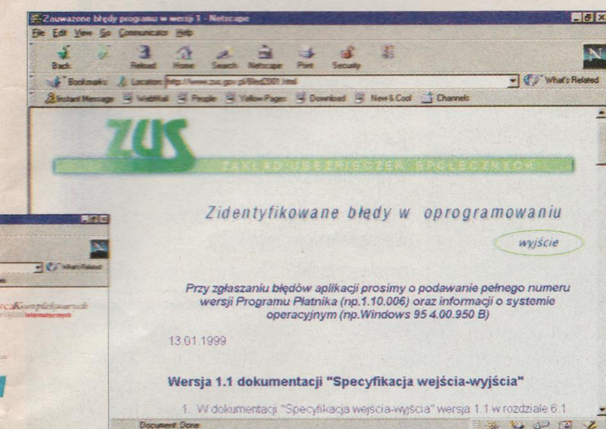
Leksykon od Zagozdy

Każdy, kto chciałby pogłębić swoją wiedzę na temat komputerów, może wypróbować najnowszy Leksykon komputerowy firmy Zagozda. Ponad 4000 terminów i 200 ilustracji wzbogaci naszą wiedzę na temat oprogramowania i sprzętu komputerowego. Leksykon dostępny jest wyłącznie przez internet i tam też jest sprzedawany. Program kosztuje tylko 10 zł i pobrać go można z internetu pod adresem: http://zagozda.cnet.pl/

	cena zł	rodzaj programu	ocena w naszych testach
1 English+ Basic 2.0	196	nauka jęz. angielskiego	-
2 Dookoła Polski	169	encyklopedia multimedialna	-
3 EuroPlus+ Reward	199	nauka jęz. angielskiego	bardo dobra
4 Encyklopedia nauki	169	encyklopedia multimedialna	-
5 Encyklopedia dla dzieci	169	encyklopedia multimedialna	-
6 Adept matematyki	49	program edukacyjny	-
7 Matma jest super	129	program edukacyjny	bardo dobra
8 Słownik Collinsa	189	słownik ang.- pol.	-
9 EuroPlus+ Niemiecki	342	kurs jęz. niemieckiego	-
10 Polonez	49	program edukacyjny	-

Internetowa strona ZUS puchnie od opisów wykrytych błędów Programu Płatnika

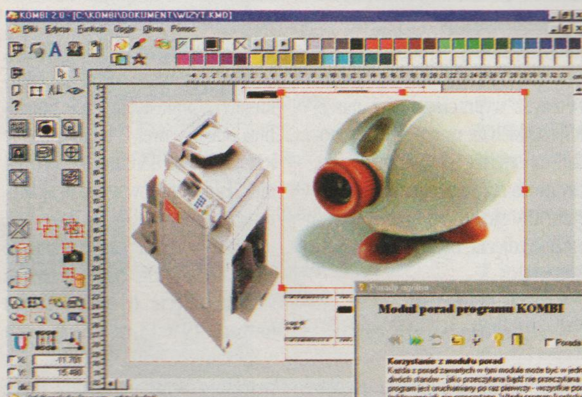
kompletnie zdemolować system operacyjny Windows NT. Pechowym płatnikom pozostało złapać za długopis lub skorzystać z komputera z Windows 95 albo też ściągnąć z internetu, ze strony ZUS-u, poprawiony program (www.zus.gov.pl). Dziwne tylko, że o awarii nie wspomniał ani słowem na swojej wymuskanej stronie producent niebezpiecznego Płatnika – firma Prokom Software.

Informacje: Prokom Software
tel.: (058) 6286666

SKRZYNKA SKARG

Czytelnik Szymon Sikora (znany nam też jako Szymek z Hażlacha) zaczyna widzieć na czerwono, kiedy mowa o firmie Primax. Być może jednak to nie Primax zawinił.
Było tak: Jeszcze w zeszłym roku Czytelnik Sikora kupił skaner firmy Primax. Po około czterech miesiącach skaner odmówił współpracy. Czytelnik zaniósł go więc do sklepu, w którym kupił sprzęt, no i zaczęło się. Sikora najpierw czekał przez półtora miesiąca, aż serwis łaskawie przyjmie sprzęt do naprawy (i jeszcze musiałem dowozić pudełko ze skanera, bo inaczej nie przyjmują), potem dwa tygodnie na naprawę. A na koniec skaner jak nie chodził, tak nie chodzi. Urządzenie to jest mi bardzo potrzebne, a pewnie będę czekał kolejne dwa miesiące na naprawę, żalił się Skrzynce. Straciłem czas, benzynę i nerwy. Po prostu skandal, jak w serwisie firmy Primax traktują klienta. Mariusz Jóźwiak, któremu podlega serwis generalnego dystrybutora Primaxa na Polskę, firmy AB, zgadza się, że TAKIE traktowanie klienta to skandal. Tyle że według Jóźwiaka to nie Primax i nie firma AB powinny się tłumaczyć, tylko ci hultaje, detaliczni sprzedawcy. To oni rzekomo przetrzymują sprzęt. Producent oczekuje a dystrybutor żąda, żeby reklamacje i naprawy załatwiać w kilka dni. Gdyby Jóźwiak wiedział, którzy handlowcy robią w Polsce gębę Primaxowi, miałby im wiele do powiedzenia. Komu w końcu wierzyć? Tylko Wy, drodzy Czytelnicy, możecie pomóc. Skargi można składać do firmy AB: tel.: (071) 3240534, e-mail: maj@ab.com.pl
Przy okazji, jeśli potraktowano Was podobnie w innym serwisie, wyślijcie do nas słowo: e-mail: redakcja@komputerswiat.pl lub faks: (022) 6084077.

Graficzne kombi

Tworzenie półprofesjonalnej grafiki komputerowej wymaga zainwestowania sporej gotówki. Pomijając koszt wydajnego komputera, dobrej drukarki czy skanera, słono kosztuje także samo oprogramowanie. Jeden profesjonalny program do składu i łamania stron lub edycji zdjęć to co najmniej półtora tysiąca złotych. Rozwiązaniem może być Kombi, program koszalińskiej firmy 3N: kosztuje on 550 zł. Za jego pomocą możemy tworzyć grafikę wektorową (jak np. w Adobe Illustratorze), rastrową (jak w Photoshopie), edytować tekst i składać strony. Osoby, które po przeczytaniu tych zdań wybierają się już do sklepu, musimy jednak przestrzec – Kombi to nie jest Photoshop, Corel i Quark w jednym. Zbyt dużo mu brak, aby można go było porównywać z tymi aplikacjami. Nie jest to narzędzie dla profesjonalnego studia DTP (komputerowy skład). Trudności pojawiają się choćby przy oblewaniu tekstem obrazków, a jest to funkcja podstawowa przy projektowaniu złożonych publikacji.

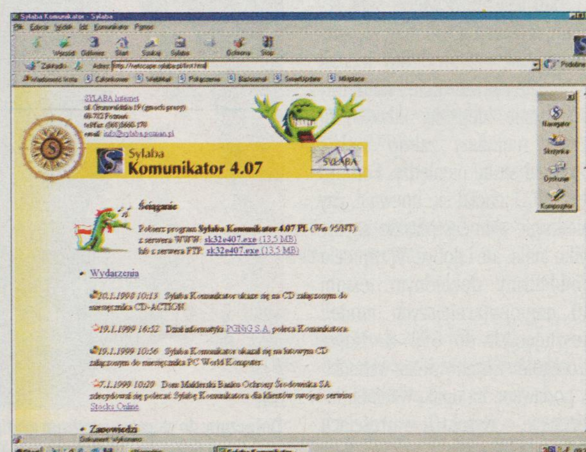
Uzupełnieniem programu jest multimedialny kurs obsługi oraz solidny zbiór zdjęć i gotowych elementów graficznych (m.in. kolekcja znaków drogowych), które możemy bez dodatkowych opłat wykorzystać w naszych pracach.

Informacje: 3N
tel.: (094) 3417596

Sylaba w internecie

Przeglądarka internetowa Netscape Communicator doczekała się wreszcie wersji polskiej. Poznańska firma Sylaba postanowiła spełnić oczekiwania tysięcy polskich internautów i przetłumaczyła cały pakiet na nasz język ojczysty. Do tej pory jedyną przeglądarką po polsku był Internet Explorer firmy Microsoft. Teraz każdy będzie mógł zdecydować, czy nie zrezygnować z kontrowersyjnego IE (Microsoft i jego produkty z reguły wzbudzają wielkie emocje) na rzecz polskiego Komunikatora. Sylaba Komunikator, bo tak brzmi nowa nazwa programu, jest całkowicie bezpłatny. Przetłumaczone zostały również tytuły poszczególnych elementów pakietu, zamiast Composera mamy więc Kompozytora, zamiast Messengera – Netnadajnik, zaś Netscape Newsgroup otrzymał nazwę Dyskusje. Poza zmianą menu, pomocy i komunikatów przeglądarki, program nie różni się niczym od oryginału. Firma Sylaba rozprowadza bezpłatnie pakiet w wersji 4.07, a od 7 lutego ma być dostępna najnowsza wersja 4.5.

Informacje: SYLABA Internet
ul. Grunwaldzka 19
60-782 Poznań
tel./faks: (061) 8660170
http://netscape.sylaba.pl

Ploteczki z branży

Wywoływanie wilka
Mechanizmy rządzące światową gospodarką niewiele mają wspólnego z ekonomią. Jak bowiem inaczej określić sytuację, gdy firma z rocznym obrotem 600 milionów dolarów warta jest na giełdzie 20 miliardów? Dotyczy to w szczególności cen akcji firm działających w internecie – ludzie kupują je bez opamiętania i zastanowienia, bezgranicznie ufając rozwojowi technologii. Bill Gates – szef Microsoftu i zarazem najbogatszy człowiek świata stwierdził na szczycie w Davos, że akcje firm rosną irracjonalnie wysoko, co ma się nijak do ich rzeczywistych inwestycji i obrotów. Przykład internetowej księgarni Amazon nie jest odosobniony i dotyczy większości przedsiębiorstw z modnej obecnie dziedziny. Strach pomyśleć, co stanie się, gdy moda ta minie – problem roku 2000 na pewno ostudzi giełdowe zapały wielu inwestorów... Ostrzeżenie Billa zasługuje na szacunek, bo jego osobisty majątek to 83 miliardy dolarów, ulokowane głównie w akcjach własnej firmy Microsoft. Jeżeli prognoza Gatesa się sprawdzi, on sam straci najwięcej.

Kijem go i pałką też
Przepychanki w biznesie telekomunikacyjnym trwają nadal. Telekomunikacja Polska SA - czując się dzielnie, bo pod ochoną bardzo wpływowego wujka, skarbu państwa - kopie i szczypie wszystkich mniejszych i większych konkurentów. Ostatnio minister łączności zagroził cofnięciem koncesji kilku prywatnym operatorom, którzy nie dość szybko budują swoje sieci. Resort jakoś nie bierze pod uwagę, jak bardzo nowych operatorów obciążają astronomiczne wprost opłaty licencyjne i monopolistyczne praktyki TP SA.

Drogowskaz

Co to właściwie jest...

01 Skaner
Skaner to urządzenie podłączane do komputera, które zamienia obrazy, np. grafiki lub fotografie, na postać cyfrową. Cyfrowe obrazy są przesyłane do pamięci komputera, gdzie mogą być przetwarzane lub zapisane na dysku twardym.

02 dpi
Dpi (od ang. dots per inch – punkty na cal) jest jednostką rozdzielczości skanerów albo drukarek. Im więcej dpi, czyli im więcej punktów na jednostce długości jest w stanie odczytać skaner (wydrukować drukarka), tym dokładniejszy jest uzyskiwany obraz.

03 Głębia kolorów
Wartość głębi kolorów podaje nam informację, jak wiele różnych odcieni barw jest w stanie rozpoznać skaner. Większa głębia kolorów wyrażana jest większą liczbą bitów. Jednobitowa głębia kolorów odpowiada dwóm kolorom: czarnemu i białemu, ośmiobitowa głębia kolorów oznacza już 256 kolorów, 24-bitowa około 16,8 miliona kolorów (kolory rzeczywiste). Skaner z 30- lub 36-bitową głębią kolorów jest w stanie wydobyć szczegóły ze zdjęć o małym kontraście.

04 Rozdzielczość optyczna
Skaner to listwa z rzędem elementów światłoczułych, która przesuwa się nad skanowaną ilustracją. Rozdzielczość optyczną skanera określa gęstość elementów światłoczułych na listwie. Im jest ich więcej, tym więcej szczegółów jest w stanie wychwycić skaner.

05 Port równoległy
Z tyłu obudowy każdego współczesnego komputera znajduje się port równoległy. Jego przeznaczeniem jest podłączanie drukarki, ale mogą to być i inne urządzenia, np. skaner.

Piękne podobizny

Pamiętacie szkolne czasy, gdy z obłędem w oczach pracowicie kreśliliśmy mapki, nanosząc na nie przebieg granic i wpisując nazwy stolic? Teraz do takich żmudnych robótek służą skanery. Ostatnio bardzo staniały. A co z jakością?

Poszukuję partnera do nauki skanowania. Jestem bardzo miły we współżyciu i wszechstronny. Moje hobby to wczytywanie, najchętniej tekstów i zdjęć. Mój pan lub pani powinni od czasu do czasu mieć chęć wykonania kopii tekstu albo uzupełnienia szczegółów na rodzinnych zdjęciach.

Taki jest mniej więcej sens reklam, w których promują się niedrogie 01 **skanery**. Gdy jednak zawiedzie nas szczęście i zakupimy urządzenie kiepskiej jakości, to nawet najtańszy zakup będzie oznaczał stratę pieniędzy. Komputer ŚWIAT chciał się upewnić, czy niedrogie skanery płaskie są nie tylko tanie, ale i dobre. W tym celu poddaliśmy dokładnym testom 10 najpopularniejszych modeli kosztujących do 650 zł. Nasze szczególne zastanowienie wzbudziły podawane na opakowaniach informacje o wysokich wartościach 02 **dpi** i 03 **głębi kolorów**. Rzeczywiście bardzo dobre parametry techniczne skanerów są przydatne. Przed zakupem skanera powinniśmy jednak zadać sobie bardzo prozaiczne pytanie: do czego jest on nam potrzebny? Czy będziemy skanować kolorowe rysunki naszej młodszej siostry, wykonane aparatem zdjęcia rodzinne, czy zwykłe zeszyty z wypracowaniami naszej koleżanki? Czy w grę będą wchodziły niewielkie wymiarami grafiki, czy może zdjęcia o dużych formatach? Czy skanować będziemy wyłącznie zdjęcia, czy też slajdy?

300 dpi zupełnie wystarczy

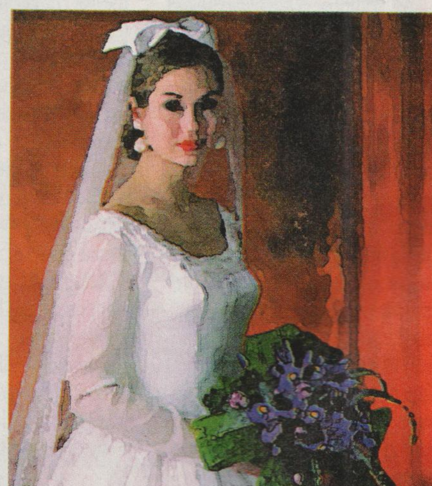
Do użytku domowego rzadko potrzebny jest skaner o 04 **rozdzielczości optycznej** większej niż 300 dpi. Do skanowania zdjęć wystarcza 100-150 dpi, czarno-białe grafiki i tekst wymagają 300 dpi. Grafiki rysowane cienkim piórkiem i rysunki techniczne potrzebują 600, a nawet 1200 dpi, ale nie jest to typowe domowe zastosowanie. Slajdów testowanymi tu skanerami zeskanować się nie da.

Jeżeli podkusi nas reklamowe hasło i zechcemy mimo wszystko wczytać zdjęcie o standardowym formacie (9 x 13 cm) z najwyższą z możliwych liczbą kolorów, plik wynikowy wyprodukowany przez skaner nie zmieści się na nasz twardy dysk (ramka na str. 11).

Dlatego elementem o wiele ważniejszym od reklamowanych

Dołączony do skanera program graficzny umożliwia nałożenie twarzy naszej lubej na cudze zdjęcie ślubne

Za pomocą kilku kliknięć myszą można z takiego fotomontażu zrobić obraz namalowany akwarelą

parametrów jest łatwość obsługi skanera i zgodna z nią jego funkcjonalność. Decyduje o nich między innymi: sposób podłączenia skanera do komputera, instalacja sterownika i bezproblemowa praca urządzenia. Okazało się, że wszystkie testowane skanery można łatwo zainstalować, ponieważ są podłączane do 05 **portu równoległego** komputera. Do pakietów wszystkich modeli dołączone były kable, które należy podłączyć do dodatkowej wtyczki z tyłu komputera (fachowo: portu równoległego), obok tej, gdzie podłączony jest kabel drukarki. Niestety takie rozwiązanie nie zapewni nam wygodnej pracy, ponieważ drukarka może działać tylko wtedy, gdy skaner jest podłączony do sieci elektrycznej. W przeciwnym wypadku zmuszeni będziemy do pracowitego przepinania kabli.

Nie zniechęcajmy się jednak już na początku. Po zakupie skanera urządzenie to niepostrzeżenie wkradnie się w nasze łaski. Szybko okaże się, że za jego pomocą odczytamy zdjęcia lub rysunki wykonane przez nas i naszych najbliższych. Dzięki programowi graficznemu, który dostarczany jest razem ze skanerem, będziemy mieli prawie nieograniczone możliwości modyfikowania wczytanych obrazów. Bez problemu zmienimy ostrość i jasność obrazu, przekształcimy zdjęcie w obraz olejny lub usuniemy z twarzy cioci kilka zmarszczek. Dużym ułatwieniem w codziennej pracy z komputerem może okazać się również funkcja 06 **rozpoznawania pisma**. Dzięki niej przetłumaczymy na pliki tekstowe (czyli takie, które możemy potem poprawiać, używając edytora tekstu) wycinki z gazet, strony z książek oraz listy napisane na maszynie lub wydrukowane z komputera.

Skaner + drukarka = kopiarka

Skaner okaże się też przydatny w naszym biurze. W połączeniu z drukarką, pokornie da się wykorzystać jako kopiarka. Jedynym mankamentem tego rozwiązania będzie szybkość przenoszenia dokumentu do komputera. Komputer ŚWIAT zmierzył czas oczekiwania ze stoperem w ręku i stwierdził: wśród testowanych urządzeń znalazły się zarówno śpiochy, jak i aktywiści. Najszybszy skaner, Primax Colorado Direct 9600, dokonał przeniesienia kolorowego dokumentu wielkości A4 do komputera w czasie 55 sekund. Skanerowi Musteka, o mylącej nazwie ScanExpress 1200CP, zajęło to aż 4 minuty i 20 sekund.

Zwyciężył w teście skaner Trust Easy Connect 19200 Plus. Bardzo wygodny (cienki i lekki) skaner domowy o dobrych parametrach technicznych. Na koniec prawdziwie sensacyjna wiadomość! Okazało się, że w tej klasie cenowej wszystkie skanery za jakość nie otrzymały oceny niższej niż dobra. Zwycięstwo w kategorii Cena/Jakość wywalczył skaner Mustek ScanMagic 600CP, który mimo dziewiątego miejsca ma dobrą jakość przy cenie jedynie 238 złotych.

Zalety i wady testowanego sprzętu

	Model	+	–
1	Trust Easy Connect 19200 Plus	Bardzo szybki w skanowaniu czarno-białym; Dobre odtwarzanie odcieni szarości i tekstów; Bardzo niskie zużycie prądu; Szybki w skanowaniu kolorowym	Niezbyt dobre odtwarzanie grafiki i zdjęć
2	Plustek OpticPro 12000P	Bardzo szybki w skanowaniu czarno-białym; Dobre odtwarzanie odcieni szarości i tekstów; Niskie zużycie prądu; Łatwy w instalacji	Widoczne przesunięcia w geometrii obrazów; Przeszkadzający hałas podczas pracy; Obcojęzyczna instrukcja
3	Umax Astra 1220P	Szybki w skanowaniu czarno-białym; Niskie zużycie prądu; Łatwy w instalacji	Wolny w skanowaniu kolorowym; Przeszkadzający hałas podczas pracy; Obcojęzyczna instrukcja
4	Boeder ArtiScan 9600/600C	Szybki w skanowaniu czarno-białym; Szybki w skanowaniu kolorowym; Niskie zużycie prądu; Łatwy w instalacji	Przeszkadzający hałas podczas pracy; Obcojęzyczna instrukcja
5	Plustek OpticPro 9636P+	Bardzo szybki w skanowaniu czarno-białym; Szybki w skanowaniu kolorowym	Niezbyt dobre odtwarzanie grafiki i zdjęć; Widoczne przesunięcia w geometrii obrazów
6	Primax Colorado Direct 9600	Bardzo szybki w skanowaniu czarno-białym; Szybki w skanowaniu kolorowym; Korzystna cena; Łatwy w instalacji	Niezbyt dobre odtwarzanie grafiki i zdjęć; Widoczne przesunięcia w geometrii obrazów
7	Mustek ScanExpress 1200CP	Szybki w skanowaniu czarno-białym; Bardzo niskie zużycie prądu	Niezbyt dobre odtwarzanie grafiki i zdjęć; Widoczne przesunięcia w geometrii obrazów; Bardzo wolny w skanowaniu kolorowym; Niezbyt dobre odtwarzanie grafiki i zdjęć
8	Agfa SnapScan 310EPP	Szybki w skanowaniu czarno-białym; Bardzo niskie zużycie prądu; Łatwy w instalacji	Widoczne przesunięcia w geometrii obrazów; Obcojęzyczna instrukcja
9	Mustek ScanMagic 600CP	Szybki w skanowaniu czarno-białym; Szybki w skanowaniu kolorowym; Dobre odtwarzanie odcieni szarości i tekstów; Niskie zużycie prądu	Niezbyt dobre odtwarzanie grafiki i zdjęć; Obcojęzyczna instrukcja
10	Boeder ArtiScan 9600/300C	Szybki w skanowaniu czarno-białym; Szybki w skanowaniu kolorowym; Niskie zużycie prądu; Łatwy w instalacji	Niezbyt dobre odtwarzanie grafiki i zdjęć; Niedobre odtwarzanie odcieni szarości i tekstów; Obcojęzyczna instrukcja

Co to właściwie jest...

06 Rozpoznawanie pisma, OCR

Funkcja rozpoznawania pisma, oznaczana również skrótem OCR (od ang. Optical Character Recognition – optyczne rozpoznawanie znaku), polega na komputerowym odczytywaniu znaków z graficznego wizerunku liter. Dzięki programowi OCR możemy ilustrację zawierającą tekst przetworzyć w dokument tekstowy, który można otworzyć edytorem tekstu.

07 Program graficzny

Program taki umożliwia poddanie obróbce rysunków lub fotografii, które uprzednio zostały wczytane do komputera przy użyciu skanera. Możliwości modyfikacji rysunków i fotografii za pomocą takich programów są prawie nieograniczone: możemy zmieniać kolory, dodawać i usuwać poszczególne fragmenty lub nawet przekształcać zwykłe zdjęcia w obrazy malowane akwarelą.

08 Rozdzielczość interpolowana

Skanery potrafią sztucznie (stosując specjalne algorytmy matematyczne) podwyższyć rozdzielczość otrzymywanego obrazu cyfrowego. Między dwa wczytane punkty obrazu wstawiane są kolejne, których jasność i kolor wyliczne są przez program na podstawie wartości punktów sąsiednich. Otrzymaną w ten sposób wyższą rozdzielczość nazywamy interpolowaną. Zwiększanie rozdzielczości interpolowanej zwiększa wielkość ilustracji, lecz obraz nie zawiera więcej szczegółów. Warto wspomnieć, że podwojenie rozdzielczości skanowanego dokumentu czterokrotnie zwiększa wielkość pliku wynikowego, w którym zapisany będzie nasz obraz.

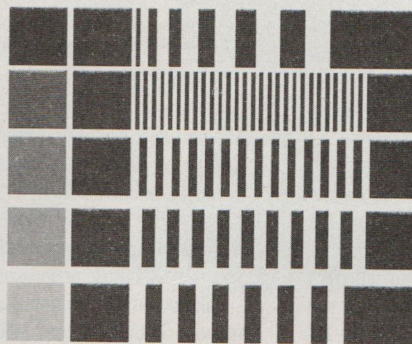
? Kontrolowane parametry – krótkie wyjaśnienie

Szybkość skanowania

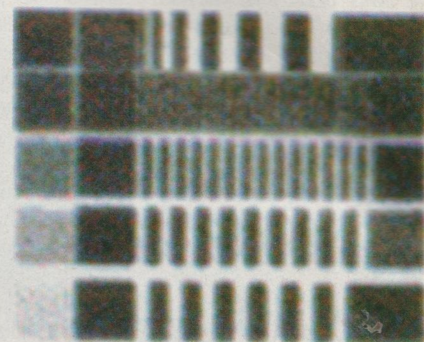
Szybkobiegacz czy niemrawy ślimak? W laboratorium Komputer ŚWIATA wszystkie skanery poddane zostały testom szybkości. Po ustawieniu wysokiej rozdzielczości szybkość skanowania zmniejszała się zarówno podczas obróbki dokumentów czarno-białych, jak i kolorowych. Szczególnie podczas wczytywania dokumentów kolorowych proces skanowania bardzo się przeciągał. Wszystkie testowane przez Komputer ŚWIAT skanery podłączane były do portu równoległego komputera i potrzebowały na wczytanie całej strony w formacie A4 nawet do pięciu minut. Czasy, które poszczególne modele skanerów osiągnęły w trakcie testów, zamieszczone są w poniższej tabeli.

Rozdzielczość

Rozdzielczością nazywamy zdolność urządzenia do rozpoznawania najmniejszych szczegółów dokumentu. Abyśmy mogli sobie wyrobić pojęcie o rozdzielczości testowanych skanerów, powinniśmy zaznajomić się z wynikami naszych testów podanymi na stronach 12 i 13. Silnie powiększone fragmenty testowanych obrazów umieszczone poniżej unaoczniają, jaką rozdzielczość mają poszczególne skanery. Urządzenia dobre (od lewej) wczytują bez problemu nawet drobne, pasiaste wzory w drugim rzędzie od góry. Modele mające słabszą rozdzielczość zupełnie nie radzą sobie z tym testem, efekt: niewidoczne paski w drugim rzędzie od góry, a paski w trzecim rzędzie są bardzo niewyraźne.

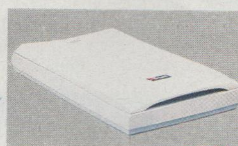
Idealny skaner powinien odzwierciedlać bez zarzutu nawet najdrobniejsze elementy

Przy niskiej rozdzielczości optycznej krawędzie są rozmyte, a drobne elementy zanikają

Jak czytać tabelę ocen:

Każdy z kontrolowanych parametrów wpływa na ocenę końcową w różny sposób – zależnie od jego znaczenia w całym teście. Aby każdy z Czytelników mógł sam prześledzić sposób tworzenia ocen, w tej kolumnie podaliśmy niezbędny klucz. Grubym drukiem oznaczone są wagi pośrednie w danej kategorii.

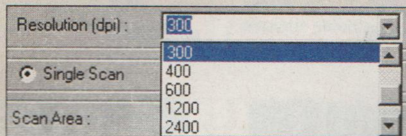
Szczegółowe wyniki testu

Producent / Model / Dostawca / Telefon kontaktowy	Waga	1. miejsce (Zwycięzca Komputer Świat Jakość): Trust Easy Connect 19200 Plus, Megabajt (022) 6331199	Ocena	2. miejsce: Plustek OpticPro 12000P, Multimedia Vision (022) 8431201 w. 230	Ocena	3. miejsce: Umax Astra 1220P, Tornado (022) 6512401	Ocena	4. miejsce: Boeder ArtiScan 9600/600C, Vobis (091) 3118466	Ocena
Maks. 04 (s.08) rozdzielczość optyczna (dane producenta)		600 x 600 02 (s.08) dpi		600 x 1200 dpi		600 x 1200 dpi		600 x 1200 dpi	
Maks. 08 (s.09) rozdzielczość interpolowana (dane producenta)		19200 dpi		9600 dpi		9600 dpi		9600 dpi	
03 (s.08) Głębia kolorów (dane producenta)		30 bitów		30 bitów		36 bitów		36 bitów	
Rodzaj złącza		05 (s.08) port równoległy		port równoległy		port równoległy		port równoległy	
Serwis	**9%**		**3,67**		**4,11**		**3,67**		**3,67**
Okres gwarancji (dane producenta)	4%	krótki (12 miesięcy)	4	długi (24 miesiące)	5	krótki (12 miesięcy)	4	krótki (12 miesięcy)	4
Rodzaj gwarancji (dane producenta)	2%	naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3
Telefon kontaktowy	2%	(022) 6331199	4	(022) 8431201 w.230	4	(022) 6512401	4	(091) 3118466	4
Serwis WWW	1%	www.trust.com	3	www.plustek.com	3	www.umax.com	3	www.boeder.com	3
Skanowanie grafiki kolorowej	**40%**		**4,00**		**3,88**		**3,88**		**4,13**
Szybkość skanowania (format papieru A4; zmierzona)	5%	duża (1 min. 30 s)	5	duża (1 min. 27 s)	5	mała (2 min. 45 s)	3	duża (1 min. 11 s)	5
Jakość (wyniki testu, zobacz s. 12-13)									
Geometria (zmierzona)	10%	niemal idealna	5	widoczne zniekształcenia	3	lekkie zniekształcenia	4	lekkie zniekształcenia	4
Rozdzielczość (zmierzona)	10%	w normie	4	w normie	4	w normie	4	w normie	4
Odtwarzanie grafiki i zdjęć (zmierzone)	15%	nierealistyczne	3	w normie	4	w normie	4	w normie	4
Skanowanie grafiki czarno-białej	**20%**		**4,90**		**4,05**		**4,50**		**4,15**
Szybkość skanowania (format papieru A4; zmierzona)	3%	bardzo duża (29 s)	6	bardzo duża (21 s)	6	duża (36 s)	5	duża (57 s)	5
Jakość (wyniki testu, zobacz s. 12-13)									
Geometria (zmierzona)	5%	niemal idealna	5	widoczne zniekształcenia	3	lekkie zniekształcenia	4	lekkie zniekształcenia	4
Rozdzielczość (zmierzona)	5%	w normie	4	w normie	4	w normie	4	w normie	4
Odtwarzanie tonów szarych oraz tekstu (zmierzone)	7%	realistyczne	5	w normie	4	realistyczne	5	w normie	4
Ochrona środowiska	**4%**		**5,00**		**4,00**		**4,00**		**4,00**
Odgłosy pracy (zmierzone)	2%	słyszalne (3,4 sona)	4	przeszkadzające (5,0 sonów)	3	przeszkadzające (5,1 sona)	3	przeszkadzające (5,6 sona)	3
Zużycie prądu (praca/gotowość/wyłączony; zmierzone)	2%	bardzo niskie (5,7/2,8/2,8 W)	6	niskie (14,6/4,2/4,2 W)	5	niskie (7,8/6,5/6,5 W)	5	niskie (13,3/9,1/4,2 W)	5
Obsługa	**9%**		**5,11**		**4,44**		**4,44**		**4,00**
Sposób instalacji (test praktyczny)	4%	normalny	4	łatwy	5	łatwy	5	normalny	4
Podręcznik (język/treść)	5%	polski/wyczerpująca	6	angielski/wyczerpująca	4	angielski/wyczerpująca	4	angielski/wyczerpująca	4
Dostępne sterowniki		Windows 95, 98, NT 4.0		Windows 3.1, 95, NT		Windows 95, NT		Windows 3.1, 95, NT	
Wyposażenie	**18%**		**4,67**		**4,94**		**4,67**		**4,67**
07 (s.09) Program graficzny	5%	iPhotoPlus 4	4	Picture Publisher 7.0	5	Adobe PhotoDelux	4	DocuMan	4
06 (s.09) Program do rozpoznawania tekstu (OCR)	5%	Xerox Textbridge Classic 1.1	4	Read Iris 3.95	4	Recognita 3.2	4	TextBridge Classic 2.0	4
Dołączony adapter SCSI	6%	nie wymagany	6	nie wymagany	6	nie wymagany	6	nie wymagany	6
Powierzchnia robocza skanera (szerokość x wysokość; zmierzona)	2%	standardowa (216 x 297 mm)	4	standardowa (213 x 297 mm)	4	standardowa (218 x 296 mm)	4	standardowa (216 x 297 mm)	4
Ocena pośrednia jakości	**100%**		**4,41**		**4,18**		**4,18**		**4,17**
Punkty dodatnie/ujemne									
Ocena całkowita jakości			**4,41**		**4,18**		**4,18**		**4,17**

	Trust	Plustek	Umax	Boeder
Jakość	dobra	dobra	dobra	dobra
Cena/Jakość	dostateczna	mierna	mierna	bardzo dobra
Cena	556 zł	560 zł	573 zł	390 zł
Cena/Jakość – sposób wyliczenia	556/4,41 = 120,08	560/4,18 = 133,97	573/4,18 = 137,08	390/4,17 = 93,53

Jak poprawnie skanować?

Abyśmy nie musieli wstydzić się, pokazując przyciemnione i nieostro zeskanowane obrazki, powinniśmy przed przystąpieniem do pracy zadbać o właściwe ustawienie rozdzielczości. Kiedy na przykład ustawimy rozdzielczość skanera na 9600 dpi, po zeskanowaniu zdjęcia formatu 9 x 13 cm otrzymamy plik o pojemności ponad pięciu gigabajtów (!). Zapis tak dużej ilości danych będzie trwał wieczność, a plik prawdopodobnie i tak nie zmieści się na twardym dysku naszego komputera. Kiedy natomiast ustawimy w programie rozdzielczość 300 dpi, plik danych zajmie około pięciu megabajtów.

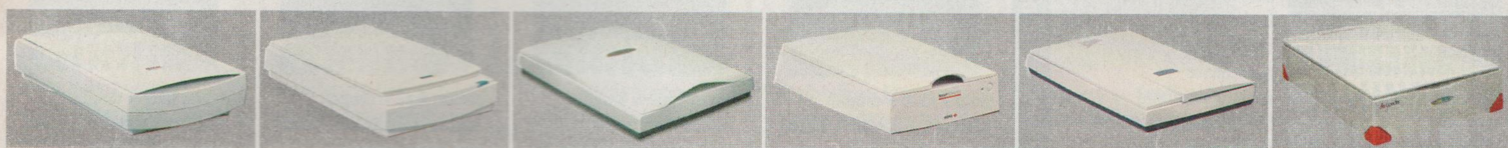

Rozdzielczość 300 dpi daje zazwyczaj wystarczająco dobrą jakość

Rada Komputer ŚWIATA: Najczęściej w naszych domowych pracach będziemy wykorzystywali skaner do wczytywania zdjęć i tekstów. W wypadku zdjęć wystarczającą rozdzielczością będzie 100 dpi. Do skanowania tekstów i grafik nie będzie nam potrzebna rozdzielczość wyższa niż 300 dpi. Gdy jednak skanujemy fragment zdjęcia i nie zadowala nas liczba widocznych szczegółów, powinniśmy ustawić wyższą rozdzielczość, nie przekraczając najwyższej rozdzielczości optycznej podanej dla naszego skanera (patrz tabela poniżej). O wynikach skanowania decyduje również 03 (s. 08) **głębia kolorów**. Ilustracje w dwóch kolorach, skanowane jako Black & White (czarno-białe), nadają się najlepiej do programów odczytujących pismo oraz rysowanych piórkiem grafik. Powinniśmy wybrać Gray (stopnie szarości), jeżeli ilustracja ma być drukowana na czarno-białej drukarce. Gdy w grę wchodzi wierne odtworzenie kolorów, na przykład zdjęć, najlepiej nadaje się do tego ustawienie True color (prawdziwe kolory).

Zwykle dostępne są cztery ustawienia głębi kolorów

5. miejsce		6. miejsce		7. miejsce		8. miejsce		9. miejsce		10. miejsce	
Plustek OpticPro 9636P+ Multimedia Vision (022) 8431201 w. 230	Ocena	**Primax Colorado Direct 9600** AB (071) 3240550	Ocena	**Mustek ScanExpress 1200CP** Veracomp (012) 4111044	Ocena	**Agfa SnapScan 310 EPP** Agfa (022) 5723940	Ocena	**Mustek ScanMagic 600CP** Tornado (022) 6512401	Ocena	**Boeder ArtiScan 9600/300C** Vobis (091) 3118466	Ocena
600 x 1200 dpi		600 x 600 dpi		600 x 600 dpi		300 x 600 dpi		300 x 600 dpi		300 dpi	
9600 dpi		9600 dpi		19200 dpi		9600 dpi		9600 dpi		9600 dpi	
30 bitów		30 bitów		30 bitów		30 bitów		30 bitów		36 bitów	
port równoległy		port równoległy		port równoległy		port równoległy		port równoległy		port równoległy	
	4,11		**4,11**		**4,11**		**3,89**		**3,67**		**3,67**
długi (24 miesiące)	5	długi (24 miesiące)	5	długi (24 miesiące)	5	krótki (12 miesięcy)	4	krótki (12 miesięcy)	4	krótki (12 miesięcy)	4
naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3
(022) 8431201 w. 230	4	(071) 3240550	4	(012) 4111044	4	(022) 5723940	4	(022) 6512401	4	(091) 3118466	4
www.plustek.com	3	www.primax.nl	3	www.mustek-europe.com	3	www.agfa.com.pl	5	www.mustek-europe.com	3	www.boeder.com	3
	3,50		**3,63**		**3,13**		**3,50**		**3,50**		**3,25**
duża (1 min. 29 s)	5	duża (55 s)	5	bardzo mała (4 min. 20 s)	2	w normie (2 min. 18 s)	4	duża (1 min. 22 s)	5	duża (1 min. 5 s)	5
widoczne zniekształcenia	3	widoczne zniekształcenia	3	widoczne zniekształcenia	3	widoczne zniekształcenia	3	lekkie zniekształcenia	4	widoczne zniekształcenia	3
w normie	4	niska	3	w normie	4	niska	3	niska	3	niska	3
nierealistyczne	3	w normie	4	nierealistyczne	3	w normie	4	nierealistyczne	3	nierealistyczne	3
	4,40		**3,80**		**3,90**		**3,65**		**3,90**		**2,95**
bardzo duża (26 s)	6	bardzo duża (25 s)	6	duża (1 min. 22 s)	5	duża (31 s)	5	duża (38 s)	5	duża (51 s)	5
widoczne zniekształcenia	3	widoczne zniekształcenia	3	widoczne zniekształcenia	3	widoczne zniekształcenia	3	lekkie zniekształcenia	4	widoczne zniekształcenia	3
w normie	4	niska	3	w normie	4	niska	3	niska	3	niska	3
realistyczne	5	w normie	4	w normie	4	w normie	4	w normie	4	bardzo nierealistyczne	2
	4,50		**4,50**		**5,00**		**5,50**		**5,00**		**5,00**
słyszalne (3,9 sona)	4	słyszalne (3,2 sona)	4	słyszalne (3,1 sona)	4	słabo słyszalne (2,3 sona)	5	słabo słyszalne (2,7 sona)	5	słabo słyszalne (1,3 sona)	5
niskie (11,7/6,8/6,8 W)	5	niskie (9,3/6,2/6,2 W)	5	bardzo niskie (5,8/2,9/2,9 W)	6	bardzo niskie (7,4/6,2/3,1 W)	6	niskie (5,0/5,3/5,3 W)	5	niskie (17,9/9,2/4,7 W)	5
	4,56		**5,00**		5,11		**4,44**		**3,89**		**4,44**
normalny	4	łatwy	5	normalny	4	łatwy	5	łatwy	5	łatwy	5
ang. (pol. ulotka)/wyczerpująca	5	polski/zrozumiała	5	polski/wyczerpująca	6	angielski/wyczerpująca	4	angielski/zrozumiała	3	angielski/wyczerpująca	4
Windows 95, 98, NT 4.0		Windows 3.1, 95, NT		Windows 3.1, 95, NT		Windows 3.x, 95, NT 3.51, NT 4.0		Windows 3.1, 95, NT		Windows 3.1, 95, NT	
	4,94		**4,39**		**4,94**		**4,67**		**4,11**		**4,67**
Picture Publisher 7.0	5	Photo Suite	4	Picture Publisher 5.0	5	iPhoto Express	4	Picture Publisher 5.0	5	Arcsoft Photo Studio 2.0	4
Read Iris 3.95	4	Prima Page	3	Recognita 2.0	4	Read Iris 3.95	4	brak	1	Xerox Textbridge Classic 1.1	4
nie wymagany	6	nie wymagany	6	nie wymagany	6	nie wymagany	6	nie wymagany	6	nie wymagany	6
standardowa (216 x 297 mm)	4	standardowa (216 x 297 mm)	4	standardowa (215 x 297 mm)	4	standardowa (216 x 297 mm)	4	standardowa (216 x 297 mm)	4	standardowa (215 x 297 mm)	4
	4,13		**4,00**		**3,95**		**3,94**		**3,80**		**3,66**
	4,13		**4,00**		**3,95**		**3,94**		**3,80**		**3,66**
dobra		**dobra**		**dobra**		**dobra**		**dobra**		**dobra**	
mierna		dobra		dostateczna		niedostateczna		celująca		celująca	
550 zł		400 zł		457 zł		607 zł		238 zł		249 zł	
550/4,13 = 133,17		400/4,00 = 100,00		457/3,95 = 115,70		607/3,94 = 154,06		238/3,80 = 62,63		249/3,66 = 68,03	

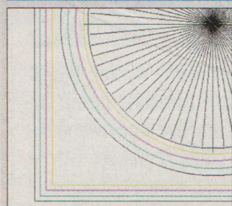
ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT CENA/JAKOŚĆ

Poniższe obrazy referencyjne pokazują, jak powinny wyglądać ilustracje zeskanowane idealnym skanerem

Wyniki pomiarów

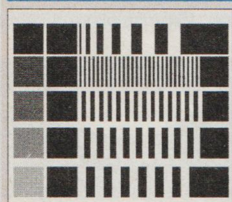
Obrazy referencyjne

Geometria obrazu

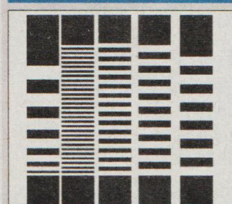
Linie nie powinny mieć przerw ani zakłóceń schodkowych. Wszystkie linie poziome i pionowe powinny zachować idealny układ

Rozdzielczość pozioma

Tak wygląda jeden z obrazów do badania rozdzielczości. Największe problemy sprawia skanerom drugi poziomy rząd

Rozdzielczość pionowa

W wielu skanerach rozdzielczość pozioma różni się od rozdzielczości pionowej, dlatego należy mierzyć obie

Odtwarzanie kolorów

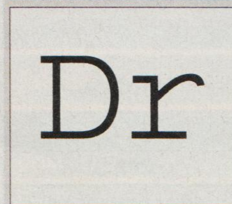
Porównanie zeskanowanych ilustracji z oryginałem pozwala ocenić, jak skanery odtwarzają kolory

Idealna czcionka

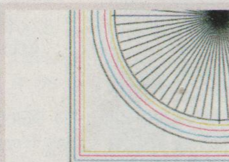
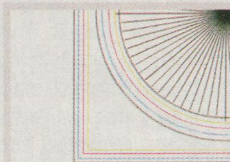
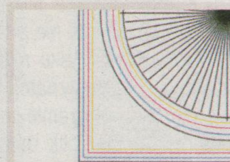
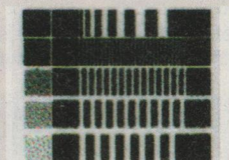
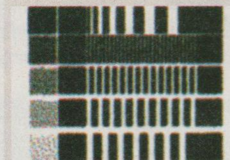
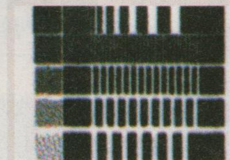
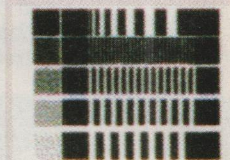
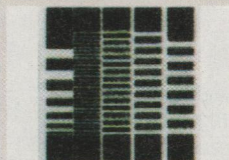
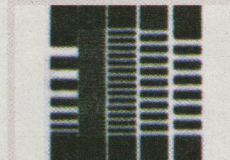
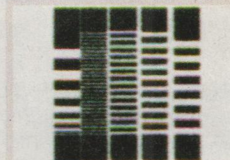

Czcionki zeskanowane w kolorze powinny mieć jednolity kolor bez przebarwień oraz regularne, wyraźne krawędzie

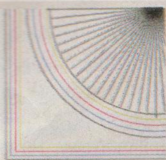
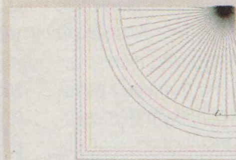
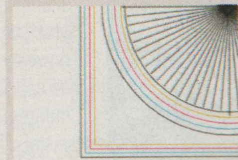
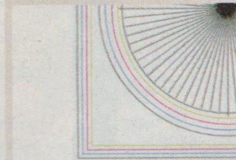
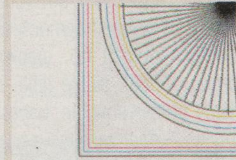
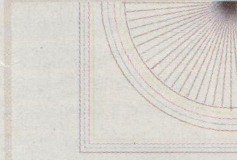
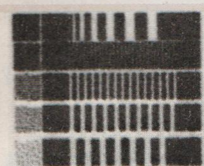
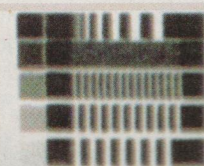
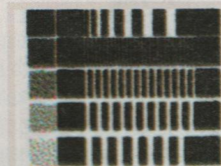
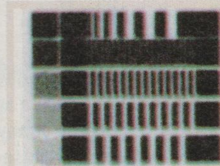
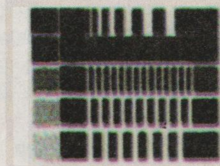
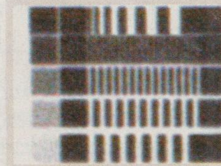
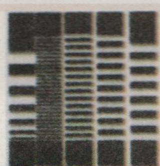
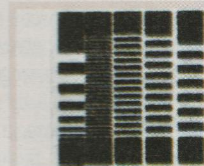
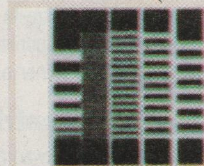
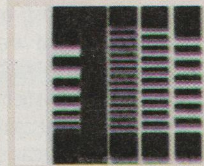
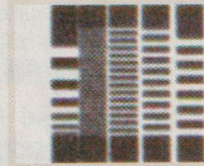
Idealna czcionka

Czcionki zeskanowane w trybie czarno-białym powinny mieć ostre krawędzie, taką samą grubość i dobrze czytelny brzeg

	Trust Easy Connect 19200 Plus	Plustek OpticPro 12000P	Umax Astra 1220P	Boeder ArtiScan 9600/600C
Geometria obrazu	 bardzo dobra: koła regularne, linie minimalnie pofalowane	 dobra: koła lekko zniekształcone, linie lekko pofalowane	 dobra: koła lekko zniekształcone, linie lekko pofalowane	 dobra: koła lekko zniekształcone, linie lekko pofalowane
Rozdzielczość pozioma	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty
Rozdzielczość pionowa	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty
Odtwarzanie kolorów	 dostateczne: kolory nierealnie intensywne	 dobre: zdjęcie odtwarzane ma ciemne szczegóły	 dobre: zdjęcie odtwarzane ma zbyt ciemne szczegóły	 dobre: zdjęcie odtwarzane ma ciemne szczegóły
Idealna czcionka	 dobra: czcionka lekko niewyraźna, poszarpane brzegi	 dobra: czcionka trochę niewyraźna, z kolorowymi krawędziami	 dobra: czcionka trochę niewyraźna, trochę zbyt gruba	 bardzo dobra: czcionka wyraźna
Idealna czcionka	 dobra: czcionka trochę nieczysta	 dobra: czcionka trochę nieczysta, nieco za gruba	 dobra: czcionka trochę nieczysta, nieco za gruba	 dobra: czcionka trochę nieczysta

i ich oceny

Plustek OpticPro 9636P+	Primax Colorado Direct 9600	Mustek ScanExpress 1200CP	Agfa SnapScan 310 EPP	Mustek ScanMagic 600CP	Boeder ArtiScan 9600/300C
 dostateczna: koła zniekształcone, linie minimalnie pofalowane	 dostateczna: koła zniekształcone, linie wyraźnie pofalowane	 dostateczna: koła zniekształcone, linie minimalnie pofalowane	 dostateczna: koła zniekształcone	 dobra: koła regularne, linie wyraźnie pofalowane	 dostateczna: koła trochę zniekształcone, linie wyraźnie pofalowane
 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne	 dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne	 dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne
 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne	 dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne	 dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne
 dostateczne: kolory na zdjęciu nieostre	 dostateczne: zdjęcie o zbyt wyblakłych kolorach	 dostateczne: zdjęcie zbyt jasne, kolory nierealnie intensywne	 dobre: zdjęcie jest odtwarzane zbyt ciemno	 dostateczne: zdjęcie ciemne o zbyt intensywnych kolorach	 dostateczne: zdjęcie zbyt jasne, kolory nierealnie intensywne
6 pt bardzo dobra: czcionka wyraźna, brak przebarwień	6 pt dobra: czcionka nieostra, trochę zbyt jasna	6 pt bardzo dobra: czcionka lekko nieostra	6 pt dobra: czcionka nieostra	6 pt dostateczna: czcionka nieostra, duże przebarwienia	6 pt dostateczna: czcionka nieostra, przebarwienia
Dr bardzo dobra: odwzorowane kształty liter, czcionka lekko nieczysta	niedostateczna: przy typowych ustawieniach czcionka prawie niewidoczna	Dr dobra: czcionka nieczysta, lekko poszarpane brzegi	Dr dobra: czcionka nieczysta, lekko zbyt gruba	Dr dostateczna: czcionka nieczysta o poszarpanych brzegach	Dr dostateczna: czcionka nieczysta o poszarpanych brzegach

Tak testował Komputer ŚWIAT

Czy niedrogi skaner może stać się godnym składnikiem naszego zestawu komputerowego? Komputer ŚWIAT wybrał do testów dziesięć najpopularniejszych urządzeń, których cena nie przekraczała 650 złotych. Ocenie poddaliśmy m.in.: jakość skanowania grafiki kolorowej i czarno-białej, szybkość skanowania, wyposażenie w programy do obróbki grafiki i rozpoznawania tekstu, łatwość instalacji, zrozumiałość podręczników oraz rodzaj gwarancji.

Jakość

Urządzenia musiały wczytywać liczne dokumenty i przenosić do komputera ich odwierciedlenie. Przeskanowane i zapisane w pliku obrazy były przeglądane w komputerze przy użyciu 07 (s. 9) **programu graficznego**, a następnie porównywane z oryginalnym dokumentem. Braliśmy pod uwagę następujące parametry jakościowe.

Rozdzielczość

Skaner o słabej 04 (s. 8) **rozdzielczości optycznej** rozpoznamy po tym, że nie poradzi sobie z odczytaniem szczegółów. Urządzenia o wysokiej rozdzielczości optycznej bezbłędnie wczytują drobne fragmenty skanowanego obrazu np. cienkie, położone obok siebie linie, okręgi, ostro zarysowane kontury itp. Rozdzielczość jest podawana w jednostkach dpi. Mówi ona, jak dużo punktów skanowanego obrazu na długości 1 cala (1 cal = 2,54 centymetra) może wczytać skaner. Są dwa sposoby informowania o rozdzielczości. Wielu producentów wprowadza zamieszanie, podając na opakowaniach skanerów 08 (s. 9) **rozdzielczość interpolowaną**. Ta wielkość niestety nie oddaje prawdziwej rozdzielczości skanera. Obecnie wartością standardową tej rozdzielczości jest 9600 dpi. Obrazy powstałe w wyniku ustawienia rozdzielczości wyższej niż rozdzielczość optyczna nie odznaczają się większą liczbą wczytywanych szczegółów. Kolejnym mankamentem jest to, że sztucznie zwiększona liczba danych wydłuża czas skanowania. Uczciwsze ze strony producentów jest podawanie wartości maksymalnej rozdzielczości optycznej danego modelu skanera. Określa ona rzeczywistą wartość punktów rozróżnianych przez skaner jako oddzielne.

Za pomocą specjalnie przygotowanych wzorników testowych sprawdza się jakość skanerów

Geometria obrazu

Jeżeli z kwadratów po zeskanowaniu robią się nagle prostokąty, oznacza to, że skaner nie przesyła informacji o dokumencie we właściwej skali. Poza tym w zeskanowanych liniach, pierwotnie prostych i ułożonych skośnie, nie powinny występować nieregularne schodki. Porównanie z dokumentem oryginalnym demaskuje słabości testowanych modeli.

Wierność kolorów

Przy idealnym skanowaniu kolorowe dokumenty powinny być przesyłane przez skaner do komputera z zachowaniem oryginalnych barw. Im więcej niezamierzonych zmian kolorów (na przykład kolor pomarańczowy zamiast czerwonego), tym niżej oceniamy wierność kolorom oryginału.

Szybkość

Wiele skanerów wczytuje dokumenty nieznośnie długo. Z tego powodu Komputer ŚWIAT dokonał porównania szybkości pracy poszczególnych urządzeń. Mierzony był czas upływający od rozpoczęcia procesu skanowania do uzyskania gotowego obrazu w komputerze.

Maksymalna skanowana powierzchnia

Ta wartość mówi nam, jaką maksymalną wielkość może mieć dokument, aby skaner zdołał go w całości wczytać. Wyliczaliśmy ją, skanując papier milimetrowy. Po wczytaniu takiego dokumentu przeliczaliśmy, jak dużo linii papieru milimetrowego zostało przez skaner przeanalizowanych. Maksymalna skanowana powierzchnia podawana jest w dwóch wartościach milimetrowych (szerokość razy wysokość).

Współczynnik Cena/Jakość

Oceny przyznaliśmy na podstawie poniższej skali, która zbudowana została na podstawie osiągniętych w teście wyników w kategorii Cena/Jakość:

celująca	do 75
bardzo dobra	do 94
dobra	do 113
dostateczna	do 132
mierna	do 151
niedostateczna	powyżej 151.

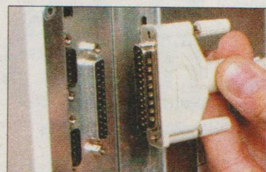
Wskazówki dotyczące zwycięzcy

Podłączamy skaner Trust Easy Connect 19200 Plus do komputera i instalujemy program sterujący

ZWYCIĘZCA Komputer ŚWIAT JAKOŚĆ

Aby rodzinne zdjęcia trafiły na ekran komputera, trzeba podłączyć skaner i zainstalować specjalny program sterujący.

1 Jeżeli mamy drukarkę, powinniśmy odłączyć ją od komputera.

2 Do złącza drukarkowego w komputerze wpinamy końcówkę kabla dołączonego do pakietu ze skanerem, drugą podłączamy do gniazda w skanerze oznakowanego Computer.

3 Podłączamy drukarkę do wolnego złącza w skanerze oznaczonego jako Printer.

4 Podłączamy skaner do sieci: przewód wychodzący z zasilacza wpinamy do odpowiadającego mu gniazda w skanerze, zasilacz – do kontaktu.

5 Włączamy komputer. Po uruchomieniu Windows wkładamy dostarczoną ze skanerem płytę CD do napędu.

6 Po kilku sekundach na ekranie monitora pojawi się okno, w którym wybieramy odpowiadający nam język komunikacji z programem

Wybieramy i naciskamy.

7 Gdy pojawi się ekran powitalny programu instalacyjnego, naciskamy kilka razy klawisz Next, następnie na Start Install.

8 Aby jak najszybciej zacząć pracę ze skanerem, nie zaznaczamy żadnej z proponowanych opcji

Installation is complete. It is recommended you execute the following before starting the program.
- Yes, I want to take the iPhoto Plus 4 Tour
- Yes, I want to register online
- Yes, I want to browse the ReadMe help

i naciskamy OK.

9 Program pokaże komunikat restart Windows, a my wybieramy OK. Windows uruchamia się ponownie i skaner gotowy jest do pracy.

10 Program do skanowania zgłasza się automatycznie po podniesieniu klapy skanera.

Sprostowanie

I w końcu się stało. Na peryferiach naszego testu drukarek laserowych (numer 3/99) pojawił się błąd; nie zasadniczy, lecz dla redakcji bolesny. Podczas wpisywania danych do tabeli z informacjami o szkodliwych substancjach, które wydzielają poszczególne drukarki w trakcie pracy, niechcący zaostrzyliśmy polską normę określającą zawartość styrenu i benzenu. Zamiast miligramów użyliśmy mikrogramów. Cóż, m i µ wyglądają bardzo podobnie na ekranie komputera, lecz jeden mg to tysiąc µg. Pozostałe dane w tabeli są poprawne. Błąd ten powstał w trakcie prac redakcyjnych, nie laboratoryjnych. Nie miał wpływu ani na sposób przeprowadzenia testu, ani na jego wyniki ani, co bardzo istotne, na ostateczną kolejność, w jakiej drukarki zostały uszeregowane w wydrukowanej w Komputer ŚWIECIE tabeli. Naszym zdaniem to bardzo dobrze, że istnieją oficjalne normy. Powstają one jednak na konkretne potrzeby i przy danym stanie wiedzy (postępie technicznym). Inaczej widzą je ludzie, którzy je definiują, inaczej ci, którzy spędzają kilka godzin dziennie przy urządzeniach emitujących trujące substancje – choćby ich śladowe ilości. Najważniejsze jest zdrowie – ta myśl towarzyszyła nam w określaniu parametrów testu. Hołdujemy jej, promując drukarki emitujące względnie bardzo mało toksyn i piętnując te, których wartości znacznie odbiegają od pozostałych. Chwała tym, którzy dbają o użytkownika, niech podciągną się ci, którzy akurat ten punkt nieco zaniedbali.

Ale za błąd przepraszamy wszystkich zainteresowanych. Należy również uspokoić osoby, które nieumyślnie nastraszyliśmy: żadna z testowanych drukarek nie wydziela więcej szkodliwych substancji, niż przewiduje polska norma. Aż tak źle na szczęście nie jest.

Najlepsze na rynku:

Znakomite czy tylko przeciętne? W tym zestawieniu prezentujemy sprzęt, który przetestowaliśmy. O kolejności w tabeli decyduje ocena za jakość

Trust Easy Connect 19200 Plus

Drukarki atramentowe

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
1	Hewlett-Packard	DeskJet 710C	dobra	899	4/99
2	Epson	Stylus Color 740	dobra	1437	4/99
3	Canon	BJC-4300	dobra	608	22/98
4	Epson	Stylus Color 440	dobra	633	4/99
5	Lexmark	1100 Color Jetprinter	dobra	399	4/99
6	Epson	Stylus Color 640	dobra	914	4/99
7	Hewlett-Packard	DeskJet 420C	dobra	560	4/99
8	Canon	BJC-4400	dostateczna	730	4/99
9	Lexmark	3200 Color Jetprinter	dostateczna	699	4/99

Drukarki laserowe

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
1	Brother	HL-1040	dobra	1650	3/99
2	Minolta	Pagepro 8L	dobra	1795	3/99
3	Panasonic	KX-P 6500	dobra	1191	3/99
4	Lexmark	Optra E+	dostateczna	1830	3/99
5	Kyocera	FS-600	dostateczna	1636	3/99

Dżojstiki

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
1	Logic3	PC Phantom	dobra	133	23/98
2	Logitech	Wingman Extreme Digital	dobra	263	23/98
3	Microsoft	Sidewinder Force Feedback Pro	dobra	750	23/98
4	Interact	PC Optix SV-205	dobra	150	23/98
5	Primax	Mediastorm Ultrastriker Max	dobra	117	23/98
6	Logitech	Wingman Warrior	dobra	187	23/98
7	Interact	Magnum 6	dobra	119	23/98
8	Boeder	Flightstick P-16	dobra	83	23/98
9	Primax	Mediastorm Excalibur	dobra	153	23/98
10	Genius	F-12	dobra	30	23/98
11	Trust	Killer Cobra	dobra	81	23/98
12	Boeder	Flightstick Pro P-20	dobra	155	23/98
13	QuickShot	SuperWarrior	dobra	49	23/98
14	Microsoft	Sidewinder 3D Pro Plus	dobra	200	23/98
15	A4-Tech	Cyber Gunner JS-110	dobra	59	23/98
16	Genius	F-22X	dobra	38	23/98
17	Trust	Predator	dobra	99	23/98
18	Interact	Cyclone 3D	dobra	146	23/98
19	Qtronix	Orion 90V Pro	dostateczna	146	23/98

Karty graficzne

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
1	Elsa	Victory Erazor	bardzo dobra	513	24/98
2	Diamond	Viper V330	bardzo dobra	378	24/98
3	STB	Velocity 128	bardzo dobra	451	24/98
4	ATI	Xpert@Work	bardzo dobra	279	24/98
5	Hercules	Thrille AGP	bardzo dobra	389	24/98
6	Matrox	Mistique 220 Business	bardzo dobra	270	24/98
7	Jazz Multimedia	Outlaw 3D	bardzo dobra	366	24/98
8	NewTech	ColorMax VA-357	dobra	140	24/98
9	Creative Labs	Graphics Blaster Exxtreme	dobra	226	24/98
10	Lucky Star	S-6326	dostateczna	207	24/98

Komputery

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
1	Optimus	Optimus Young Golden Line 98	dobra	3902	21/98
2	Vobis	Highscreen HS XD2500	dobra	3888	21/98
3	NTT System	NTT Prezydent	dobra	3838	21/98
4	DTK	DTK CAS-6552P	dobra	3991	21/98
5	Hewlett-Packard	Vectra VE5	dobra	4270	21/98
6	Baza	Baza 233MMX	dobra	3575	21/98
7	JTT Computer	Adax Bravo B02W	dobra	3836	21/98
8	FF Computers	FF-PII 266	dostateczna	4087	21/98
9	Compaq	Compaq Deskpro 1000B	dostateczna	4048	21/98
10	IBM	IBM 300GL	dostateczna	3940	21/98

Komputery kieszonkowe

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
1	3Com	Palm III	bardzo dobra	1964	2/99
2	3Com	Palm Pilot Personal	bardzo dobra	1616	2/99
3	Psion	Siena	bardzo dobra	779	2/99
4	Psion	Series 3c	bardzo dobra	1366	2/99
5	Casio	BN-20	bardzo dobra	1430	2/99

Krążki CD-R

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
1	KAO	CD Recordable	bardzo dobra	6,50	1/99
2	Ricoh	CD-R74	dobra	6,95	1/99
3	TDK	CD-R74 czerwona	dobra	8,54	1/99
4	Philips	All speed Silver	dobra	6,50	1/99
5	Imation	CDR	dobra	9,15	1/99
6	Pioneer	CDM-V74 S	dobra	6,50	1/99
7	Mitsui	Gold 74/K200 ME	dobra	7,00	1/99
7	Traxdata	OCD-R Silver	dobra	9,76	1/99
9	BASF	CD-R Creamguard	dobra	7,93	1/99
10	Sony	CD żółta	dobra	9,76	1/99
10	Traxdata	CD-R Gold	dobra	9,76	1/99
12	Philips	CD Recordable	dobra	8,54	1/99
13	BASF	CD-R Multispeed	dobra	7,93	1/99
14	Verbatim	Datalife Plus	dobra	8,54	1/99
15	Boeder	CD-R74 Gold	dobra	8,00	1/99
16	Princo	CD-R74	dobra	5,50	1/99

Monitory 15-calowe

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
1	Philips	105 MB	dobra	971	26/98
2	Hitachi	CM 500 ET	dobra	1083	26/98
3	ADI	4P TC095	dobra	927	26/98
4	Nokia	449 XA Plus	dobra	1075	26/98
5	Samsung	SyncMaster 500B	dobra	966	26/98
6	CTX/Chuntex	1569E	dobra	800	26/98
7	Daewoo	518B	dobra	730	26/98
8	Sony	CPD 100 ES	dobra	1192	26/98

Napędy CD-ROM i DVD-ROM

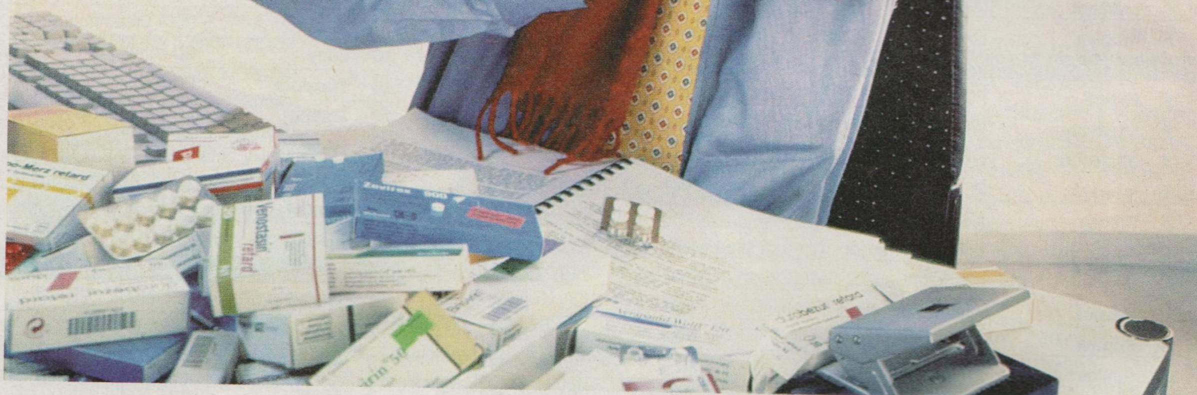
Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
1	Sony	DDU 220E-RP (DVD-ROM)	bardzo dobra	1505	25/98
2	Creative Labs	PC-DVD-Encore Dxr2 200 (DVD-ROM)	dobra	1125	25/98
3	LG Electronics	DRD-820B (DVD-ROM)	dobra	606	25/98
4	Philips	PCA 328 CD (CD-ROM)	dobra	376	25/98
5	Toshiba	SD-M1202 (DVD-ROM)	dobra	832	25/98
6	Hitachi	GD-2000BV (DVD-ROM)	dobra	573	25/98
7	Samsung	SCR 3230 (CD-ROM)	dobra	203	25/98
8	Lite On	LTN 301 All SM (CD-ROM)	dobra	194	25/98
9	Pioneer	DVD-A02 (DVD-ROM)	dobra	549	25/98
10	Creative Labs	PC-DVD Blaster 2 (DVD-ROM)	dobra	651	25/98
11	Teac	DR-A04S (CD-ROM)	dobra	243	25/98
12	Pioneer	DR-A04S (CD-ROM)	dobra	255	25/98
13	Sony	CDU 711 (CD-ROM)	dobra	240	25/98
14	LG Electronics	CRD-8320 (CD-ROM)	dobra	238	25/98
15	Toshiba	XM-6302 (CD-ROM)	dobra	283	25/98

Skanery

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
1	Trust	Easy Connect 19200 Plus	dobra	556	5/99
2	Plustek	OpticPro 12000P	dobra	560	5/99
3	Umax	Astra 1220P	dobra	573	5/99
4	Boeder	ArtiScan 9600/600C	dobra	390	5/99
5	Plustek	OpticPro 9636P+	dobra	550	5/99
6	Primax	Colorado Direct 9600	dobra	400	5/99
7	Mustek	ScanExpress 1200CP	dobra	457	5/99
8	Agfa	SnapScan 310 EPP	dobra	607	5/99
9	Mustek	ScanMagic 600CP	dobra	238	5/99
10	Boeder	ArtiScan 9600/300C	dobra	249	5/99

Drogowskaz

Te straszne wirusy

Fot. BE&W

Komputery, tak jak ludzie, narażone są na infekcje wirusowe. Oczywiście chodzi o wirusy komputerowe, które mogą zaatakować np. 01 plik z napisanym przez nas tekstem. Można jednak się przed nimi bronić

Wirusy komputerowe to niewielkie **02 programy**, które mogą spowodować spore zamieszanie w naszym systemie. Począwszy od obniżenia jego wydajności, a kończąc na zniszczeniu danych. Wirusy komputerowe, podobnie jak ich biologiczne odpowiedniki, potrafią się powielać, ale potrzebują do tego nosicieli. Jeszcze trzy lata temu takimi nosicielami były **03 programy wykonywalne**, do których wirus po prostu się doczepiał. Dzisiaj wirus może zagnieździć się nawet w dokumencie Worda czy Excela.

04 Internet stwarza coraz większe zagrożenie – zdecydowanie ułatwia przenoszenie się tych złośliwych tworów. Nie należy jednak wpadać w panikę. Nie zarazimy się wirusem, żeglując po **05 stronach WWW** czy też czytając **06 pocztę elektroniczną**. Zagrożeniem mogą być natomiast programy **07 ściągane** z sieci i uruchamiane bez sprawdzenia na naszym komputerze. Zagrożeniem są też załączniki do e-maili. Oczywiście równie łatwo możemy zarazić komputer wirusem, przynosząc na dyskietce od kolegi bądź z pracy pliki niewiadomego pochodzenia.

Przez wiele lat wydawało się, że co jak co, ale **08 pliki tekstowe** są zupełnie bezpieczne i wirusy nie mogą ich zaatakować. Jak to się zatem dzieje, że wirus zaraża dokument Worda lub Excela? Otóż okazuje się, że dokument taki nie zawiera tylko tekstu, ale również **09 makra**. Makro jest to (zazwyczaj) krótki program, który pozwala na automatyzację wykonywania pewnych czynności. W wypadku Microsoft Office 97 makra są pisane w **10 języku programowania** o nazwie VBA. Ten język służący do tworzenia makr daje na tyle duże możliwości, że można napisać w nim również wirusa.

Kiedy więc Word czy Excel zaczyna zachowywać się dziwnie, możemy podejrzewać, że mamy wirusa. Przez „dziwne" rozumiemy częste **11 zawieszanie się** tych programów, niewyjaśnione znikanie napisanego przez nas tekstu bądź pojawianie się w nim nieznanych nam fraz, problemy z zapisywaniem dokumentów, zamiana **12 formatu dokumentu** na **13 (s. 18) szablon**, itp. Nasze podejrzenia powinny zmienić się w pewność, gdy:

– w **14 (s. 18) menu** Narzędzia **nie zobaczymy** opcji Makro,

– po wybraniu menu Narzędzia a następnie Makro i Makra **nie zobaczymy** okna makr Worda:

Wirusy a poczta elektroniczna

Od czasu do czasu w internecie pojawiają się listy informujące o nowym, bardzo groźnym wirusie atakującym poprzez pocztę elektroniczną. Wirus ten ma zniszczyć nasz system. Są to wiadomości całkowicie wyssane z palca. Jak do tej pory **NIE ISTNIEJE** wirus, który byłby w stanie zainfekować komputer poprzez list elektroniczny, a już na pewno nie poprzez jego przeczytanie. Istnieje jednak inna możliwość zaatakowania naszego komputera poprzez pocztę e-mail – wysłanie w liście tzw. załącznika. Może się w nim znajdować zarówno program, jak i dokument Worda czy Excela. **BEZWZGLĘDNIE NIE NALEŻY GO URUCHAMIAĆ.** Najpierw powinniśmy sprawdzić taki załącznik programem antywirusowym. Dopiero potem uruchomić.

Co to właściwie jest...

01 Plik
Podstawowa jednostka przechowywania informacji na dysku twardym komputera. Plikiem może być program, stworzony przez nas dokument czy baza danych, z której korzystamy. W Windows pliki są reprezentowane przez ikony.

02 Program, oprogramowanie,
Używamy go bez przerwy – to np. Microsoft Word, Internet Explorer i inne. Klikając na ikonę, uruchamiamy właśnie oprogramowanie. Program jest zapisywany i przechowywany na nośnikach danych, takich jak dysk twardy, CD-ROM, dyskietki.

03 Program wykonywalny
Program, który można uruchomić. Te określenie stosuje się zwykle w odniesieniu do programu, który został skompilowany – tzn. jest w formie zrozumiałej dla komputera.

04 Internet
Internet jest siecią informacyjną o zasięgu światowym, złożoną z milionów komputerów. Wymieniają one dane pomiędzy sobą poprzez łącza telefoniczne, a także wyspecjalizowane łącza do przesyłu danych (łącza satelitarne, światłowody).

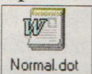
05 Strona WWW
To co widzimy w oknie przeglądarki – połączenie tekstu, grafiki i animacji, zapisane w formacie HTML i przechowywane na internetowym serwerze.

06 Poczta elektroniczna, e-mail
To forma przekazu informacji w postaci tekstów (listów) wymienianych przez użytkowników sieci. Każdy może mieć własną skrzynkę pocztową, jednak jej założenie kosztuje. Istnieją również miejsca w internecie, w których skrzynkę można założyć za darmo.

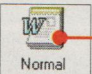
Jak walczyć z wirusami w programie Word 97

Uzdrawianie szablonu Normal.dot

Wiemy już, że wirus to po prostu program dołączony do pliku Worda. Jednak, kiedy już znajdzie się on w naszym komputerze, musi w nim jakoś przetrwać i znaleźć metodę na rozprzestrzenianie się. Inaczej po zamknięciu Worda i ponownym jego uruchomieniu, wirus nie byłby aktywny aż do otwarcia zarażonego dokumentu. Sposób na przetrwanie w systemie jest bardzo prosty. Otóż w 15 (s. 18) **katalogu**, w którym jest zainstalowany Office 97, w podkatalogu Szablony znajduje się taki plik:

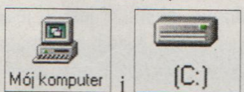

Na niektórych komputerach 16 (s. 18) **rozszerzenie pliku** nie będzie widoczne – jest to kwestia ustawień w Windows. W takim wypadku ikona ta będzie wyglądała trochę inaczej:

Wirusy wykorzystują fakt, że szablon ten jest wczytywany automatycznie podczas uruchamiania Worda. Zarażają więc ten plik i od tej pory wirus jest aktywowany przy każdym uruchomieniu edytora. Co więcej, zarażane są wszystkie następnie otwierane dokumenty. W ten sposób można bardzo szybko rozmnożyć wirusa na wszystkie dokumenty. Przede wszystkim więc należy uzdrowić szablon Normal.dot. Jak to zrobić?

1 Zamykamy Worda. Odnajdujemy na dysku twardym plik Normal.dot. W tym celu podwójnie klikamy na ikony:

W analogiczny sposób otwieramy katalogi Program Files, Microsoft Office i Szablony.

2 Teraz klikamy prawym przyciskiem myszy na ● i z menu wybieramy Zmień nazwę. Zobaczymy, że nazwa ikony zostanie zaznaczona na niebiesko:

Zmieniamy nazwę na inną, wpisując np. Nor i wciskamy klawisz Enter. Zmiana nazwy zakończy się sukcesem, o ile Word został zamknięty.

Rada Komputer ŚWIATA: Zmiana nazwy jest bezpieczniejsza niż zwykłe skasowanie pliku Normal.dot. W ten sposób, jeśli jednak Normal.dot nie był zawirusowany, będziemy mogli go odzyskać, zmieniając z powrotem jego nazwę. Kasowanie ma jeszcze jedną wadę – Word 97 śledzi położenie pliku Normal.dot, i nawet po umieszczeniu w Koszu Windows potrafi go znaleźć.

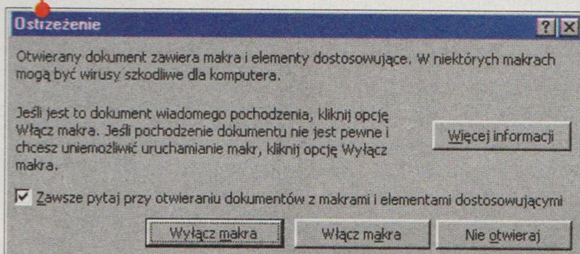
3 Po zmianie nazwy pliku Normal.dot możemy już z powrotem uruchomić Worda. Stworzy on wtedy plik Normal.dot ponownie, ale bazując na oryginalnym źródle, które zawirusowane być nie może. Wyjaśnia się więc, dlaczego tak bardzo chcieliśmy, by Word nie był w stanie pliku Normal.dot odnaleźć. Wymuszamy po prostu w ten sposób jego odtworzenie z pierwotnej, poprawnej kopii.

4 Teraz zabezpieczmy Worda. Z menu Narzędzia wybieramy pozycję Opcje, a następnie klikamy na zakładkę Ogólne. Zaznaczamy opcję ochrony Worda: Ochrona przed wirusami w makrach i klikamy na przycisk OK.

Możemy być pewni, że jeśli plik Normal.dot pozostanie niezawirusowany, to nowo tworzone dokumenty będą również od nich wolne.

Nigdy więcej wirusów makr!

Możemy już teraz bez obawy otwierać pliki z dokumentami Worda. Gdy będą zawierały makra, zobaczymy okno dialogowe z ostrzeżeniem: ●

Jest to sytuacja potencjalnie niebezpieczna, może być tam wirus. Gdy nie jesteśmy pewni tego dokumentu, np. ktoś nam go przysłał, wybieramy opcję Wyłącz makra. Nie zostaną uruchomione makra i na pewno nie zawirusujemy szablonu Normal.dot.

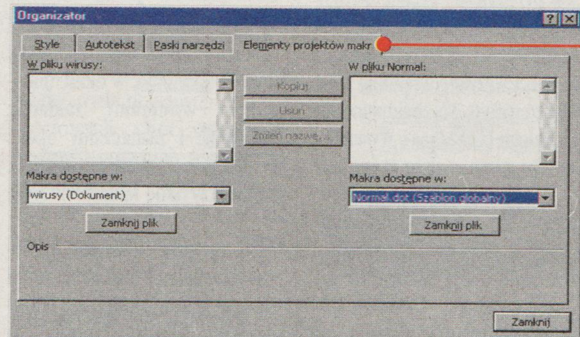
Kiedy natomiast jesteśmy pewni, że wirusa nie ma, a plik zawiera np. bardzo użyteczne stworzone przez nas samych makro, możemy spokojnie kliknąć na Włącz makra.

Przycisk Nie otwieraj sprawi, że w ogóle nie otworzymy tego dokumentu.

Jak uzdrowić dokumenty Worda

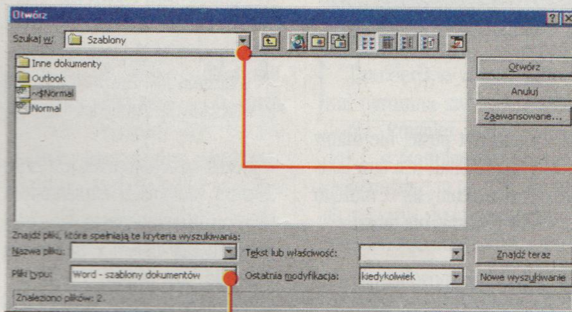
Pomoc doraźna to jednak nie wszystko. Mikroba trzeba się jakoś pozbyć z systemu. Jeżeli wiemy dokładnie, jaki mamy typ wirusa, możemy dokonać tego ręcznie za pomocą tzw. Organizatora. Jest on również pomocny przy kontroli podejrzanych plików. Trzeba jednak pamiętać, że makra mogą być ukryte bądź dostęp do nich może być zabezpieczony hasłem. Metoda ta nie jest więc stuprocentowo skuteczna.

1 Z menu Narzędzia wybieramy Szablony i dodatki. W nowym oknie dialogowym klikamy na przycisk Organizator..., a następnie wybieramy zakładkę ● Na ekranie zobaczymy naszego Organizatora makr:

2 Pozwala on na obejrzenie wszystkich makr zawartych w danych pliku bez ich uruchamiania. W tym celu klikamy na Zamknij plik. Nazwa przycisku zmieni się na Otwórz plik. Klikamy na niego.

3 Na ekranie pojawi się nowe okienko umożliwiające wskazanie pliku do otworzenia:

Używamy tego narzędzia ● do nawigacji po naszym dysku. Tutaj zaś ● wybieramy rodzaj dokumentu (sensowne wybory to szablon Worda lub dokument Worda, chociaż możemy przeglądać także pliki *.xls* Excela). Gdy już znajdziemy opowiedni dokument, klikamy na Otwórz.

4 Usuwamy lub zmieniamy nazwę wszystkim makrom o nazwach: *AutoClose, AutoOpen, AutoExec, FileExit, FileNew, FileOpen, FileSave, FileSaveAs, Macros, ToolsMacro*. Makro kasujemy, klikając na nazwie lewym przyciskiem myszy i wybierając Usuń. Podobnie czynimy z innymi podejrzanymi makrami, np. o nazwach *AAAZAO*, czy *AAAZFS*.

5 Zamykamy Organizatora. Klikamy na Plik i Zapisz. Analogicznie leczymy resztę zadokumentów (także Excela). ■

Co to właściwie jest...

07 Ściąganie
Termin określający kopiowanie plików, programów, itp. z komputera pracującego w internecie na dysk twardy naszego komputera domowego.

08 Plik tekstowy
Plik, którego zawartością jest tekst zrozumiały dla człowieka. Tego rodzaju pliki są najczęściej tworzone w edytorach tekstu i mają rozszerzenie *.txt* lub *.asc*.

09 Makra
Są to krótkie programy służące do automatyzacji pracy w programach użytkowych, takich jak Word czy Excel. Makro zawiera listę poleceń, które mają zostać wykonane.

10 Język programowania
Języki programowania służą do dialogu pomiędzy człowiekiem a komputerem. Wszystkie programy są najpierw zapisywane jako tekst zrozumiały dla programisty. Później tekst ten jest tłumaczony na polecenia zrozumiałe dla komputera. W programach Word, Excel, Access i PowerPoint wbudowanym językiem programowania jest Visual Basic for Applications (zwany też językiem makr).

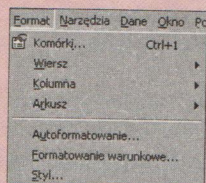
11 Zawieszenie się
To taki stan komputera lub programu, kiedy nie odpowiada on na polecenia użytkownika.

12 Format dokumentu
Format dokumentu to nic innego jak jego zawartość po zapisaniu na twardy dysk komputera. Dokument stworzony w edytorze tekstu można zapisać w kilkunastu różnych formatach, np. w formacie tekstowym *.txt*, w formacie Worda *.doc*, w formacie internetowym *.html* itd. Podobne prawidłowości obowiązują dla prawie wszystkich programów komputerowych.

Co to właściwie jest...

13 Szablon
Każdy dokument tworzony w Wordzie oparty jest na wzorcu, nazywanym szablonem dokumentu. Wzorzec taki przechowuje podstawowe parametry wyglądu strony, takie jak marginesy czy wielkość, elementy stałe (np. wygląd papieru firmowego), style, makra i dziesiątki innych ustawień edytora.

14 Menu
Lista opcji, z której użytkownik może wybierać polecenia w celu wykonania konkretnej operacji. Wiele programów używa właśnie tej metody, by prezentować użytkownikowi dostępne funkcje:

15 Katalog
Informacje na dysku twardym mogą być uporządkowane podobnie jak rozdziały w książce. „Rozdziały" te nazywają się katalogami lub folderami. Katalog może zawierać kolejne katalogi – zwane podkatalogami.

16 Rozszerzenie pliku
Każdy plik ma nazwę. Składa się ona zazwyczaj z dwóch części. Przykładowo może to być *list*, kropka, potem rozszerzenie pliku, np. *.doc* Pełna nazwa wyglądałaby więc tak: *list.doc* Rozszerzenie stanowi w Windows ważną cechę: określa ono program, za pomocą którego został utworzony plik. Rozszerzenie *.doc* oznacza plik edytora tekstu Word.

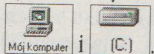
17 Pamięć operacyjna
Pamięć w postaci układów elektronicznych, w której przechowywane są dane podczas pracy komputera. Jej zawartość ginie po wyłączeniu zasilania.

Jak walczyć z wirusami w programie Excel 97

Jak znaleźć wirusy

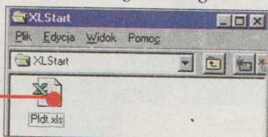
W przypadku Excela wirusy rozpowszechniają się w nieco inny sposób. Podczas uruchamiania Excel wczytuje wszystkie pliki o rozszerzeniu *.xls* znajdujące się w katalogu XLStart. Wystarczy więc, że wirus zapisze w tym katalogu plik ze swoim kodem, a będzie on automatycznie wczytywany podczas uruchamiania programu. Ułatwia nam to na szczęście zadanie. Wystarczy bowiem skasować pliki wirusa z podanego podkatalogu.

1 Podwójnie klikamy na ikonę

i . Analogicznie otwieramy zawartość katalogu Program Files, Microsoft Office, Office oraz XLStart.

2 Na ekranie zobaczymy zawartość tego katalogu:

Jeżeli okno jest puste, nie mamy wirusa. Gdy jednak jest tam jakiś plik o rozszerzeniu *.xls*, może to być wirus (chociaż nie musi).

3 Najlepszym sposobem na rozpoczęcie walki z potencjalnym wirusem będzie usunięcie go z tego katalogu. Klikamy więc na plik (i na wszystkie inne) prawym klawiszem myszy i wybieramy Usuń. Usunięte pliki wylądują tymczasowo w Koszu, skąd będziemy je mogli w przyszłości odzyskać (gdy będziemy pewni, że nie ma w nich wirusów).

Jak zabezpieczyć Excela na przyszłość

1 Uruchamiamy teraz Excela. Z menu Narzędzia wybieramy pozycję Opcje.... W oknie dialogowym wybieramy zakładkę Ogólne, i zaznaczamy opcję: ☑ Ochrona przed wirusami makr. Zamykamy okno klikając na OK.

2 Teraz przy otwieraniu każdego arkusza z makrami pojawi się analogiczne okno jak w edytorze Word. Wystarczy w nim kliknąć na przycisk Wyłącz makra, by być pewnym, że w ten sposób wczytany arkusz nie zawirusuje nam Excela.

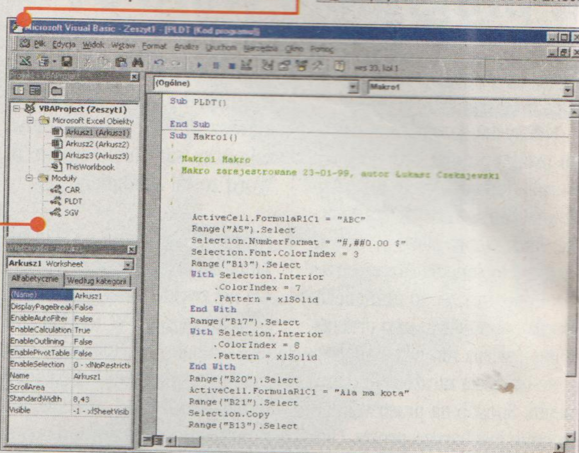
Jak usunąć wirusa z arkusza *.xls*

Każdy wirus jest co prawda trochę inny, ale ogólna zasada walki z nimi jest taka sama. Zobaczmy to na przykładzie wirusów PLDT, CAR i SGV (będących nowymi wersjami wirusa LAROUX).

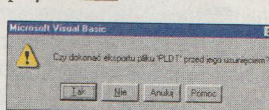
1 Na początku upewniamy się, że włączona jest opcja. Jeśli nie to włączamy ją. Zamykamy Excela.

2 Jeżeli nasz komputer jest zarażony którymś z wymienionych wirusów, to w podanym wcześniej katalogu XLStart z pewnością znajduje się jeden z plików: *pldt.xls*, *car.xls* lub *xgv.xls* (lub wszystkie naraz). Klikamy na każdym z nich prawym klawiszem myszy i wybieramy polecenie Usuń. Następnie uruchamiamy ponownie Excela i wczytujemy podejrzany plik. Gdy na ekranie pojawi się okno dialogowe informujące nas o makrach w pliku Excela, klikamy na przycisk Wyłącz makra.

3 Po otwarciu arkusza z menu Narzędzia wybieramy Makro, i dalej Edytor Visual Basic. Pojawi się okno edytora Visual Basic:

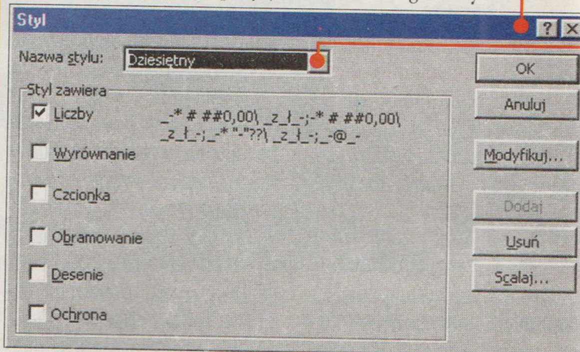

4 W oknie projektu (jeżeli nie jest ono widoczne, to wybieramy z menu Widok pozycję Eksplorator projektu) klikamy na znak plus przy pozycji Moduły. Jeżeli pojawi się teraz moduł o nazwie: PLDT, CAR lub SGV klikamy na nim prawym przyciskiem myszy, a następnie z menu wybieramy Usuń. Pojawi się okno z pytaniem, czy chcemy wyeksportować dany moduł. Klikamy na przycisk Nie.

5 Zamykamy edytor Visual Basica i wracamy do Excela, wybierając z menu Plik pozycję Zamknij i powróć do Microsoft Excel.

6 W Excelu czeka nas jeszcze trochę walki z wirusami. Z menu Format wybieramy polecenie Styl.... Pojawia się okno dialogowe stylów:

7 Sprawdzamy, czy na liście wyboru nie znajduje się styl zawierający jedną z nazw PLDT, CAR, SGV lub LAROUX. Gdy taki styl znajdziemy, wybieramy go oraz klikamy na Usuń....

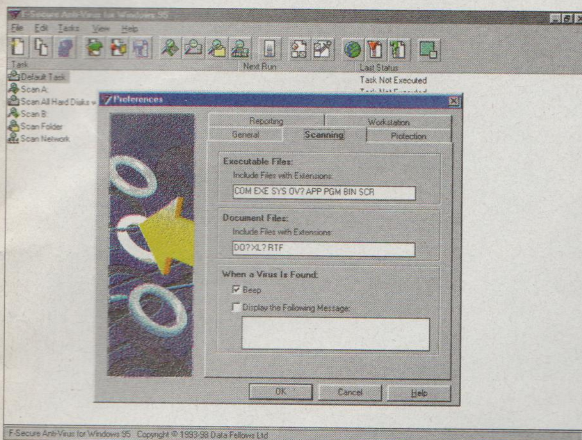
8 Na koniec z menu Plik wybieramy Zapisz. W ten sposób pozbyliśmy się wirusa z pliku. Te wszystkie czynności musimy powtórzyć dla każdego zarażonego lub podejrzanego o zarażenie arkusza Excela. Jak widać, jest to dosyć pracochłonne, niemniej jest to jedyny sposób, kiedy nie mamy akurat programu antywirusowego lub gdy nie potrafi on usunąć takiego typu wirusa.

9 Excel 97, inaczej niż Word 97, nie ma Organizatora, czyli wygodnego narzędzia do przeglądania makr zapisanych w plikach. Możemy jednak korzystać z Organizatora Worda, który potrafi przeglądać także pliki Excela – należy tylko jako rodzaj pliku podać format *.xls*

Wirus czy nie wirus

Czasami sprawdzamy w Organizatorze podejrzany plik i stwierdzamy, że nie ma w nim żadnych makr. Otwieramy więc ten plik w Wordzie, a tu ukazuje się znane nam już okno ostrzegające przed makrami. Stosujemy program antywirusowy – nie ma wirusa! No to jak w końcu jest; siedzi tam wirus czy nie siedzi? Najprawdopodobniej plik zawiera martwego wirusa lub jego fragmenty. Czasem zdarza się, że program antywirusowy nie usunął całego wirusa, ale tylko jego część. Plik niby został wyleczony, tzn. nie będzie on już źródłem infekcji, ale zawiera jakieś resztki kodu wirusa. Inny program antywirusowy może je wykryć i poinformować użytkownika o znalezieniu wirusa. Może się też okazać, że wirus został uszkodzony przypadkiem. Taką krzywdę może mu zrobić np. zmiana formatu pliku Word 6.0/7.0 na Word 97 (8.0). Podobnych objawów doświadczymy, gdy makra zostały zabezpieczone hasłem – Word ostrzeże nas o ich obecności, ale Organizator ich nie pokaże. Stąd całe zamieszanie. Generalna zasada brzmi: jeżeli musimy odczytać dany dokument, a istnieje niewielkie nawet podejrzenie, że plik może zawierać wirusa makr, dokument ten otwieramy, wyłączając makra.

Co potrafią programy antywirusowe

F-Secure AntiVirus to produkt przeznaczony raczej do środowiska sieciowego

Nigdy nie możemy być pewni, że w jakiś sposób nie złapiemy komputerowego wirusa. Dlatego też jako przezorni użytkownicy powinniśmy zaopatrzyć się w program antywirusowy. Dobry program tego typu powinien składać się przynajmniej z dwóch części, tzw. skanera oraz monitora.

Skaner jest to aplikacja, która przeszukuje dysk twardy oraz **17 pamięć operacyjną** w poszukiwaniu wirusa. Skaner informuje więc nas o wirusie, kiedy jest on już w systemie. Monitor z kolei to ta część programu, która stale monitoruje system, wszystkie tworzone i kopiowane pliki oraz dokumenty. Jego zadaniem jest wiec niedopuszczenie, aby wirus dostał się do systemu. Połączenie tych dwóch metod daje nam bardzo duże, aczkolwiek nie stuprocentowe, bezpieczeństwo. Może się bowiem zdarzyć, że wirus oszuka nasz program antywirusowy – najczęściej, gdy wirus jest zupełnie nowy, „świeży".

Dobry antywirus musi więc mieć możliwość stałego uaktualniania swojej bazy wirusów przynajmniej raz na miesiąc. Taka aktualizacja może się odbywać np. poprzez internet. Zobaczmy, jakie programy antywirusowe oferują nam producenci.

AntiViral Toolkit Pro

To pochodzący z Rosji program autorstwa Eugene Kaspersky'ego i jednocześnie jeden z najlepszych dostępnych na rynku. Charakteryzuje się ogromną skutecznością i bardzo obszerną bazą wirusów. Pakiet składa się ze skanera i monitora. Trzeba dodać, że monitor ten zajmuje bardzo niewiele zasobów systemowych i jego obecność jest praktycznie niezauważalna (dopóki nie wykryje on wirusa). Program komunikuje się z użytkownikiem w języku polskim, spolszczona jest także dokumentacja, nie zawiera ona jednak opisu działania nawet części wykrywanych wirusów. ➔❶

F-Secure AntiVirus

F-Secure to produkt pochodzący z Finlandii, dawniej znany jako F-Prot. Co ciekawe, znajdziemy w nim dwa różne sposoby skanowania systemu w poszukiwaniu wirusów – dawny (F-Prot) oraz nowy (AVP). F-Secure to jednak głównie produkt przeznaczony do środowiska sieciowego, mający wiele rozbudowanych funkcji sieciowych, choć oczywiście można go również stosować na pojedynczych komputerach. Niestety program komunikuje się z użytkownikiem w języku angielskim. ➔❷

McAfee AntiVirus

To bardzo znany produkt firmy McAfee Associates obecnie produkowany przez Network Associates. Pakiet ma sporo możliwości konfiguracyjnych, można np. automatycznie uruchamiać skaner antywirusowy wraz z aktywacją wygaszacza ekranu. Wykrywalność wirusów jest na dobrym, aczkolwiek nie rewelacyjnym poziomie. Całość niestety tylko w języku angielskim. ➔❸

Romanian AntiVirus

Romanian Anti Virus to program pochodzący z Rumunii. Jego producentem jest firma GeCAD. Program jest bardzo ładnie opracowany graficznie, jednak skanowanie systemu jest nieco wolniejsze niż u konkurentów. ➔❹

ThunderByte AntiVirus

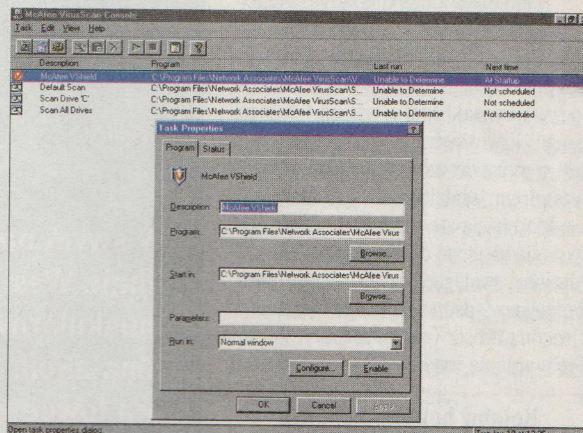
ThunderByte zawsze imponował ogromną szybkością skanowania. Również wersja do Windows wykonuje ten proces w oszałamiającym tempie. Na przeskanowanie dysku zawierającego ponad 1800 katalogów i ponad 28 tys. plików potrzebował tylko 3 minuty. Niestety taka szybkość okupiona jest także nieco mniejszą wykrywalnością. ➔❺

MKS_VIR

To chyba najbardziej znany w Polsce program antywirusowy obecny na rynku już ponad 10 lat. Jest to całkowicie polski produkt. Jego największym atutem była zawsze bardzo dobra baza złośliwych programików, zawierająca większość mikrobów schwytanych w naszym kraju. Obecnie jednak program mocno odstaje od światowej czołówki. Jest to wyłącznie skaner pracujący w trybie tekstowym, nie ma części monitora. Zmienić ma się to dopiero w wersji przeznaczonej do Windows 95/98. ➔❻

Jak nie złapać wirusa – 10 przykazań

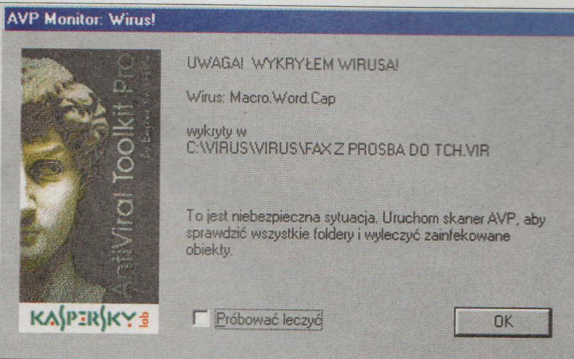
1. Kupujemy i instalujemy na komputerze program antywirusowy
2. Włączamy w programach biurowych ochronę antywirusową
3. Nie instalujemy programów niewiadomego pochodzenia
4. Dyskietki zabezpieczamy przed zapisem
5. Niepewne dokumenty otwieramy, wyłączając w nich makra
6. Uaktualniamy bazę wirusów programu antywirusowego
7. Nie pozostawiamy dyskietek w napędzie dyskietek komputera
8. Regularnie sprawdzamy dysk programem antywirusowym
9. Zawsze sprawdzamy pliki ściągnięte z internetu
10. Sporządzamy kopie bezpieczeństwa najważniejszych danych

McAfee AntiVirus – to wiele ciekawych opcji konfiguracyjnych

Romanian AntiVirus – doskonałe opracowanie graficzne, ale nieco powolne skanowanie

AntiViral Toolkit Pro – prawie stuprocentowa skuteczność

Adresy online

Podane adresy online pozwalają ściągnąć wersje demonstracyjne programów antywirusowych, dzięki którym można leczyć dokumenty zarażone wirusami makr.

➔❶ http://tucows.icm.edu.pl/files/avp30w32.zip
➔❷ http://tucows.icm.edu.pl/files2/F-SecureEv.exe
➔❸ http://tucows.icm.edu.pl/files/v98i402.zip
➔❹ http://tucows.icm.edu.pl/files4/ravpr650.zip
➔❺ http://tucows.icm.edu.pl/files3/av9end.exe
➔❻ http://www.mks.com.pl/mksd604b.zip

Drogowskaz

Blade zarobił w USA około 65 mln dolarów – prawie dwa razy tyle co ostatni film Bruce'a Willisa Kod Merkury

W swym najnowszym filmie Wesley Snipes, muskularny gwiazdor kina akcji, gra łowcę wampirów. W dodatku sam jest na wpół wampirem

Bohater z k

Film Blade (ang. Ostrze) jest futurystycznym thrillerem akcji i nie nadaje się dla osób o słabych nerwach: Bohater Snipesa – Blade →1 – to żywy arsenał broni w walce z terrorem gangu krwiożerczych wampirów. Sam jest w połowie człowiekiem, w połowie wampirem, obdarzonym nadludzką siłą i odpornością na ukąszenia. Blade jest w stanie nie spać dniem i nocą w poszukiwaniu swojego prawdziwego wroga: żądnego władzy szefa gangu wampirów Deacona Frosta (gra go Stephen Dorff). Frost pragnie wytępić cały rodzaj ludzki,

Kolejny bohater komiksu trafia na ekrany

aby zapanować nad światem. Akcja filmu rozgrywa się szybko, w ostrym tempie i zapierając dech w piersiach, a poza tym jest wzbogacona o wiele efektów specjalnych rodem z komiksu.

Postać Blade'a – łowcy wampirów – pojawiła się po raz pierwszy w 1973 roku w klasycznym już dziś komiksie Marvela →2 z serii Grobowiec Drakuli (ang. Tomb of Dracula). Przez lata drugoplanowa osobowość urosła do miana superbohatera i doczekała się własnej serii komiksów, jak popularni Batman i Spiderman lub mniej znani Punisher czy Spawn. Ukoronowaniem popularności bestselleru jest właśnie pełnometrażowy film z wytwórni New Line Cinema →3.

Opierając się na seriach rysunkowych historyjek dla młodzieży, reżyser Stephen Norrington stworzył nowoczesną historię o wampirach. To mieszanka klasycznego filmu grozy, akcji i fantasy. W USA film odniósł ogromny sukces. Zdetronizował nawet na liście hitów kinowych ostatni film Stevena Spielberga Szeregowiec Ryan, po czym przez trzy tygodnie zajmował na niej pierwsze miejsce! W USA film zarobił 65 milionów dolarów. Posępną rolę tytułową odegrał Wesley Snipes, którego znamy z filmów Pasażer 57, Człowiek Demolka czy Pociąg z forsą. I jest to rola jakby uszyta dla niego na miarę.

Snipes gra superbohatera, którego przeznaczeniem jest uwolnić świat od żywych trupów. Jego mistrzem i trenerem jest profesjonalny łowca wampirów Whistler (Kris Kristofferson). Wśród krwiopijców pojawia się też znana wielbicielom filmów erotycznych śliczna Traci Lords.

Jak każda nowoczesna produkcja, Blade Wieczny Łowca pełen jest różnych trików. Realizacja wielu efektów specjalnych była możliwa tylko dzięki technice cyfrowej. I tak na przykład: tunelem metra pędzi pociąg z prędkością 175 km/h, rozgniatając na swej drodze hordę wampirów. Dla niewtajemniczonych: krwiopijcy nie umierają, tylko rozpadają się w pył lub na proch. Ciała wampirów i pociąg powstały oczywiście w kompu-

Część dekoracji wykonanych do filmu Blade przypomina scenografię takich obrazów, jak Łowca robotów czy Johnny Mnemonic. Dekoracje i kostiumy wzorowano na komiksie

Wieczny Łowca zmęczony walką (po lewej) i leczony przed kolejnym starciem (po prawej) przez Whistlera (w tej roli Kris Kristofferson)

terze, żywi aktorzy na szczęście pozostali cali i zdrowi.

– Nie musieliśmy się nigdy martwić o wielkość planu zdjęciowego – twierdzi producent filmu Peter Frankfurt. – Dzięki temu mogliśmy stworzyć świątynię o wysokości 35 metrów zbudowaną z... krwi albo pozwolić aktorom spłonąć lub eksplodować. Nigdy nie musieliśmy łamać sobie głowy, czy to w ogóle da się zrobić.

Osoby o słabych nerwach powinny zamknąć oczy

A zrobić dziś można w filmie praktycznie wszystko, dlatego w Blade ludzie mogą latać, wampirom zaś błyskawicznie goją się rany. Nie jest to film przeznaczony dla wrażliwych.

Twórcą efektów wizualnych jest Amerykanin o znajomo brzmiącym nazwisku Chuck Cominsky. To jego komputerowe triki, arcydziełka animacji, rozśmieszały nas w Rodzinie Addamsów czy straszyły w filmie Mortal Kombat 2: Unicestwienie. Jednym z najciekawszych efektów jest... jedna z postaci występujących w filmie: Azjata imieniem Pearl. Ten ważący ponad 300 kg wampir-hermafrodyta odtwarzany jest przez aktora Erica Edwardsa. Zmechanizowany kostium noszony przezeń na planie ważył prawie pół tony! Poszczególne elementy kostiumu – fałdy ciała i zwały tłuszczu – poruszane były przez zespół mechaników.

Auć! Czy to miłosny uścisk czy raczej śmiertelny to pocałunek?

Piękna pani doktor Karen Jenson (grana przez N'bushe Wright)

Szef Cominsky'ego, producent efektów Matthew Justice, opowiada, na czym polega różnica między efektami specjalnymi a wizualnymi zastosowanymi w filmie.

– Efekty specjalne pokazują zjawiska, które są możliwe. Precyzyjnie, możliwe nie tylko na kinowym ekranie, lecz w naszej rzeczywistości, bez łamania praw fizyki. Kiedy na przykład ramię postaci zostaje odcięte, to publiczność ogląda efekt specjalny – tłumaczy Matthew Justice. – Kiedy ta sama ręka odrasta na oczach widzów, to jest efekt wizualny. W dzisiejszych filmach łączy się zwykle obie techniki trików. Wydawnictwo Marvel Comics uczciło ekranowy debiut swego rysunkowego bohatera, proponując interaktywny komiks działający w sieci internet ➔❹. Niestety, żeby ucieszyć oczy kolorowymi obrazkami, potrzebne jest naprawdę szybkie łącze – zwykły modem poci się niemiłosiernie. Pod koniec XX wieku nawet komiksów nie daje się oglądać bez wsparcia najnowszej technologii...

Możemy się cieszyć, że pozostaje jeszcze stare dobre kino. ■

W kinach: od 29.01.99
Ocena: dobra

Adresy online

- ➔❶ http://film.sprint.pl/filmy/blade
- ➔❷ http://www.marvel.com
- ➔❸ http://www.newline.com
- ➔❹ http://www.lycos.com/blade/COMIC/INDEX.HTM

Superkrzyżówka

Litery z pól zaznaczonych zielonym kolorem należy ustawić w odpowiedniej kolejności (według numerków umieszczonych w prawym dolnym rogu zielonych kwadratów). Powstanie wówczas hasło – rozwiązanie krzyżówki

Poziomo: **3.** w nim zawarte są polecenia potrzebne do obsługi drukarki i karty graficznej **5.** tusz do ksero **9.** podstawowa baza danych w systemach Windows 98, 95 i NT **11.** eurozłącze, standard gniazda sygnałów obrazu i dźwięku **13.** komputer do teczki **17.** rodzaj połączenia komputera z urządzeniami zewnętrznymi **19.** MS-DOS **21.** ssak morski **22.** nie FM i nie UKF **23.** ... do młodości **25.** notebook **29.** program zabezpieczający sieć komputerową przed osobami niepowołanymi **31.** Cyklop ma jedno **32.** potocznie o komputerze Apple **33.** rowerowy akumulator **34.** uaktywnia harcerzy.

Pionowo: **1.** urządzenie dające efekt kierunkowości dźwięku **2.** magnetyczne lub na szachownicy **4.** w alfabecie

6. niezgodny z systemami europejskimi PAL i SECAM **7.** moda powracająca z dawnych lat **8.** siatkarska zagrywka **10.** pochyłość **12.** miara promieniowania elektromagnetycznego pochłanianego przez użytkownika telefonu komórkowego **13.** forma sieciowej, internetowej dyskusji, która nie odbywa się na żywo **14.** Siemens S10 lub Nokia 8110i **15.** używany do przejściowego przechowywania danych **16.** nagonka **18.** producent komputerów **19.** rodzaj, model **20.** sprowadzanie dokumentu na inną stronę **24.** gra, program demonstracyjny **26.** rzadkie imię żeńskie **27.** ... Color, przedstawia około 16,7 miliona kolorów **28.** gniazdo, do którego podłączamy mysz lub modem **30.** środek wybielający.

Laureaci

Superkrzyżówki z numeru 2/99

Nagrodę główną – miniwieżę SONY – otrzymuje **Adam Szafarski** z Brzeska.

Nagrody pocieszenia, skanery ArtiScan, otrzymują: **Paweł Czaplicki** z Warszawy, **Jadwiga Gielniak** z Bełchatowa i **Bogdan Kusy** z Łodzi.

Hasło-rozwiązanie: skaner

Kupon krzyżówkowy

Komputer ŚWIAT 5/99

Hasło ....

Nazwisko ....

Imię ....

Adres

ulica ....

nr domu ....

kod pocztowy ....

miasto ....

telefon ....

Zgadzam się na przetwarzanie w celach marketingowych przez Axel Springer Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Al. Jerozolimskich 181, 02-222 Warszawa danych osobowych zawartych w kuponie (podstawa – ustawa z 29.08.1997 o ochronie danych osobowych).

Axel Springer Polska Sp. z o.o. informuje, iż służy Państwu prawo wglądu i poprawiania zgromadzonych danych.

.... (czytelny podpis)

Rozwiązania prosimy nadsyłać na kartach pocztowych do dnia 9.03.1999 r. (liczy się data stempla pocztowego) pod adresem Komputer ŚWIAT, 02-303 Warszawa 79, skr. poczt. 110

Do wygrania:

17-calowy monitor ADI MicroScan i pięć par głośników komputerowych

Graj i wygraj z Komputer ŚWIATEM! Rozszyfruj hasło naszej Superkrzyżówki a otrzymasz szansę znalezienia się wśród nagrodzonych zwycięzców naszej zabawy!

Główna nagroda

Nagrodą główną jest 17-calowy monitor ADI MicroScan 5P+. Plamka 0,26 mm oraz kineskop Hitachi pozwalają pracować przy nim przez wiele godzin bez obawy o zmęczenie wzroku. Monitor nadaje się zarówno dla wytrwałych graczy, jak i osób korzystających z aplikacji biurowych. W monitor wbudowany jest mikrofon. Istnieje możliwość zamontowania zewnętrznych głośników. Wartość: 1600 zł.

Pięć nagród pocieszenia

Nagrodami pocieszenia w naszej Superkrzyżówce są tym razem aktywne głośniki komputerowe firmy Zoltrix o mocy 130 watów PMPO. Głośniki mają regulację siły głosu oraz tonów wysokich i niskich. Nadają się zarówno do kart dźwiękowych, jak i do przenośnych odtwarzaczy CD czy walkmanów. Wartość 5 x 130 zł.

Jak grać, żeby wygrać?

Zasady:

1. Rozwiązanie krzyżówki należy wpisać na kupon krzyżówkowy wraz z imieniem, nazwiskiem i dokładnym adresem zamieszkania.
2. Laureaci krzyżówki zostaną wyłonieni spośród autorów wszystkich nadesłanych prawidłowych odpowiedzi w dniu 11.03.1999 r.
3. Laureatami mogą być tylko osoby pełnoletnie.
4. Nagrody zostaną przekazane laureatom w terminie 30 dni od daty wyłonienia laureatów.
5. Nagrody podlegające opodatkowaniu zostaną przekazane po opłaceniu przez laureata należnej kwoty w wysokości 10% wartości nagrody.
6. Nadesłanie przez czytelnika rozwiązania krzyżówki oznacza, iż w wypadku wygranej wyraża on zgodę na opublikowanie imienia, nazwiska, miejsca zamieszkania oraz swojego zdjęcia zrobionego przez fotografa redakcji.

Nie zwlekaj! Usiądź wygodnie i do dzieła!

Drogowskaz

Fot. FREE, montaż Komputer ŚWIAT

Ala ma peceta

Komputer najczęściej służy jako maszyna do pracy i rozrywki. Czy nie zapomnieliśmy o czymś? Oczywiście, jest jeszcze nauka! Komputer ŚWIAT testuje osiem programów, które mają wesprzeć naszych milusińskich w zbożnym dziele poznawania tajników czytania i pisania

Co to właściwie jest...

01 Program, oprogramowanie
To np. MS Word, Internet Explorer i inne. Klikając na jakiejś ikonie uruchamiamy właśnie program.

02 Dyskietka
Dyskietka o przekątnej 3,5 cala mieści ok. 1,4 miliona znaków (co oznacza nawet 800 stron maszynopisu). Dyskietki służą do przenoszenia małych ilości danych między komputerami.

03 Instalacja
Podczas instalacji wszystkie potrzebne dane zostają zapisane na dysku twardym komputera.

04 Dysk twardy
Dysk twardy jest pamięcią trwałą. Wszystkie dane i programy zostają na nim zachowane również po wyłączeniu komputera.

05 MB (megabajt)
Jest jednostką ilości informacji. 1 MB tekstu to dokładnie 1 048 576 znaków.

06 Pamięć operacyjna
Pamięć w postaci układów elektronicznych, w której przechowywane są dane podczas pracy komputera. Jej zawartość ginie po wyłączeniu zasilania.

07 Procesor
Układ elektroniczny będący mózgiem komputera. On wykonuje większość pracy, której efekty widzimy na ekranie monitora.

08 Karta graficzna
Karta graficzna przetwarza komputerowe dane na obraz w monitorze. Karty te różnią się między sobą szybkością pracy i jakością wyświetlanego obrazu.

09 Karta muzyczna
Jest rozszerzeniem komputera, za pomocą którego można odtwarzać/nagrywać muzykę, mowę lub inne dźwięki. Można do niej podłączyć głośniki, mikrofon lub wieżę.

Jaki powinien być dobry 01 **program** edukacyjny dla najmłodszych? Powinien przekazywać wiedzę w taki sposób, żeby dziecko w ogóle nie zauważało, że się uczy. Praca z programem nie może być monotonna. Ciągłe powtarzanie np. tego samego typu ćwiczeń w końcu spowoduje, że nasz maluch najzwyczajniej w świecie uśnie przed komputerem. Tym razem wzięliśmy pod szkło powiększające programy, które mają pomagać w nauce czytania i pisania. Zebrało się w sumie osiem produktów. Jak spełniają one swoje zadanie? Zapraszamy do lektury!

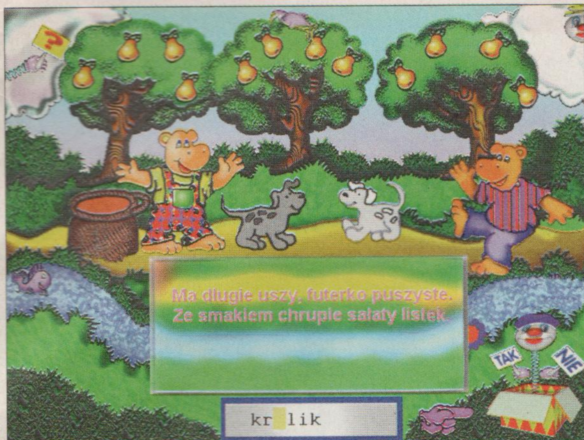
Ostatnie miejsce w naszym teście zajęły Literki-Cyferki, produkt Wydawnictwa VIPS. Załączony program odinstalowujący zupełnie nie zadziałał w testowym komputerze. Aby było śmieszniej, najpierw wyświetlił komunikat o niemożności odinstalowania programu, a chwilę potem, że proces ten zakończył się sukcesem. Obsługa jego literek-cyferek jest łatwa, nawet bardzo mały człowiek nie będzie miał z nią większych problemów. Niestety grafika jest kiepska, podobnie z jakością dźwięku. Na dodatek w programie dominują monotonne ćwiczenia, polegające wyłącznie na przesuwaniu klocków. 3,26 punkta i ostatnie miejsce w teście.

Poziomkowa Wróżka dostarczana jest na sześciu 02 **dyskietkach**, zatem 03 **instalacja** trwa stosunkowo długo. Nie wiedzieć czemu, nie ma też procedury usuwającej program z systemu. Na 04 **dysku twardym** zajmuje ta wróżka aż 18 05 **MB**, ale oprawa graficzna stoi na przeciętnym poziomie. Muzyka za to jest sztuczna i irytująca, na szczęście można ją wyłączyć. Gdyby nie dobra jakość nagrań lektorów, w punkcie za dźwięk byłaby ocena najwyżej mierna. Sposób obsługi nie zawsze czytelny, na początku może sprawiać kłopoty. Dobry sposób przedstawiania materiału, w postaci bajki, ale ćwiczenia już monotonne. Razem 3,27 punkta i siódme miejsce.

Kopciuszek to bajka edukacyjna wydana przez wydawnictwo VIPS. Elementy służące do sterowania programem niestety są niezbyt czytelne; na szczęście opisano je w instrukcji.

Słownik obrazkowy dla dzieci wyjaśni wszelkie niezrozumiałe pojęcia, a przy okazji nauczy ich pisowni

Między nami literkami firmy Albion trochę razi zbyt jaskrawą kolorystyką obrazów, a i tekst nie zawsze jest przez to czytelny

Grafika dużo bardziej sympatyczna niż w wypadku innych produktów tej firmy, ale dźwięk zaledwie na ocenę dostateczną. Co ciekawe, program daje się uruchomić wyłącznie z płyty CD-ROM. 3,53 punkta i szóste miejsce.

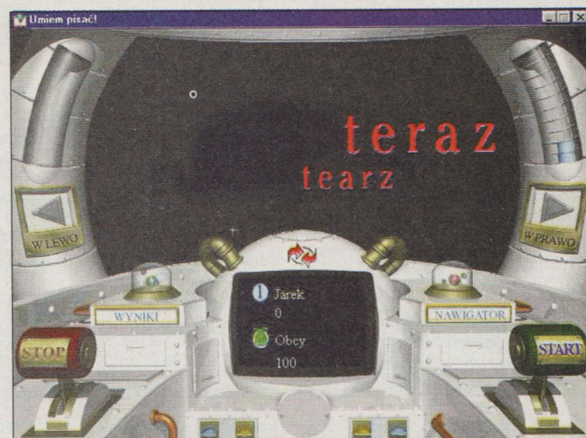
Sam Czytam, Sam Piszę to zestaw dwóch programów wydawnictwa Albion. Ze względu na ich duże podobieństwo testowaliśmy je razem. Oba programy dostarczane są na płytach CD-ROM. Niestety instrukcja do programu ma postać jednej, złożonej na pół kartki papieru; jest jawną kpiną z klientów. Na szczęście sam program prezentuje się dużo lepiej. Bardzo ładna grafika, niezły dźwięk, urozmaicone ćwiczenia. Za to wymagania sprzętowe już nieco większe niż u konkurentów. Za to wszystko 4 punkty i piąte miejsce.

Między nami literkami, jest programem podobnym do Sam Czytam, Sam Piszę. Nic dziwnego, powstał w tej samej firmie. W pudełku znajdujemy taką samą, skandalicznie pobieżną, instrukcję. Obsługa programu nie będzie sprawiać trudności, dobór kolejności ćwiczeń jest też dowolny. Wymagania sprzętowe nieco mniejsze, choć przy 8 MB **06 pamięci operacyjnej** podawanych jako minimum, program pracuje powoli. Reszta parametrów bardzo podobna. 4,04 punkta i czwarte miejsce.

Słownik obrazkowy dla dzieci zajął trzecie miejsce. Wymagania sprzętowe nieco wyższe niż u konkurencji, brak też podręcznika. Podczas instalacji, jak stwierdziliśmy, występują problemy. Na szczęście producent opisał, jak je pokonać, na dołączonej ulotce. Na uwagę zasługuje bardzo dobra oprawa graficzna, dźwiękowa oraz spory zakres nauczanego materiału. Wiedza przekazywana jest w sposób interesujący, a obsługa nie sprawi z pewnością żadnej trudności. Zasłużone 4,08 punkta i tym samym trzecie miejsce.

Rayman uczy matmy i polaka to program firmy UbiSoft oraz Optimusa. Jest to gra przygodowa, która zarazem pełni funkcje edukacyjne. Jest to również jedyny program, który automatycznie uruchamia instalację z płyty CD-ROM i całkowicie potrafi odinstalować się z systemu, nie pozostawiając po sobie śladów. Program zawiera elementy zręcznościowe, dziecko oswojone z grami komputerowymi łatwiej sobie z nią poradzi niż niejeden rodzic. Ponieważ materiał jest przekazywany w formie gry przygodowej, program jest interesujący a nauka nie powinna ucznia znudzić. Grafika i dźwięk na dobrym poziomie, w sumie 4,22 punkta i drugie miejsce.

Umiem pisać wydany przez Optimus Pascal to zwycięzca naszego testu. Instalacja nie sprawia żadnych kłopotów, ładnie wydany podręcznik, podzielony na część dla dzieci i dla rodziców. Obsługę można by bardziej uprościć, za to grafika i dźwięk stoją na bardzo dobrym poziomie. Duży zakres nauczanego materiału i spore urozmaicenie ćwiczeń oraz ciekawy sposób przekazywania wiedzy to następne atuty programu. Sporo zabawy przy jednoczesnej nauce, zatem 4,86 punkta i zdecydowane zwycięstwo w naszym teście.

Umiem pisać – nauka połączona z dobrą zabawą

Poziomkowa Wróżka nie zachwyca opracowaniem graficznym

! Tak testował Komputer ŚWIAT

Komputer testowy

Wszystkie programy testowane były na komputerze wyposażonym w **07 procesor** Pentium z zegarem 166 MHz, 64 MB pamięci operacyjnej, **08 kartę graficzną** S3 Trio 64V+ oraz **09 kartę muzyczną** SoundBlaster Awe 64.

Serwis

Na ocenę wpływało, czy informacje o programie oraz jego uaktualnione wersje są dostępne w internecie i czy w razie problemów można skorzystać z pomocy technicznej przez telefon. Bardzo ważnym elementem dla oceny była również jakość podręcznika.

Instalacja

Sprawdziliśmy czy instalacja programu jest łatwa i przyjazna dla użytkownika, czy nie wstępują w jej trakcie jakieś problemy, czy program potrafi automatycznie odinstalować się z systemu, oraz ile zajmuje miejsca na dysku twardym. Dobry program powinien mieć jak najmniejsze wymagania sprzętowe. Okazało się, że większość produktów zadowala się komputerem ze starszym typem procesora - z serii 486 - i zaledwie 8 MB pamięci operacyjnej. Niektórym z testowanych programów do pracy wystarczał nawet procesor o generację starszy, typu 386.

Cechy ogólne programu

Najważniejsza była tu obsługa programu. Czy jest ona prosta, przejrzysta i intuicyjna? Czy początkujący użytkownik poradzi sobie bez problemu bez konieczności studiowania instrukcji obsługi? Chcieliśmy się dowiedzieć również, czy program pozwala na swobodny wybór kolejności ćwiczeń oraz czy może z niego korzystać kilku użytkowników? Uznaliśmy, że w przypadku tego typu programów jakość grafiki jest niezwykle ważna – to ona właśnie przekazuje gros wiedzy.

Wartość edukacyjna

Sprawdziliśmy na ile interesujący jest sposób przekazywania uczonego materiału, jaki jest jego zakres oraz czy proponowane ćwiczenia nie są zbyt monotonne. Interesowało nas również, czy rodzice mają możliwość kontroli postępów w nauce swojej pociechy.

Punkty dodatnie i ujemne

Dwóm programom dodaliśmy punkty, ponieważ uczą również podstaw matematyki.

Cena/Jakość

Jest to stosunek ceny do możliwości programu. Wyliczamy go dzieląc cenę programu przez jego jakość. Przyjęte zostały następujące kryteria:

celująca	poniżej 11,78
bardzo dobra	11,78 - 17,67
dobra	18,67 - 21,21
dostateczna	21,21 - 24,79
mierna	24,79 - 32,99
niedostateczna	powyżej 32,99.

Nauka czytania i pisania

Wyniki testu

Wyniki testu		1. miejsce (Zwycięzca Komputer Świat Jakość)		2. miejsce		3. miejsce		4. miejsce	
Nazwa programu	Waga	Umiem pisać	Ocena	Rayman uczy matmy i polaka	Ocena	Słownik obrazkowy dla dzieci	Ocena	Między nami literkami	Ocena
Producent		Optimus Pascal*		Ubi Soft/Optimus		Optimus Pascal*		Albion	
Telefon informacyjny		(033) 8119180		(018) 4440560		(033) 8119180		(071) 3442101	
Wiek dziecka		7-11 lat		7-9 lat		7-9 lat		5-10 lat	
Serwis	15%		4,33		4,33		3,00		2,67
Serwis telefoniczny	5%	(033) 8119180	4	(018) 4440560	4	(033) 8119180	4	(071) 3442101	4
Serwis online	5%	www.opm.pl/index_pomoc.htm	4	www.optimus.com.pl	4	www.opm.pl/index_pomoc.htm	4	www.albion.pl	2
Podręcznik/podręczniki	5%	bardzo dobry	5	bardzo dobry	5	brak	1	bardzo pobieżny	2
Instalacja	20%		4,20		3,50		3,45		3,85
Ilość zajmowanego miejsca na dysku twardym[1]	4%	2 MB	5	187 MB	1	4 MB	5	4,8 MB	5
Wymagania sprzętowe	4%	486, 8 MB RAM	6	486, 8 MB RAM	6	486, 12 MB RAM	5	486, 8 MB RAM	6
Uruchamianie bezpośrednio z CD-ROM-u	4%	nie	1	nie	1	nie	1	nie	1
Przebieg instalacji	3%	bezproblemowy	6	bezproblemowy	6	występują problemy	3	bezproblemowy	6
Rodzaje instalacji	2%	brak	1	brak	1	brak	1	minimalna, pełna	4
Odinstalowanie programu	2%	tak, niewielkie pozostałości	5	tak	6	tak, częściowe	4	nie	1
Automatyczny start instalatora	1%	tak	6	tak	6	tak	6	nie	1
Cechy ogólne programu	30%		5,17		3,83		4,33		3,83
Grafika	10%	bardzo dobra	5	dobra	4	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5
Dźwięk	5%	bardzo dobry	5	dobry	4	bardzo dobry	5	dobry	4
Obsługa	5%	wystarczająca	4	wystarczająca	4	łatwa	5	łatwa	5
Kontrola postępów przez rodziców	3%	tak	6	tak	6	nie	1	nie	1
Podręcznik dla dzieci i dla rodziców	3%	tak	6	nie	1	nie	1	nie	1
Korzystanie przez kilku użytkowników	2%	tak	6	tak	6	tak	6	nie	1
Możliwość wyboru kolejności ćwiczeń	2%	tak	6	nie	1	tak	6	tak	6
Wartość edukacyjna	35%		5,20		4,63		4,69		4,91
Sposób przekazywania materiału	10%	interesujący	5	interesujący	5	interesujący	5	interesujący	5
Zakres nauczanego materiału	10%	duży	5	duży	5	bardzo duży	6	wystarczający	4
Urozmaicenie ćwiczeń	8%	duże	5	duże	5	wystarczające	4	duże	5
Zmiana poziomu trudności ćwiczeń	4%	tak	6	nie	1	nie	1	tak	6
Gry i inne urozmaicenia	3%	tak	6	tak	6	tak	6	tak	6
Ocena pośrednia	100%		4,86		4,12		4,08		4,04
Punkty dodatnie/ujemne				nauka matematyki	+0,1				
Ocena jakości			4,86		4,22		4,08		4,04

	1. miejsce	2. miejsce	3. miejsce	4. miejsce
Jakość	bardzo dobra	dobra	dobra	dobra
Cena/Jakość	mierna	mierna	niedostateczna	bardzo dobra
Cena	129,00 zł	129,00 zł	150,00 zł	59,00 zł
Cena/Jakość - sposób wyliczenia	129,00/4,86 = 26,54	129,00/4,22 = 30,57	150,00/4,08 = 36,76	59,00/4,04 = 14,60

Wyniki testu

Wyniki testu		5. miejsce		6. miejsce (Zwycięzca Komputer Świat Cena/Jakość)		7. miejsce		8. miejsce	
Nazwa programu	Waga	Sam czytam/Sam piszę	Ocena	Kopciuszek	Ocena	Poziomkowa Wróżka	Ocena	Literki-Cyferki 4.0	Ocena
Producent		Albion		VIPS*		VIPS*		VIPS*	
Telefon informacyjny		(071) 3442101		(012) 6545983		(012) 6545983		(012) 6545983	
Wiek dziecka		brak danych		7-11 lat		7-10 lat		5-7 lat	
Serwis	15%		2,67		3,00		3,00		3,00
Serwis telefoniczny	5%	(071) 3442101	4	(012) 6545983	4	(012) 6545983	4	(012) 6545983	4
Serwis online	5%	www.albion.pl	2	www.bci.pl/vips	2	www.bci.pl/vips	2	www.bci.pl/vips	2
Podręcznik/podręczniki	5%	bardzo pobieżny	2	pobieżny	3	pobieżny	3	pobieżny	3
Instalacja	20%		3,65		4,25		3,45		3,70
Ilość zajmowanego miejsca na dysku twardym[1]	4%	4,8 MB	5	1,7 MB	5	18 MB	3	13 MB	3
Wymagania sprzętowe	4%	486, 16 MB RAM	5	386, 4 MB RAM	6	386, 4 MB RAM	6	386, 4 MB RAM	6
Uruchamianie bezpośrednio z CD-ROM-u	4%	nie	1	tak[2]	3	nie	1	nie	1
Przebieg instalacji	3%	bezproblemowy	6	bezproblemowy	6	bezproblemowy	6	bezproblemowy	6
Rodzaje instalacji	2%	minimalna, pełna	4	standardowa, użytkownika	4	standardowa, użytkownika	4	standardowa, użytkownika	4
Odinstalowanie programu	2%	nie	1	nie	1	nie	1	nie[4]	1
Automatyczny start instalatora	1%	nie	1	nie	1	nie[3]	1	tak	6
Cechy ogólne programu	30%		3,83		3,50		3,17		3,13
Grafika	10%	bardzo dobra	5	dobra	4	dostateczna	3	dostateczna	3
Dźwięk	5%	dobry	4	dostateczny	3	dostateczny	3	dostateczny	3
Obsługa	5%	łatwa	5	dostateczna	3	dostateczna	3	łatwa	5
Kontrola postępów przez rodziców	3%	nie	1	tak	6	tak	6	nie	1
Podręcznik dla dzieci i dla rodziców	3%	nie	1	nie	1	nie	1	nie	1
Korzystanie przez kilku użytkowników	2%	nie	1	tak	6	tak	6	tak	6
Możliwość wyboru kolejności ćwiczeń	2%	tak	6	nie	1	nie	1	częściowo	3
Wartość edukacyjna	35%		4,91		3,37		3,37		2,94
Sposób przekazywania materiału	10%	interesujący	5	dobry	4	dobry	4	przeciętny	3
Zakres nauczanego materiału	10%	wystarczający	4	wystarczający	4	wystarczający	4	dostateczny	3
Urozmaicenie ćwiczeń	8%	duże	5	bardzo małe	2	bardzo małe	2	bardzo małe	2
Zmiana poziomu trudności ćwiczeń	4%	tak	6	nie	1	nie	1	tak	6
Gry i inne urozmaicenia	3%	tak	6	tak	6	tak	6	nie	1
Ocena pośrednia	100%		4,00		3,53		3,27		3,16
Punkty dodatnie/ujemne								nauka matematyki	+0,1
Ocena jakości			4,00		3,53		3,27		3,26

	5. miejsce	6. miejsce	7. miejsce	8. miejsce
Jakość	dobra	dobra	dostateczna	dostateczna
Cena/Jakość	bardzo dobra	celująca	celująca	bardzo dobra
Cena	69,00 zł	25,00 zł	25,00 zł	39,00 zł
Cena/Jakość - sposób wyliczenia	69,00/4,00 = 17,25	25,00/3,53 = 7,08	25,00/3,27 = 7,65	39,00/3,26 = 11,96

* Programy do testu wypożyczyła Księgarnia Elektronika, tel. (022) 6281614, [1] Dla typowej instalacji, [2] Jest to możliwe, jednak nie można wtedy zapisać stanu gry na dysk, [3] Program dostarczany na dyskietkach, [4] Program deinstalacyjny nie działa poprawnie

Moim zdaniem

Czy testowane produkty mogą nauczyć czytania i pisania? Czy jakikolwiek program komputerowy jest w stanie czegoś takiego dokonać? Raczej nie. Nie obejdzie się bez tradycyjnego nauczyciela, co nie znaczy oczywiście, że testowane przez nas programy są bezużyteczne. Wręcz przeciwnie. Na pewno będą bardzo pomocne, z tym że traktować je należy jako uzupełnienie nauki, a nie jako jej podstawę.

Marcin Lis, redaktor testu

Dobry program powinien przede wszystkim uczyć bawiąc. Tę zasadę, raz lepiej, raz gorzej, starali się spełnić wszyscy producenci. Gorzej już jednak wyglądało umilenie naszym dzieciom nauki przez dopracowanie muzyki i grafiki w testowanych programach. Zdarzały się także zupełnie nudne ćwiczenia i gry. Znalazło to odbicie w naszej tabeli. Jakość programów adresowanych do dzieci jest wciąż bardzo zróżnicowana.

Najlepsze na rynku

Znakomite czy tylko przeciętne? W tym zestawieniu Komputer ŚWIAT prezentuje programy, które przetestował. O kolejności w tabeli decyduje ocena za jakość

Umiem pisać
Nasze dziecko można nauczyć pisać tak, że nawet nie zauważy kiedy

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Nr zeszytu
		Atlasy samochodowe			
1	Microsoft	AutoRoute Express 98	dobra	317	2/99
2	Cartall	Mapa Polski 98	dobra	149	2/99
3	Route 66	Route 66 Codes UTB	dobra	599	2/99
4	Route 66	Route 66 Codes	dostateczna	299	2/99
		Encyklopedie angielskie			
1	Microsoft	Encarta 98	bardzo dobra	206	23/98
2	Encyklopedia Britannica	Encyklopedia Britannica	dobra	1220	23/98
		Encyklopedie polskie			
1	Fogra	Multimedialna Encyklopedia Powszechna	dobra	199	25/98
2	PWN	Encyklopedia Multimedialna PWN edycja 1999	dobra	293	01/99
		Katalogi samochodowe na CD			
1	Impresja	Samochody Świata '98	dobra	49	04/99
2	MpiM Sc	CD Auto Salon '98	dostateczna	25	04/99
3	IDG Expo i Nowe Media	Kontyngent '99	dostateczna	10	04/99
		Pakiety biurowe			
1	Microsoft	Office 97 Professional SR-1	bardzo dobra	1952	03/99
2	Corel	WordPerfect Suite 8	bardzo dobra	1452	03/99
3	Lotus	SmartSuite 9.0 Millenium Edition	bardzo dobra	842	03/99
4	Microsoft	Works 4.0	dobra	268	03/99
5	Stardivision	StarOffice 5.0	dostateczna	bezpłatny	03/99
6	Malkom	QR-Biuro	dostateczna	316	03/99
		Programy faksowe			
1	Compol	WinTel 1.6	bardzo dobra	117	24/98
2	Inex	InFax	dobra	99	24/98
3	Microsoft	Microsoft Fax	dobra	bezpłatny	24/98
4	Symantec	WinFax Pro 9.0	dobra	561	24/98
5	DataStorm Tech.	Procomm Plus	dobra	838	24/98
6	Progel	Pro-Fax	dobra	464	24/98
7	RKS Software	Mighty Fax 2.8	dostateczna	72	24/98
8	RKS Software	Just the Fax	dostateczna	72	24/98

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Nr zeszytu
		Programy graficzne			
1	Micrografx	Windows Draw 6	celująca	357	22/98
2	Micrografx	Windows Draw 5	bardzo dobra	305	22/98
3	Jasc	Paint Shop Pro 5.0	dobra	359	22/98
4	Microsoft	Picture It! 2.0	dobra	200	22/98
5	MGI Software	PhotoSuite 8.0.5	dobra	162	22/98
6	Ulead	I-Photo Express	dobra	347	22/98
7	Adobe	Photo Deluxe 1.0	dostateczna	484	22/98
8	Zsoft	Photo Finish 4	dostateczna	144	22/98
9	Meta Creations	Kai's Photo Soap 1.0	dostateczna	210	22/98
		Programy do nauki czytania i pisania			
1	Optimus Pascal	Umiem pisać	bardzo dobra	129	05/99
2	Ubi Soft/Optimus	Rayman uczy matmy i polaka	dobra	129	05/99
3	Optimus Pascal	Słownik obrazkowy dla dzieci	dobra	150	05/99
4	Albion	Między nami literkami	dobra	59	05/99
5	Albion	Sam czytam/Sam piszę	dobra	69/69	05/99
6	Wydawnictwo VIPS	Kopciuszek	dobra	25	05/99
7	Wydawnictwo VIPS	Poziomkowa Wróżka	dostateczna	25	05/99
8	Wydawnictwo VIPS	Literki-cyferki 4.0	dostateczna	39	05/99
		Programy do nauki języka angielskiego			
1	YDP	EuroPlus+ Reward	bardzo dobra	454	01/99
2	DD Komputery	LangMaster 4.0 IEP	bardzo dobra	99	01/99
3	DD Komputery	LangMaster TOEFL	bardzo dobra	379	01/99
4	YDP	Euro+ Business English	bardzo dobra	194	01/99
5	YDP	EuroPlus+ Flying Coulours	bardzo dobra	419	01/99
6	EDGARD Multimedia	Profesor Henry	dobra	157	01/99
7	NahliSoft	eTeacher 4.0	dobra	96	01/99
8	Optimus	English+	dobra	257	01/99
9	TimSoft	Język angielski	dostateczna	43	01/99
10	Studio komputerowe Awangarda	pop-English	dostateczna	98	01/99
		Programy kompresujące			
1	Eugene Roshal	WinRAR 2.0	bardzo dobra	122,50	25/98
2	Nico Mac Comp	WinZip 6.3	bardzo dobra	101,50	25/98
3	ARJ Software	JAR 32	bardzo dobra	157,50	25/98
4	VIP Computers	ProZIP 3.1	bardzo dobra	70,00	25/98
5	Pkware Software	PKZIP for Windows 2.6	bardzo dobra	171,50	25/98
6	CastilloBueno	CCZIP 3.2	dobra	70,00	25/98
7	Ad Infinitum	UltraCompressor II 3.02	dobra	87,50	25/98
8	Pkware Software	PKZIP 2.04	dobra	164,50	25/98
9	ARJ Software	ARJ 2.50	dobra	157,50	25/98
10	H. Yoshizaki	LHA 2.55	dostateczna	bezpłatny	25/98
11	Philipp Druyts	PAR 1.45	dostateczna	bezpłatny	25/98
12	G. Buyanovsky	ABC 1.03	dostateczna	bezpłatny	25/98
		Przeglądarki stron WWW			
1	Netscape	Communicator 4.05	dobra	bezpłatny	21/98
2	Microsoft	Internet Explorer 4.01	dobra	bezpłatny	21/98
3	Microsoft	Internet Explorer 3.02	dobra	bezpłatny	21/98
4	Netscape	Navigator Gold 3.04	dobra	bezpłatny	21/98
5	Opera Software	Opera 3.21	dobra	100	21/98
6	Netscape	Navigator 2.02	dobra	bezpłatny	21/98
7	Microsoft	Internet Explorer 2.0	dobra	bezpłatny	21/98
8	DCG (GNU)	Lynx 2.8.1	dostateczna	bezpłatny	21/98
		Systemy operacyjne			
1	Microsoft	Windows 98 Uaktualnienie	dobra	439	26/98
2	Microsoft	Windows NT 4.0 Uaktualnienie	dobra	616	26/98
3	Microsoft	Windows 95 OSR2	dobra	386	26/98
4	Microsoft	Windows 95 Uaktualnienie	dostateczna	439	26/98

Nasze tabelki będą rosły wraz z liczbą wydań pisma. Chcemy, aby pomagały czytelnikom w znalezieniu informacji na temat poszukiwanego produktu i w jego szybkiej ocenie

Drogowskaz

Co to właściwie jest...

01 Dysk twardy
Dysk twardy jest trwałą pamięcią komputera. Oznacza to, że wszystkie dane i programy zostają na nim zachowane również po wyłączeniu peceta. Pojemność dysków twardych podaje się w gigabajtach. Kupując zestaw komputerowy, powinniśmy zdecydować się obecnie na dysk powyżej 2,5 GB, inaczej szybko może zabraknąć na nim miejsca.

02 Plik
Podstawowa jednostka przechowywania informacji na dysku twardym komputera. Plikiem może być program, stworzony przez nas dokument czy baza danych. W Windows pliki są reprezentowane przez ikony: jeden plik to jedna ikona.

03 Wersja
Numer, który jednoznacznie określa dany program. Nowsze wersje programów mają zwykle wyższe numery niż starsze, i tak np. wersja Word 8.0 (inaczej określany jako Word 97) jest nowsza od wersji Word 7.0 (95).

04 OSR 2
Jest to uaktualniona wersja Windows 95. Dodano do niej obsługę nowszych urządzeń, które nie istniały w czasie tworzenia Windows 95. Nowinką w OSR 2 jest także ulepszony system zarządzania plikami na dysku twardym – FAT32.

05 Jednostka alokacji, klaster
Dysk twardy podzielony jest na niewielkie fragmenty, zwane jednostkami alokacji. W każdej z nich mogą być zapisane dane dotyczące tylko jednego pliku. Jeżeli rozmiar pliku jest mniejszy niż rozmiar klastra, nie wykorzystane miejsce marnuje się. Dlatego im mniejsze jednostki alokacji, tym ekonomiczniej wykorzystane jest miejsce na dysku.

Fot. RAFAŁ GRZEJSZCZYK

Tak upakujesz dysk bez kłopotu

Windows 95/98

Zwykle nie interesujemy się tym, w jaki sposób komputer zapisuje na 01 **dysku twardym** nasze 02 **pliki**. Dopóki nie mamy na to wpływu, rzeczywiście nie warto się tym przejmować. Jednak użytkownicy Windows 98 i Windows 95 w 03 **wersji** 04 **OSR 2** mogą sprawić, by komputer rozsądniej gospodarował przestrzenią dysku.

Dysk twardy komputera jest podzielony na 05 **jednostki alokacji**. W każdej z nich może być zapisany tylko jeden plik. Nawet jeżeli nie wypełnia on całej jednostki alokacji, nie można w żaden sposób wykorzystać wolnego miejsca. W stosowanym powszechnie w komputerach PC 06 **systemie plików** FAT16 dysk może być podzielony najwyżej na 65 535 takich jednostek. Gdy wielkość dysków nie przekraczała kilkuset 07 **megabajtów**, wystarczało to w zupełności. Jednak gdy powiększyły się rozmiary typowych dysków, wielkość jednostki alokacji osiągnęła aż 32 kB. W konsekwencji straty także stały się większe.

Na szczęście pojawił się nowy system organizacji dysku – FAT32 – który pozwala dzielić go na mniejsze jednostki alokacji. Dzięki niemu możemy wygospodarować nawet o 20–30 procent więcej miejsca, przechodząc z FAT16 na FAT32.

Inne zalety nowego systemu plików to możliwość zainstalowania dysku o pojemności większej niż 2 GB bez konieczności dzielenia go na 08 **partycje**, a także zwiększenie tempa pracy – FAT32 jest o kilkanaście procent szybszy w działaniu na dyskach powyżej 1 GB.

Korzyści z zastosowania FAT 32 są niewątpliwe (patrz tabela). Niestety, Windows automatycznie formatuje dyski twarde w systemie FAT16. Ale samodzielna 09 **konwersja** na FAT 32 nie sprawi użytkownikom Windows 98 kłopotów.

1 Uruchamiamy program do konwersji dysku, klikając kolejno na Start, Programy, Akcesoria, Narzędzia systemowe oraz Konwerter dysku (FAT32). Na ekranie pojawią się podstawowe informacje o konwerterze.

2 Klikamy na pole Dalej >. W kolejnym oknie widzimy spis dysków znajdujących się w naszym komputerze. Przy każdym dysku widnieje informacja o tym, czy zainstalowany jest na nim starszy system FAT16 czy nowszy FAT32. Jeżeli dysk lub jego partycja są mniejsze niż 512 MB, znajdziemy przy nim informację, że konwersja na FAT32 nie jest możliwa. Wskazujemy ten dysk, na którym chcemy zmienić sposób zapisu plików i klikamy na Dalej >.

3 Teraz 10 **kreator** konwersji sprawdza, czy na dysku znajdują się programy niezgodne z FAT32. Prawdopodobnie po kilku chwilach zobaczymy na ekranie okno z takim komunikatem:

System Windows nie znalazł żadnego programu niezgodnego z systemem plików FAT32. Aby kontynuować, kliknij przycisk Dalej.

! Jak komputer zapisuje pliki na dysku twardym

FAT16
32 kB
marnuje się 27 kB miejsca
plik 5 kB

FAT32
8 x 4 kB
24 kB miejsca do wykorzystania
plik 5 kB
marnuje się 3 kB miejsca

Nawet jeżeli plik jest bardzo mały i zajmuje tylko 5 kB miejsca na dysku, na pozostałych 27 kB nie da się już niczego zapisać. System FAT32 dzieli dysk na mniejsze jednostki. W wypadku dysków nie większych niż 8 GB, a więc takich, jakie spotykamy w większości komputerów, jednostka alokacji ma tylko 4 kB. Nasz przykładowy plik wielkości 5 kB zajmie dwie takie jednostki, tak więc oszczędność miejsca wyniesie 24 kB.

Porównanie FAT16 i FAT32

	Rozmiar jednostki alokacji	
Wielkość dysku	**FAT16**	**FAT32**
poniżej 512 MB	8 kB	nie obsługuje tak małych dysków
512 MB - 1023 MB	16 kB	4 kB
1 GB - 2 GB	32 kB	4 kB
2 GB - 8 GB	nie obsługuje, konieczny podział na partycje	4 kB

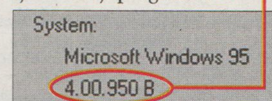
FAT32 nawet do bardzo dużych dysków ma stosunkowo małą jednostkę alokacji – tylko 4 kB. Oprócz tego bez problemu obsługuje duże dyski, mające pojemność powyżej 2 GB, z którymi nie radzi sobie FAT16

Klikamy wtedy na Dalej >. Może się jednak zdarzyć, że niektóre aplikacje, zwłaszcza starsze programy do 11 **kompresji** dysków, nie będą zgodne z FAT32. W takiej sytuacji musimy zrezygnować z używania ich (konwerter dysków podpowie nam, gdzie szukać ich nowszych, ulepszonych wersji).

4 Konwerter umożliwia nam teraz stworzenie zapasowej kopii zawartości dysku. Nie jest to konieczne, ponieważ konwersja nie niszczy zapisanych na dysku danych. Jeżeli jednak chcemy wykonać kopię, wybierzmy przycisk Utwórz kopię zapasową i dalej postępujmy zgodnie z instrukcjami wyświetlanymi na ekranie. Jeżeli rezygnujemy z tej możliwości, przejdźmy dalej, klikając na przycisk Dalej >.

5 Gdy jeszcze raz wybierzemy Dalej >, wszystkie programy zostaną zamknięte, komputer uruchomi się ponownie i rozpocznie konwersję. Może ona potrwać od kilku minut do kilku godzin. Po jej zakończeniu komputer automatycznie uruchomi Windows 98. Następnie uaktywni się 12 (s.30) **program defragmentujący** dysk. Nie należy przerywać jego pracy! Dopiero gdy w ten sposób uporządkujemy zawartość dysku, odczujemy korzyści z przeprowadzonej konwersji.

6 W znacznie gorszej sytuacji znajdują się użytkownicy Windows 95. Po pierwsze, korzystanie z FAT32 jest możliwe tylko wtedy, gdy posiadamy odpowiednio nową wersję tego systemu (OSR 2 lub OSR 2.5). Jak sprawdzić, którą wersją Windows 95 dysponujemy? Kliknijmy prawym klawiszem myszy na ikonę Mój komputer a następnie z menu kontekstowego wybierzmy Właściwości. W górnej części zakładki Ogólne znajduje się informacja o wersji programu:

Jeżeli znajdziemy tam napis 4.00.950 B lub 4.00.950 C, oznacza to, że mamy na tyle nową wersję systemu operacyjnego, że możemy wprowadzić nowy sposób zapisu plików.

Niestety, to dopiero połowa sukcesu, ponieważ w tym systemie, inaczej niż w Windows 98, nie ma wygodnego narzędzia do konwersji systemu plików z FAT16 na FAT32. Sprawdźmy jeszcze, czy nasz system plików to rzeczywiście FAT16. W tym celu kliknijmy podwójnie na ikonę Mój komputer, a następnie prawym klawiszem myszy na ikonę tego dysku twardego, który chcemy sprawdzić (każdy dysk lub partycja może mieć założony inny system plików). Z menu, które się otworzy, należy wybrać Właściwości. Jeśli zobaczymy tam informację o FAT32, możemy być spokojni – dysk działa wydajnie.

7 Co pozostaje tym, którzy nie mają uaktywnionego FAT32? Do dyspozycji mają program o nazwie Fdisk (dołączony do Windows), który umożliwia zaktywowanie FAT32. Niestety, operacja ta jest równoznaczna z utratą zapisanych na dysku twardym danych i ponownym instalowaniem Windows 95. Polecamy to tylko najbardziej doświadczonym. ■

Nowe źródło danych

Windows zachowuje w 13 (s.30) **rejestrze** informację o źródle, z którego przeprowadzana była instalacja. Taki zapis ma postać 14 (s.30) **ścieżki dostępu**. Gdy w przyszłości będziemy chcieli doinstalować nowy element systemu, klikając na Start, Ustawienia, Panel sterowania oraz dwukrotnie na:

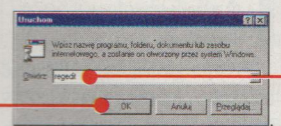

Windows będzie szukać dodatkowych elementów w tym samym miejscu, z którego instalowany był system.

Zwykle to rozwiązanie jest bardzo wygodne, jednak może spowodować pewne kłopoty, kiedy chcemy dodać nowy element systemu, korzystając z innego źródła niż przy standardowej instalacji (na przykład instalowaliśmy Windows z dyskietek, a teraz chcemy uzupełnić system o nowe elementy z płyty CD-ROM). Kłopotów możemy się spodziewać także wtedy, gdy instalując w komputerze drugi dysk twardy lub dzieląc dysk na partycje, zmieniliśmy literowe oznaczenia napędów. Na ekranie zobaczymy wówczas komunikat o błędzie.

Oczywiście, możemy za każdym razem ręcznie wskazywać, gdzie są pliki potrzebne do instalacji. Można jednak raz na zawsze zmienić to ustawienie Windows i oszczędzić sobie roboty.

1 Klikamy na polu Start i na Uruchom... Na ekranie zobaczymy okno służące do uruchamiania programów:

Wpisujemy w nie regedit i klikamy na ●. Uruchomi się 15 (s. 30) **edytor rejestru**

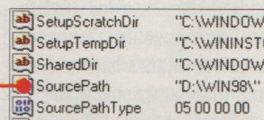
Rada Komputer ŚWIATA: Ponieważ wprowadzanie zmian w rejestrze Windows zawsze wiąże się z pewnym ryzykiem, utwórzmy najpierw kopię bezpieczeństwa rejestru. W tym celu klikamy na Rejestr i wybieramy opcję Eksportuj plik Rejestru. Program poprosi o podanie nazwy pliku, w którym będzie przechowywana nasza kopia. Wpiszmy dowolną nazwę, pamiętając, aby nie dodawać do niej żadnego 16 (s.30) **rozszerzenia pliku**, a więc na przykład: Kopia rejestru. Rozwijamy listę wyboru widoczną w górnej części okna i wskazujemy Pulpit, a następnie klikamy na przycisk Zapisz. Na pulpicie pojawi się taka ikona:

W sytuacji awaryjnej, klikając dwukrotnie na tę ikonę, przywrócimy poprzednią wersję rejestru.

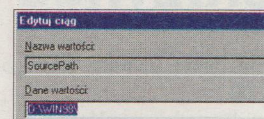
2 Teraz musimy dostać się do odpowiedniej części rejestru. W tym celu klikamy kolejno na znakach plus, poprzedzających następujące klucze rejestru: HKEY_LOCAL_MACHINE, SOFTWARE, Microsoft, Windows i wreszcie CurrentVersion.

Następnie klikamy raz na pozycję SETUP, aby ją zaznaczyć. Na liście, która wyświetli się w prawej części okna, znajdujemy pozycję: ●

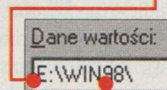

Klikamy na nią jeden raz.

3 Widzimy, że komputer jest przygotowany na to, że znajdzie dodatkowe elementy systemu operacyjnego na dysku oznaczonym literą D. Możemy jednak skierować jego uwagę na inny 17 (s.30) **napęd**. Z menu Edycja wybierzmy polecenie Modyfikuj. Na ekranie wyświetli się okno:

Zmieńmy literę oznaczającą dysk na przykład na: ●

i zamknijmy oba otwarte okna. Oczywiście jeśli nie podoba nam się domyślna ścieżka dostępu, ją także możemy zmienić: ●

Teraz doinstalowywanie nowych elementów powinno już odbywać się bez niespodzianek. ■

Co to właściwie jest...

06 System plików
Sposób, w jaki komputer organizuje dane zapisywane na dysku twardym. Dotyczy to dwóch głównych rzeczy – wielkości jednostek alokacji oraz metody, według której komputer będzie później odnajdował pliki zapisane na dysku twardym. Najpopularniejsze systemy plików to FAT16 (stosowany w MS-DOS, Windows 95/98 i Windows NT), FAT32 (Windows 95 OSR 2 i Windows 98) oraz NTFS (Windows NT). Jak widać, jedynym wspólnym systemem plików dla Windows jest FAT16.

07 Megabajt, MB
Wielkość pamięci podawana jest w megabajtach. Jeden megabajt to 1024 kilobajty lub 1 048 576 bajty. 1 bajt to jedna komórka pamięci, przechowująca np. jedną literę.

08 Partycja
Wydzielony fragment dysku, który zachowuje się tak jak osobny dysk.

09 Konwersja
Zmiana systemu plików z FAT16 na FAT32 w sposób bezkolizyjny, tzn. nie niszczący informacji znajdujących się na dysku twardym komputera. W Windows 98 konwersja jest jednokierunkowa - po jej wykonaniu nie można już wrócić do FAT16.

10 Kreator, wizard
Program ułatwiający użytkownikowi proces konfiguracji lub pomagający korzystać z jakiegoś programu.

11 Kompresja
Pojęcie oznaczające proces redukcji miejsca zajmowanego przez daną informację. Kompresja opiera się na specjalnych algorytmach matematycznych, dzięki którym ta sama informacja może zostać zapisana w taki sposób, że zajmuje mniej miejsca.

Co to właściwie jest...

12 Defragmentacja
Gdy aktualizujemy plik, który wcześniej znajdował się już na dysku twardym, komputer często zapisuje zmiany w innej części dysku niż pierwszą wersję pliku. W rezultacie odczytywanie dokumentu rozproszonego po różnych fragmentach dysku trwa znacznie dłużej. Defragmentacja to proces ponownego zapisywania tych plików na dysku tak, aby dostęp do nich był jak najszybszy.

13 Rejestr Windows
Podstawowa baza danych w systemach Windows 95/98 i Windows NT. Są w niej przechowywane wszystkie informacje niezbędne Windows do poprawnej pracy.

14 Ścieżka dostępu
Ścieżka informuje nas, na jakim dysku, w którym katalogu i podkatalogu znajduje się plik, na przykład: C:\windows\cdplayer.exe. Poszczególne nazwy katalogów są rozdzielane ukośnikiem. Ukośnik uzyskamy, naciskając [\].

15 Edytor rejestru
Program służący do wprowadzania zmian w rejestrze Windows.

16 Rozszerzenie pliku
Każdy plik posiada nazwę. Składa się ona zazwyczaj z dwóch części. Przykładowo może to być *list*, kropka, potem rozszerzenie pliku, np. *.doc* Pełna nazwa wygląda więc tak: *list.doc*

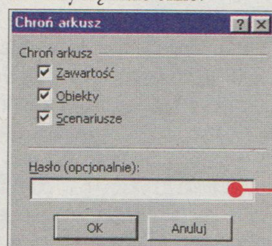
17 Napęd
Pojęcie to oznaczało początkowo urządzenie mechaniczne, w którym umieszczano nośniki danych, np. dyskietkę. Tak powstały określenia napęd dysku A i napęd dysku B. Kolejne litery, poczynając od C, służą do nazywania dysków twardych, a następne oznaczają napędy CD-ROM.

Excel 97

Podaj hasło

Jeżeli pracujemy ze szczególnie ważnym dokumentem Excela i chcemy go zabezpieczyć przed przypadkową zmianą (lub czyimś złośliwym działaniem), możemy uzależnić możliwość wprowadzania poprawek od znajomości hasła. Jak to zrobić?

1 Z menu Narzędzia wybieramy polecenie Ochrona, a z podmenu, które pokaże się obok – polecenie Chroń arkusz.... Otworzy się małe okno.

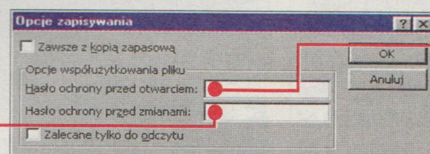

2 Upewnijmy się, czy przed wszystkimi trzema pozycjami znajdują się zaznaczenia. Jeżeli tak jest, zapewniamy naszym danym najdalej idącą ochronę. Dodatkowo Excel pozwala zabezpieczyć zawartość arkusza hasłem. Możemy pozostawić to pole wolne, jednak jeżeli chcemy uchronić się przed ingerencją innych osób, wpiszmy w pole ● hasło i potwierdźmy je, klikając na OK. Program wyświetli kolejne okno z ostrzeżeniem i poprosi nas o ponowne wprowadzenie wpisanego przed chwilą ciągu znaków. Jeżeli nie pomylimy się i wpiszemy nowe hasło prawidłowo, od tej pory jego znajomość będzie niezbędna, aby wprowadzić jakiekolwiek zmiany w dokumencie.

3 Spróbujmy teraz wpisać nową wartość do którejś z komórek arkusza. Na ekranie natychmiast pojawi się informacja, że jest to niemożliwe, dopóki nie usuniemy ochrony. Postępując zgodnie z wyświetloną instrukcją, z menu Narzędzia wybierzmy Ochrona, a z podmenu – Nie chroń arkusza.... Teraz program poprosi o wpisanie hasła. Gdy to zrobimy bezbłędnie, a następnie naciśniemy OK, będziemy już mogli bez przeszkód zmieniać zawartość komórek.

4 Kiedy po wprowadzeniu tych zmian zamkniemy dokument, nie będzie on już w żaden sposób chroniony. Zabezpieczenie przecież usunęliśmy przed chwilą, wybierając polecenie Nie chroń arkusza.... Jeżeli uważamy, że hasło nadal jest potrzebne, możemy jeszcze raz wprowadzić zabezpieczenie, wykonując kroki opisane w punktach pierwszym i drugim. Jednak istnieje inna, znacznie wygodniejsza metoda, dzięki której nie będziemy musieli definiować hasła od nowa za każdym razem, gdy wprowadzimy zmiany.

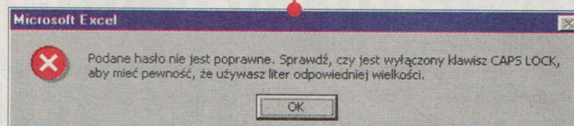
5 Z menu Plik wybierzmy Zapisz jako.... Naciśnijmy przycisk Opcje.... Wyświetli się nowe okno z dwoma polami edycji. Dolne pole ● służy do wpisania hasła zabezpieczającego przed wprowadzaniem zmian. Teraz także, gdy wpiszemy ciąg znaków i naciśniemy OK, program poprosi o powtórne wprowadzenie hasła. Gdy zrobimy to prawidłowo, zostanie ono powiązane z dokumentem. Teraz za każdym razem, gdy będziemy próbowali otworzyć ten arkusz, Excel zapyta o hasło. Gdy nie będziemy potrafili go podać, program pozwoli nam otworzyć tylko kopię przeznaczoną wyłącznie do odczytu.

Rada Komputer ŚWIATA: Możliwość utworzenia kopii przeznaczonej wyłącznie do odczytu może nas uratować, gdy zapomnimy hasło zabezpieczające dokument przed wprowadzaniem zmian. W takiej sytuacji otwieramy kopię, z menu Plik wybieramy Zapisz jako... i nadajemy plikowi nową nazwę. Nie będzie to już kopia, ale normalny dokument, w którym możemy wprowadzać dowolne zmiany.

6 Możemy też sprawić, że osoba niepowołana nie będzie mogła nawet zajrzeć do dokumentu. Wystarczy, że wykonując czynności opisane w punkcie piątym wprowadzimy hasło do górnego pola ●. Gdy teraz przy próbie otwarcia nie będziemy potrafili wpisać prawidłowego ciągu znaków, plik nie otworzy się – zamiast niego zobaczymy na ekranie mało zachęcający komunikat: ●.

Uwaga! Gdy zapomnimy to hasło, nie będziemy mogli w żaden sposób odzyskać dokumentu.

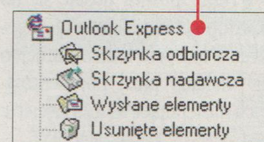

Outlook Express

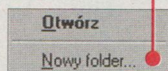
Porządek w skrzynce pocztowej

Im dłużej używamy naszego **18 programu pocztowego**, tym lista odebranych wiadomości robi się dłuższa. Co robić, gdy mamy ich już tak dużo, że poruszanie się po **19 skrzynce pocztowej** zaczyna sprawiać trudności, a nie chcemy pozbywać się korespondencji? Stwórzmy dla niej dodatkowe **20 katalogi**. Dzięki nim łatwiej nam będzie orientować się w naszej poczcie – pomoże już nawet jeden nowy katalog, do którego wrzucimy stare wiadomości.

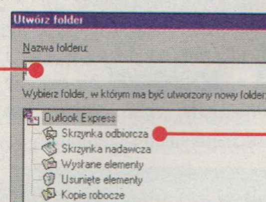
1 Klikamy prawym klawiszem myszy na pozycję ●

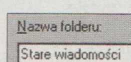
widoczną w lewej części okna programu. Z menu, które się rozwinie, wybieramy (tym razem posługując się lewym przyciskiem) polecenie ●

2 Na ekranie pojawia się nowe okno:

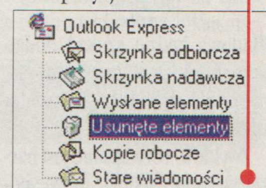

W jego górnej części znajduje się pole ●, które aż prosi się, żeby wypełnić je nazwą nowego katalogu. Wpiszmy tam jakąś sensowną nazwę, na przykład:

Rada Komputer ŚWIATA: Nowe katalogi można tworzyć nie tylko w głównym drzewie Outlook Expressa, tak jak w naszym przykładzie. Znacznie wygodniejsze może być na przykład stworzenie katalogów z nazwiskami naszych znajomych w Skrzynce odbiorczej ●.

3 Gdy spodoba nam się już nowa nazwa katalogu, klikamy na pole OK. Zamknęliśmy w ten sposób okno i wróciliśmy do listy katalogów. Widzimy, że pojawiła się na niej nowa pozycja: ●

4 Nic nie stoi na przeszkodzie, aby katalog, który powstał przed chwilą, miał swoje podkatalogi. Tworzymy je w sposób bardzo podobny do przedstawionego powyżej. Najpierw klikamy lewym przyciskiem myszy na nazwę katalogu, w którym chcemy stworzyć podkatalog. Następnie naciskamy prawy klawisz myszy i z listy, która się rozwinie, wybieramy Nowy folder....

Outlook Express

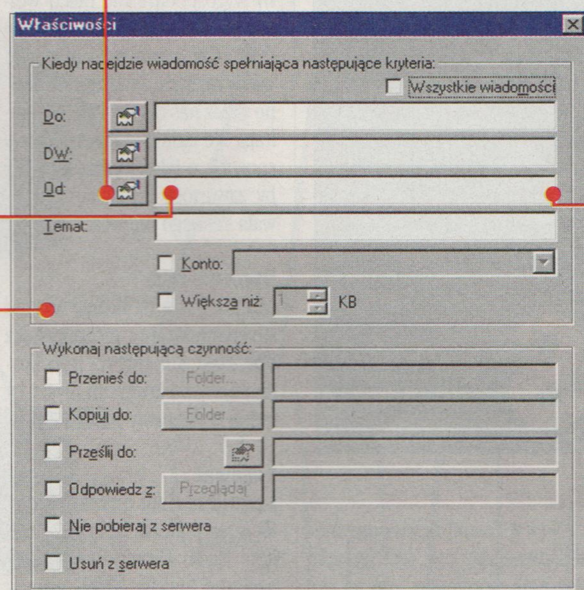
Filtrowanie poczty

Gdy stworzyliśmy już kilka katalogów, w których będziemy przechowywać przychodzące wiadomości (patrz wskazówka Porządek w skrzynce pocztowej) i uporaliśmy się z listami, które zalegały w skrzynce pocztowej, czas pomyśleć o przyszłości. Dobrze by było, gdyby program automatycznie kierował do odpowiednich podkatalogów wiadomości przejmowane z 21 **serwera pocztowego**. Oczywiście musimy najpierw określić kryteria, według których ma to robić.

1 Otwórzmy program Outlook Express. Następnie z menu Narzędzia wybierzmy Nowy folder....

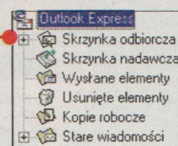
2 Na ekranie wyświetli się okno asystenta skrzynki odbiorczej – na razie całkiem puste. Kliknijmy na pole Dodaj.

3 Widzimy kolejne okno, w którym będziemy mogli określić kryteria filtrowania nowych wiadomości. Przypuśćmy, że chcemy kierować wszystkie listy nadane przez określoną osobę do podkatalogu Pilne. Zacznijmy od wskazania tej osoby. Służy do tego pole , w którym musimy umieścić jej adres e-mail. Możemy to zrobić na dwa sposoby: albo po prostu go tam wpisać, albo – jeżeli korzystamy z książki adresowej – otworzyć ją pojedynczym kliknięciem na i wskazać odpowiednią osobę. Jej dane po chwili wyświetlą się w polu Od: "luke@firma.com.pl".

4 Określiliśmy już nadawcę. Teraz musimy zdecydować, co program ma zrobić z wysyłanymi przez niego 22 **e-mailami**. Przyda się nam dolna część wspomnianego okna. Większość widocznych tam opcji jest na razie nieaktywna, jednak nie sprawi nam to kłopotu. Ponieważ chcemy, aby program umieszczał listy w określonej części dysku, zaznaczmy najpierw pole przy pozycji: Przenieś do: Folder....

Widzimy, że uaktywnił się przycisk znajdujący się obok. Kliknijmy na niego. W nowym oknie pojawi się spis dostępnych katalogów, jednak na razie nie widzimy w nim interesującego nas podkatalogu:

Dopiero gdy kliknięmy na pole , rozwinie się pełna lista podkatalogów. Zaznaczmy pojedynczym kliknięciem wybraną pozycję, a następnie zamknijmy to okno przyciskiem OK. Widzimy, że nazwa tego katalogu pojawiła się przy poleceniu: Przenieś do: Folder... Pilne.

Możemy już zamknąć oba okna, które są jeszcze otwarte.

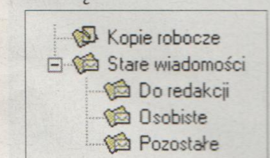
5 A może mamy dość otrzymywania wiadomości reklamowych wysyłanych wciąż przez tego samego nadawcę? Bez większego trudu możemy sprawić, że nasz program pocztowy nie będzie ich w ogóle umieszczał w skrzynce. Wpiszmy w pole adres, spod którego przychodzą niechciane e-maile, a następnie zaznaczmy pole Nie pobieraj z serwera.

Tak samo możemy potraktować na przykład wszystkie wiadomości o zbyt dużej objętości lub te, które zawierają słowo reklama w polu tematu. Wystarczy, że w górnej części okna wpiszemy odpowiednie kryterium i zaznaczymy opcję, dzięki której wiadomości nie będą pobierane z serwera. ■

Następnie powtarzamy czynności opisane w drugim i trzecim punkcie. Uwaga! Nazwy podfolderów nie będą od razu widoczne na liście w lewej części okna. O tym, że podkatalogi zostały stworzone, świadczy znak plus, widoczny po lewej stronie jego nazwy:

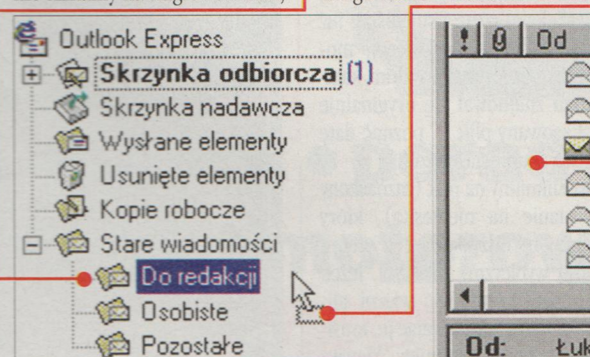
Stare wiadomości

Oznacza on po prostu, że wewnątrz coś się kryje. Gdy raz na niego kliknięmy, lista rozwinie się:

W ten sam sposób możemy stworzyć podkatalogi folderu Skrzynka odbiorcza i wszystkich innych katalogów widocznych w oknie programu pocztowego Outlook Express.

5 Czy stworzyliśmy już wszystkie katalogi? Najwyższa więc pora zająć się posortowaniem wiadomości, które przechowujemy w skrzynce pocztowej. Klikamy raz lewym przyciskiem myszy na nagłówek listu, który chcemy przenieść (nagłówki listów są widoczne w prawej części okna Outlook Expressa). Widzimy, że wiadomość została zaznaczona kolorem. Teraz ponownie klikamy na nagłówek listu, a następnie, przytrzymując naciśnięty lewy klawisz myszy, przeciągamy wiadomość na nazwę podkatalogu, w którym zamierzamy ją umieścić. W czasie przenoszenia wiadomości kursur zmienia wygląd – u jego dołu widać zarys listu. Gdy najedziemy kursorem myszy na odpowiedni katalog, zostanie on podświetlony na niebiesko. Wtedy zwalniamy przycisk myszy. Widzimy, że długa lista wiadomości widoczna w prawej części okna skróciła się o jedną pozycję.

W ten sam sposób umieszczamy w podkatalogach kolejne wiadomości. Należy tylko uważać, by omyłkowo nie przenieść ważnych wiadomości do Kosza Outlook Expressa, który oznaczany jest jako katalog o nazwie:

Usunięte elementy

6 Nagłówki przeniesionych wiadomości możemy zobaczyć, gdy kliknięmy dwukrotnie na nazwę podkatalogu, w którym je umieściliśmy (oczywiście najpierw należy rozwinąć listę podkatalogów, klikając myszką na plusiki po lewej stronie nazw katalogów). Po zaznaczeniu odpowiedniego katalogu, w prawej części okna Outlook Expressa pojawia się lista zachowanych w nim wiadomości. ■

Co to właściwie jest...

18 Program pocztowy
Program komputerowy wykorzystywany do wysyłania i odbierania poczty elektronicznej. Najbardziej znane programy pocztowe do Windows to: Netscape Mail, Netscape Messanger, Eudora, MS Outlook i MS Mail.

19 Internetowa skrzynka pocztowa, konto pocztowe
Jest to nasz prywatny fragment serwera pocztowego, w którym przechowywane są listy przychodzące do nas pocztą elektroniczną. Każda internetowa skrzynka pocztowa ma swój niepowtarzalny adres, który w środku zawiera charakterystyczny znak @ (zwany popularnie małpą).

20 Katalog
Katalogiem nazywamy teczki (foldery), w których magazynujemy informacje wiążące się ze sobą. W Outlook Expressie mamy już domyślnie stworzonych kilka katalogów, takich jak np. Skrzynka odbiorcza, Skrzynka nadawcza, itp.

21 Serwer pocztowy
Jest to komputer podłączony na stałe do sieci internet, którego zadaniem jest odbieranie i przesyłanie poczty elektronicznej do adresata. Najczęściej list elektroniczny, zanim dotrze pod właściwy adres, przechodzi przez kilkanaście serwerów.

22 E-mail
Od ang. electronic mail – list elektroniczny. Czyli zrozumiały dla komputera, wysłany za pośrednictwem sieci komputerowej, takiej jak np. internet. E-mail, oprócz tekstu, może zawierać załączniki o praktycznie dowolnej zawartości (np. muzyka, obrazy wideo, komputerowa grafika, animacje). ■

Kosz Windows

Fot. KONKRET

Kosz przy stanowisku pracy jest bardzo ważny. Nie wstając od biurka, możemy pozbywać się zajmujących na nim miejsce niepotrzebnych papierzysk. Bywa czasami i tak, że trzeba pogrzebać w śmieciach, szukając rzeczy wyrzuconych omyłkowo. Podobnie jest w Windows

Gdy kasujemy znajdujący się na naszym twardym dysku plik lub folder (katalog), nie znika on bezpowrotnie, ale jest przenoszony do Kosza. Jest to zabezpieczenie przed omyłkowym usunięciem ważnych danych. W momencie kasowania ikona pustego Kosza zapełnia się papierzyskami:

Jak kasować

Niepotrzebne pliki lub foldery możemy kasować standardowo, to znaczy klikając na dany obiekt prawym klawiszem myszy i wybierając polecenie Usuń. Możemy też przeznaczone do kasowania obiekty przeciągać (wciśnięty lewy lub prawy przycisk myszy) na ikonę Kosza i tam upuszczać (zwalniając przycisk). Pliki wrzucone w ten sposób do Kosza pozostają w nim pewien czas i możemy je odzyskać.

Jak przywracać

No i stało się! Przez pomyłkę skasowaliśmy coś, co jednak jest nam potrzebne. Aby przywrócić znajdujący się w Koszu obiekt, należy podwójnie kliknąć na ikonę:

Otworzy się wtedy okno, w którym ujrzymy wszystkie usunięte pliki: .

Kosz

Plik Edycja Widok Pomoc

Nazwa	Pierwotna lokalizacja	Data usunięcia	Typ	Rozmiar
Ważn...	C:\Moje dokumenty	99-01-18 7:02	Doku...	1KB

Możemy zdziwić się, że nie widać tam usuniętych przez nas folderów (żółte teczuszki), ale ich brak jest tylko pozorny. Gdy przywrócimy pliki, pojawią się one w starych katalogach, nawet jeśli katalogi te usunęliśmy już z komputera. Co więcej, możemy przeczytać, w jakim katalogu znajdował się oryginalnie skasowany plik , poznać datę jego usunięcia i rozmiar .

Kliknijmy na plik (zaznaczony zostanie na niebiesko), który chcemy odzyskać, i z menu Plik wybierzmy Przywróć. Jeżeli chcemy przywrócić więcej plików naraz, zaznaczając je, musimy trzymać wciśnięty klawisz Ctrl. Możemy także zaznaczyć naraz kilka sąsiadujących ze sobą w oknie plików za pomocą myszy, łapiąc je w prostokątną ramkę (klikamy obok ikony skasowanego pliku i przeciągamy kursor myszy w obrębie interesującego nas obszaru).

Znajdujące się w Koszu pliki możemy także przywrócić, przeciągając je poza obręb okna (na wolne miejsce na pulpicie lub do innego okna Windows). Należy jednak pamiętać, że wtedy nie odzyskamy folderów, w których się znajdowały.

Drogocenne miejsce na dysku

Pliki usuwamy często po to, by wygospodarować nieco wolnej przestrzeni na dysku twardym. Czy naprawdę przybywa wtedy miejsca? Przecież kasowane przez nas dane wcale nie znikają, ale lądują w Koszu. Są trzy sposoby, w jakie można sprawić, by zawartość Kosza nie zajmowała cennego miejsca.

Opróżnić Kosz

Jeżeli z Kosza na ikonie wystaje stos papierzysk, możemy Kosz opróżnić. Klikamy na jego ikonę prawym klawiszem myszy i z menu wybieramy Opróżnij Kosz.

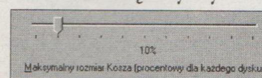
Kasować z pominięciem Kosza

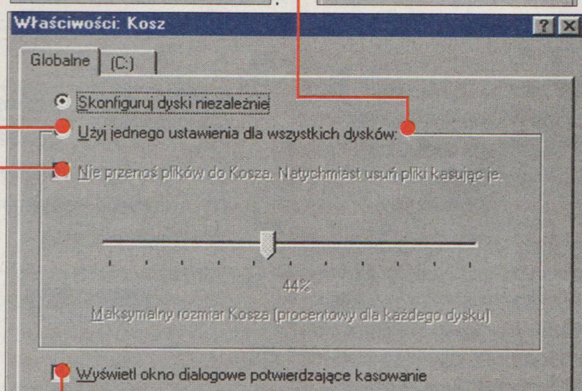
● Jeżeli podczas kasowania plików bądź folderów będziemy naciskać klawisz Shift, usuwane elementy nie trafią do Kosza.

● Po kliknięciu na ikonie Kosza prawym przyciskiem myszy i wybraniu Właściwości należy zaznaczyć pola przy opcjach: .

Ograniczyć rozmiar Kosza

W oknie Właściwości Kosza uaktywniamy opcję: . Suwak służący do regulacji rozmiaru Kosza stanie się aktywny:

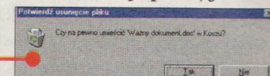

Pliki, które nie zmieszczą się w Koszu, nigdy się tam nie dostaną. Kiedy Kosz będzie bliski przepełnienia, kasowanie nowych plików spowoduje automatyczne usunięcie tych skasowanych najwcześniej.

Szybsze kasowanie

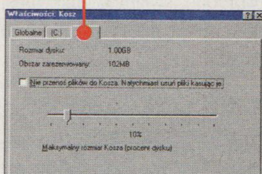
Gdy próbujemy kasować jakiś zbiór lub folder, Windows pyta, czy jesteśmy pewni swojej decyzji: . Zdecydowanie spowalnia to całą operację.

Kliknijmy prawym klawiszem myszy na ikonę Kosza i wybierzmy Właściwości. Teraz usuwamy zaznaczenie przy poleceniu. Należy pamiętać jednak, że Windows nie pozwala korzystać jednocześnie z dwóch udogodnień: automatycznego kasowania z pominięciem Kosza i kasowania bez potwierdzenia.

Konfiguracja wielu dysków

Dokonane przez nas ustawienia były globalne – dotyczyły wszystkich dysków komputera. Możemy jednak zmieniać ustawienia dla każdego z nich osobno (jeśli mamy więcej niż jeden). Kliknijmy na ikonę Kosza prawym klawiszem myszy i wybierzmy Właściwości. Kiedy komputer rzeczywiście wyposażony jest w więcej niż jeden dysk, ujrzymy dodatkowe zakładki (kolejne litery alfabetu). Aby uaktywnić możliwość oddzielnego konfigurowania dysków, zaznaczmy pole przy Skonfiguruj dyski niezależnie. Teraz klikając na zakładki, wprowadzamy zmiany tylko dla konkretnego dysku:

Nr 5/99 (11) • 24.02. - 09.03.

To prostsze niż myślisz

Komputer ŚWIAT

Nowy dwutygodnik

tylko 2,80 zł

Dla ambitnych

Jak bije serce peceta – czyli wszystko o konfiguracji BIOS-u

Strona 38

Test programów

Ala ma peceta:

Programy do nauki pisania dla dzieci

Strona 24

Test sprzętu

Niedrogie i dobre skanery płaskie

Strona 9

Online

Na zakupy do internetu

Strona 34

O rety! Wirusy!

Jak zwalczać groźne wirusy programów biurowych

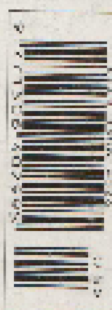
Strona 16

Gry filmowe:

Test 10 najpopularniejszych

Strona 42

Hi-fi/Wideo/Foto: Test nagrywarek płyt kompaktowych

Strona 52

WZROST EMOCJI - ADAX W PROMOCJI

DOBRZE WYGLĄDA ADAX i HONDA!

LOTERIA PROMOCYJNA ADAXA

KUPUJĄC ADAXA MOŻESZ WYGRAĆ SAMOCHÓD

LOTERIA PROMOCYJNA ADAXA

ADAX DELTA dwa 350

Płyta główna ATX 440 BX, procesor Intel® PENTIUM® II 350 MHz, 512 kB cache, pamięć 64 MB SDRAM, karta graficzna 4 MB AGP, obudowa Tower ATX, CD ROM 35 krotna prędkość, licencja Windows 98 wraz z dokumentacją, dysk twardy 3,2 GB w wymiennej kieszeni, monitor 15" DAEWOO.

4 PROSTE CZYNNOŚCI

które pomogą Ci stać się właścicielem wspaniałej nagrody w Loterii Promocyjnej ADAX - samochodu Honda Civic:

POWODZENIA!

WWW.ADAX.PL

Aby dowiedzieć się gdzie można kupić komputer ADAX a tym samym wziąć udział w Loterii Promocyjnej ADAX, poszukaj reklam ADAXa we wtorkowym wydaniu dodatku Gazety Wyborczej Biuro i Komputer oraz reklam ADAXa w piątkowej Gazecie Wyborczej

OGÓLNE ZASADY LOTERII PROMOCYJNEJ ADAX:

ADAX®
PERSONAL COMPUTER

Nowości

Być może już wkrótce zamiast wielkich monitorów kineskopowych na naszych biurkach staną płaskie ekrany ciekłokrystaliczne. Ich ceny ostatnio wyraźnie spadają

Test sprzętu

Poradnik

Komputery, jak ludzie, są narażone na infekcje. Jak obronić komputer przed wirusami?

Magazyn

Test programów

Komputer ŚWIAT *od redaktorów*

Mariusz Ziemecki

Wiesław Małecki

Drodzy Czytelnicy!

Mówi się, że komputery, tak jak samochody, przeważnie są domeną mężczyzn. Facet realizuje się za kierownicą, wciskając gaz do dechy i piszcząc oponami na zakrętach. Ten sam facet gimnastykuje szare komórki, próbując wykrzesać z podkręconego procesora setki megaherców. Czy naprawdę tak jest? Niestety, podpisy pod listami Czytelników Komputer ŚWIATA zdają się potwierdzać tę tezę. A szkoda. Zastanawiamy się, dlaczego tak się dzieje. Czyżby kobiety uznały, że wszystkie zabawki powinny być ściśle podzielone – na żeńskie i męskie? A może po prostu unikają wszystkiego, co elektryczne i elektroniczne? A może interesują się komputerami, ale nie czytają Komputer ŚWIATA? Komponując kolejne wydania redakcja stara się uwzględniać propozycje Czytelników, ich sugestie i potrzeby. Niestety, sygnały, jakie otrzymujemy, pochodzą głównie od męskiej części Czytelników. Dlatego też, siłą rzeczy, pod męskie zainteresowania skrojone jest pismo. No i koło się zamyka. Chcielibyśmy, aby było inaczej. Piszcie więc do nas, Miłe Panie! Tylko wtedy będziemy mogli Wam pomóc. I chętnie pomożemy.

W numerze 3/99 Komputer ŚWIATA do testu drukarek laserowych wkradł się błąd. Sprostowanie zamieszczamy na stronie 14.

Wskazówki

Online

Sklepów internetowych przybywa szybko. Oferują duży wybór towarów i sporo udogodnień przy zakupach

Dla ambitnych

Gry

Telekomunikacja

Hi-fi/Wideo/Foto

Własna płyta z ulubionymi utworami wybranymi z różnych kompaktów to już nie problem. Za pomocą nagrywarek CD każdy może ułożyć zestaw hitów, które najbardziej przypadły mu do gustu

Rynek

Od redakcji

Prosto z dalekopisu

Zdalna identyfikacja

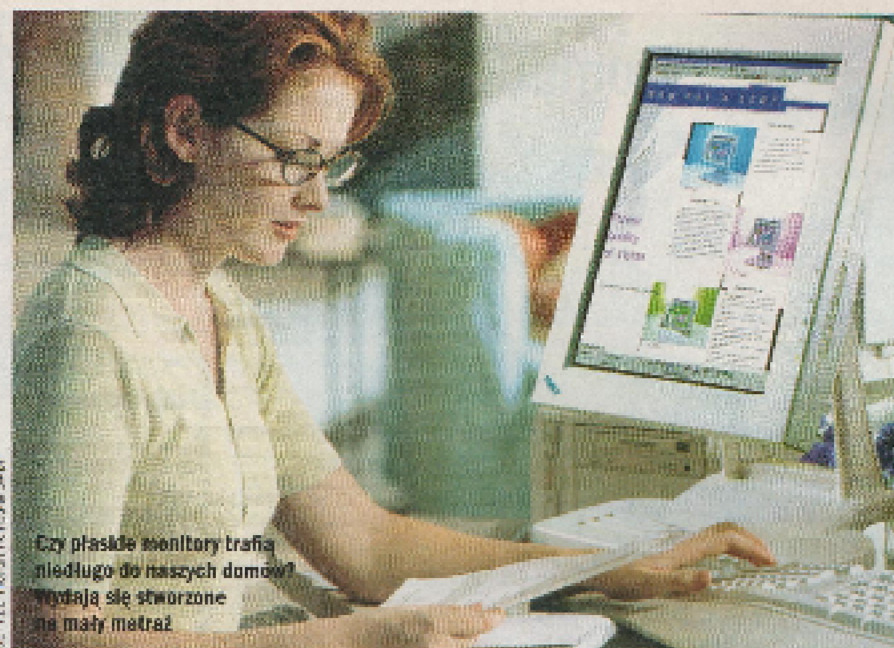
Nowe komputery przenośne IBM będą mogły drogą radiową rozpoznawać użytkownika. Umożliwi to specjalny identyfikator, który właściciel będzie mógł przyczepić do kluczy, włożyć do portfela lub nosić po prostu w kieszeni. IBM zapowiada też notebooki zdolne rozpoznać właściciela po wzorze siatkówki oka, lub odciskach palców.

Tajna broń S3

Jeszcze nie ochłonęliśmy po niedawnych premierach akceleratorów z Voodoo2 i RivaTNT, a już pojawia się produkt, który usiłuje zdetronizować obu rywali. Znany producent układów graficznych S3 Inc. zaprezentował swą tajną broń – Savage4. Ultraszybki procesor grafiki trójwymiarowej jest niezwykle tani, co pozwoli mu na konstruowanie wysoko wydajnych kart graficznych 3D w cenie 200-300 zł – dwa razy taniej, niż karty konkurencji.

Problemy giganta

Czy Intel, potentat na rynku procesorów, jest monopolistą? Wkrótce zostanie to rozstrzygnięte na sali sądowej. W Stanach Zjednoczonych praktyki monopolistyczne są zakazane, jako naruszające reguły wolnego rynku. Jednym ze świadków oskarżenia będzie konkurent Intela, firma AMD. W ostatnich miesiącach udział Intela w rynku zmniejszył się, ale wciąż wynosi aż 70 procent. Firma ma również problemy z obrońcami praw obywatelskich. Właściwości najnowszego procesora Pentium III umożliwiają śledzenie ruchów użytkownika w Internecie. Na szczęście, po protestach wielu organizacji, Intel ogłosił, że identyfikacja będzie możliwa jako opcja. Tak więc nieświadome naruszenie prywatności użytkowników ma być niemożliwe.

Czy płaskie monitory trafią niedługo do naszych domów? Wydają się stworzone na mały metraż

Płaskie kryształy

Na hasło „monitor ciekłokrystaliczny" skrzą się oczy niejednego właściciela komputera. Lekkie i płaskie, oferujące ostry, nasycony obraz, monitory takie zajmują ułamek tego miejsca na biurku, które okupuje masywny monitor z kineskopem. Panel 03 TFT można nawet powiesić na ścianie na znak, że oto nadchodzi nowe stulecie. Jedyną poważną barierą jest cena – urządzenia tego typu kosztują 4-5 tys. zł. Sytuacja powoli się zmienia – nowe monitory firmy MAG zbliżają się cenowo do wyższej klasy odpowiedników kineskopowych! Modele LT 530 i LT 541 mają wyświetlacze o przekątnej 15 cali. Obszar widzialny, jaki zapewniają, zbliżony jest więc do 17-calowego klasycznego monitora (w którym rzeczywista przekątna ekranu jest mniejsza od nominalnej o ok. 1,5 cala). Kosztują odpowiednio 4195 zł i 3290 zł – cena LT 541 wydaje się konkurencyjna nawet wobec droższych siedemnastek. Nowe MAG-i różnią się między sobą głównie sposobem przesyłania z komputera sygnału wideo. Do LT 530 dołączono specjalną kartę graficzną ATI Xpert LCD, która generuje obraz cyfrowy. W drugim modelu natomiast sygnał wideo przygotowany pierwotnie do zwykłego monitora jest zamieniany na cyfrowy, co pogarsza nieco efekt końcowy. Wyświetlacze pracują z maksymalną 03 rozdzielczością 1024 na 768, ważą zaś ponad pięć kilogramów. W niektórych zastosowaniach przydatna może być możliwość obrócenia ekranu o 90 stopni.

Informacje:
Veracomp
tel.: (012) 4111044
http://www.veracomp.com.pl

Laserowa trójka

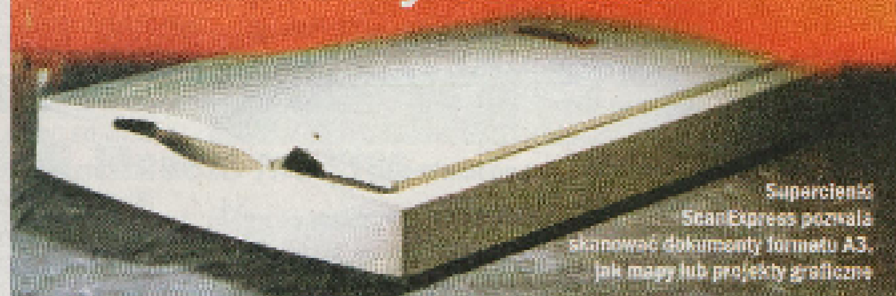
Hewlett-Packard rozpoczął sprzedaż trzech modeli drukarki serii 2100. Nowością jest modularna budowa tych urządzeń, co pozwala dodawać nowe funkcje zależnie od potrzeb użytkownika. Drukują z jakością 1200 punktów na cal, a nowy rodzaj tonera dodatkowo zwiększa liczbę możliwych do uzyskania odcieni szarości. Bardziej zaawansowane modele serii 2100 umożliwiają korzystanie z drukarki w sieci komputerowej oraz komunikację z komputerami za pomocą podczerwieni. Najtańsza wersja kosztuje 3200 zł.

Informacje:
Hewlett Packard
tel.: (022) 6087700
http://www.hp.com.pl

Bez obaw, to tylko prezentacja. Podczas pracy drukarka nie zajmuje tyle miejsca

Cieńszy od Biblii

Supercienki ScanExpress pozwala skanować dokumenty formatu A3, jak mapy lub projekty graficzne

ScanExpress A3 to nowy skaner firmy Mustek. Jego grubość wynosi tylko 8,6 cm – mniej od typowej encyklopedii. Urządzenie zajmuje mało miejsca na biurku a nadaje się do skanowania wielkoformatowych dokumentów, jak mapy czy rozłożone książki. Jego obszar skanowania jest równy formatowi A3, rozdzielczość optyczna wynosi 600 na 300 02 dpi a 03 głębia kolorów jest 36-bitowa. ScanExpress A3 sprzedawany jest w wersjach SP i EP, które różnią się sposobem podłączenia do komputera – przez kartę 03 SCSI lub (wolniejszy) port drukarki. Do urządzenia dołączono obszerny zbiór programów do edycji zdjęć i rozpoznawania pisma, w wersjach pełnych i demonstracyjnych (03 shareware). Niestety – nic za darmo. Cena modelu SP wynosi 2588 zł, modelu EP – 1741 zł.

Informacje: Veracomp
tel.: (012) 4111044
http://www.veracomp.com.pl

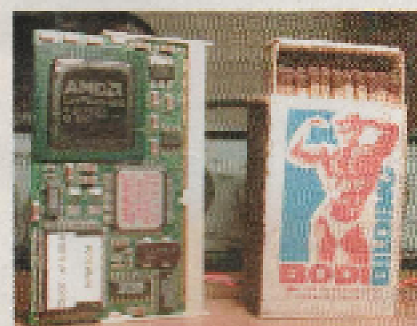

BJC 7100 drukuje prawie 5 kolorowych stron w ciągu minuty

Gruntująca drukarka
Canon BJC 7100

Niemal osiem czarno-białych i pięć kolorowych stron potrafi wydrukować w ciągu minuty nowa atramentówka Canona – BJC 7100. W drukarce zastosowano kilka technologicznych nowinek (np. zmniejszenie wielkości wytryskiwanej kropli atramentu), które zdaniem producenta znacznie polepszają jakość i szybkość druku w porównaniu z poprzednim modelem, BJC 7000. W szczególnie ciekawy sposób rozwiązano typowy dla „plujek" problem rozmazywania się wydruków – przed natryskiwaniem atramentu urządzenie pokrywa papier warstwą specjalnego podkładu. Takie gruntowanie powoduje, że krople atramentu nie natryskiwane bezpośrednio na papier mniej się rozpływają. Gotowe wydruki mają dzięki temu wyraźniejsze, bardziej nasycone i odporne na wodę kolory. Urządzenie pracuje w maksymalnej rozdzielczości 1200 na 600 02 dpi, drukuje na najróżniejszych materiałach – np. folii prezentacyjnej, folii do naprasowania na koszulki czy specjalnym nabłyszczanym papierze do zdjęć, który można zadrukować do formatu A4. Ceny jeszcze nie ustalono.

Informacje: Canon Polska
tel.: (022) 6245151

Mały komputer czy może duże pudełko? Chyba coś pomiędzy...

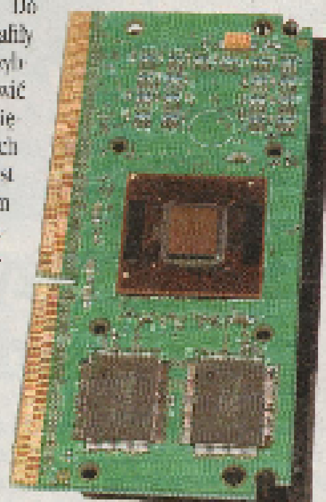
Mały też może

Komputer PC wielkości pudełka zapałek skonstruowali studenci z uniwersytetu Stanford (USA). Składa się on z procesora AMD 486 i 16 MB pamięci. Zamiast dysku twardego do komputera wielkości pudełka zapałek włożono specjalną pamięć Flash ROM, której zawartość nie jest kasowana po odłączeniu zasilania. Komputer nie ma klawiatury, myszki ani monitora, ponieważ konstruktorzy zaplanowali dla tego maleństwa specjalne zadania. Służy on jako serwer internetowy, który udostępnia strony WWW. Tej wielkości konstrukcje niedługo mogą stać się popularne – firma Cyrix zamierza skonstruować komputer PC, który zmieści się w jednym układzie scalonym.

Informacje:
http://wearables.stanford.edu

Trzecie Pentium

Doczekaliśmy się wreszcie najnowszego procesora Intela. Pentium III stał się najpotężniejszym dostępnym obecnie układem montowanym w komputerach biurkowych. Do sprzedaży początkowo trafiły 500 MHz wersje chipa – szybsze modele powinny pojawić się w przeciągu kilku miesięcy. Według naszych pierwszych testów nowy Pentium jest szybszy od 400 MHz Pentium II o 20 procent w programach biurowych i 10 procent w grach. Przewaga nad konkurencyjnym AMD K6-2 400 MHz wynosi aż 55 procent. Wydajność procesora zwiększy dodatkowo wbudowany zestaw nowych instrukcji przyspieszających tworzenie trójwymiarowej grafiki, filmów oraz dźwięku. Gry i programy napisane specjalnie dla niego będą działać znacznie szybciej – Intel zapewnia, że będzie można wybierać spośród licznych, interesujących tytułów. Producent ma też nadzieję, że szybki Pentium III utrzyma wydajnościową przewagę procesorów firmy nad układami konkurencji.

Pentium III – na pierwszy rzut oka niewiele się zmieniło

Informacje:
TCH Components
tel.: (0 22) 6160053
http://www.tch.com.pl

Kieszonkowy Leonardo

Cyfrowe notatniki – popularne w USA, są w Polsce prawie nieznane. Czy wkrótce zapanuje na nie moda także w naszym kraju? Dzięki urządzeniu niewiele większemu od telefonu komórkowego można tworzyć teksty, sprawdzać pocztę elektroniczną, a także liczyć. Bez większych problemów wszystkie informacje można także przesłać do zwykłego komputera PC. Jednym z takich urządzeń jest Royal daVinci – tani komputer 05 PDA, który oferuje wszystkie elementy droższych urządzeń tego typu (kosztujących niekiedy 300–400 dolarów) za cenę 99 dolarów (ok. 350 zł).

Komputerek wyposażono w ekran ciekłokrystaliczny, na którym możemy swobodnie notować, gdyż urządzenie rozpoznaje pismo odręczne. Za niecałe 20 dolarów możemy także dokupić klawiaturę, która podobnie jak komputer jest przenośna – składa się jak książka.

Niby można pisać po ekranie, ale doświadczenie mówi, że klawiaturę warto mieć

Informacje:
http://www.royal.com

Co to właściwie jest...

01 TFT
Technologia stosowana w wyświetlaczach ciekłokrystalicznych. Każdej najmniejszej części (pikselowi) matrycy odpowiada jeden tranzystor kontrolujący jakość obrazu.

02 Rozdzielczość i dpi
Rozdzielczość to gęstość malutkich punktów, które razem tworzą widzialny znak w druku. Jej miarą jest dpi (od ang. dots per inch = punkty na cal). Im więcej dpi, tym ostrzejszy jest obraz, wyższa jakość barw możliwych do uzyskania i lepsza jakość druku.

03 EIDE i SCSI
Sposoby komunikacji pomiędzy dyskami twardymi i napędami a płytą główną komputera. Popularne komputery posiadają wbudowaną obsługę EIDE i mogą być w nich montowane dyski i napędy EIDE. Urządzenia do profesjonalnych zastosowań częściej komunikują się poprzez SCSI i wymagają zamontowania w komputerze dodatkowego urządzenia nadzorującego ich pracę (tzw. kontrolera SCSI).

04 Shareware
Program, który można otrzymać i kopiować za darmo, jednak nie całkiem bezpłatny. Bez opłat można z niego korzystać przez pewien krótki czas. Jeśli po tym okresie zdecydujemy się zostawić program na dysku, za jego dalsze używanie powinniśmy autorowi zapłacić. Niekiedy pewne funkcje programu są zablokowane – dopiero po dokonaniu opłaty otrzymujemy hasło pozwalające je uaktywnić.

05 PDA
PDA to powszechnie stosowany skrót od ang. Personal Digital Assistant – osobisty asystent cyfrowy.

Prosto z dalekopisu

Microsoft na kwiecień

Najbardziej oczekiwany pakiet Office 2000 wkrótce pojawi się na półkach sklepowych. Na początek zostaną wydane trzy z pięciu zaplanowanych wersji: Premium Edition, Professional oraz Small Business Edition.

Dokładnie w tym samym czasie pojawi się także Service Pack 1 do Windows 98, który ma naprawiać wykryte błędy wersji sprzedawanej obecnie w sklepach. Pakiet naprawczy będzie leczył błędy wykryte i zgłoszone przez użytkowników Windows 98. Usprawniona zostanie praca przeglądarki internetowej oraz mylący się czasem program instalacyjny urządzeń i oprogramowania. Oprócz poprawek Service Pack będzie zawierał także bogaty zestaw sterowników do urządzeń, które pojawiły się w ciągu ostatnich miesięcy, a nawet tygodni. Wśród uzupełnień znajdzie się również poprawiony zestaw europejskich czcionek.

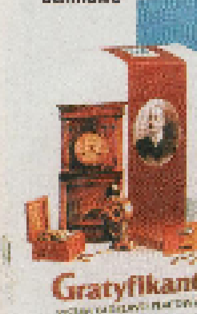
Informacje:
Infoserwis Microsoft
tel.: (022) 8659933

Reforma w internecie

Firma Internet Experts uruchomiła internetowy serwis, który oferuje informacje, a także porady na temat reformy emerytalnej. W skład serwisu wchodzą strony z aktami prawnymi, strukturą nowego systemu, opisem celu reformy, a także poradnik zawierający praktyczne wskazówki. Firma planuje, że w najbliższym czasie będzie także możliwe zadawanie pytań przez internet, na które odpowiadać będą doradcy ubezpieczeniowi.

Informacje:
Internet Experts
tel.: (022) 6427211
e-mail: iex@iexperts.com
http://www.iexperts.com/reforma

W firmie ze źle zarządzanymi kadrami pieniądze nie przychodzą na czas albo trafiają omyłkowo na niewłaściwe konta bankowe

Przyjaciel kadrowej

Jak ważny jest dobry system kadrowo-płacowy, przekonał się chyba każdy, stojąc w kolejce po wypłatę. Osoby prowadzące firmy wiedzą, że udręka przebijania się przez gąszcz przepisów prawnych i kodeksu pracy oraz trud poszukiwania numerów skarbowych może każdego zniechęcić do zatrudniania nowych pracowników.

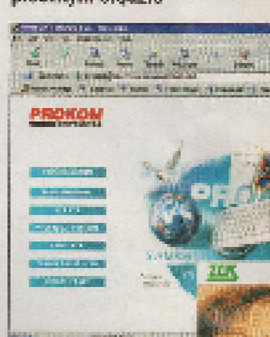
Znana z popularnych programów księgowych firma InsERT proponuje skorzystanie z najnowszej wersji programu Gratyfikant. Aplikacja ta ma ułatwić zarządzanie sprawami pracowników. Potrafi tworzyć umowy cywilnoprawne. Prowadzi ewidencję pracowników – w każdej chwili możemy np. sprawdzić, ile razy dany pracownik nie przyszedł do pracy i jak często zostawał po godzinach, kiedy będzie przysługiwać mu urlop, a kiedy emerytura. Nie zapomniano oczywiście o listach płac, rachunkach, zaliczkach i deklaracjach podatkowych. Wszystkie dokumenty można wydrukować. Gratyfikant uwzględnia zmiany, jakie wprowadza reforma ubezpieczeń społecznych. Mamy możliwość ubruttowienia wynagrodzeń, określenia filaru emerytalnego i, co najważniejsze, współpracy z osławionym, wywołującym kontrowersje (patrz informacja obok) zusowskim Programem Płatnika. Gratyfikant współpracuje z innymi programami firmy InsERT, np. Subiektem 4.

Informacje: InsERT
Wrocław, ul. Parkowa 25
tel.: (071) 3488290
http://www.insert.com.pl

Płatnik chuligan

Reforma ubezpieczeń społecznych wprowadziła niemałe zamieszanie. Media donosiły o tłumach szturmujących urzędy ZUS, kolejkach i zawiłościach druków. Program Płatnika 1.1, który miał pomóc pracodawcom w przygotowaniu dokumentów i wysłać je internetem do urzędu, wydawał się strzałem w dziesiątkę. Jednak zamiast ułatwić, uprościć i przyspieszyć, tylko skomplikował i popsuł. Mrzonką okazały się zapowiedzi urzędników, że wszelkie dane będzie można przesłać za pomocą modemu – łącza okazały się zbyt słabe dla tylu chętnych. Nadal wszystko trzeba załatwiać osobiście. Jakby tego było mało, Program Płatnika (a przynajmniej jego wersja zamieszczona na CD jednego z popularniejszych komputerowych miesięczników) okazał się bestią. Aplikacja ta potrafi bowiem

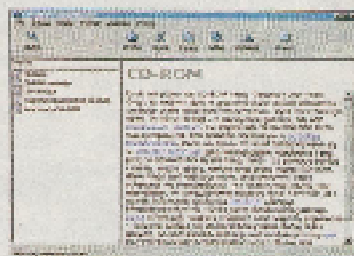
Na internetowej stronie twórcy feralnego Płatnika próżno szukać informacji o niebezpiecznym błędzie

Miał pomagać, a skutecznie utrudnia. Program Płatnika wprowadził niemałe zamieszanie w działach księgowości wielu firm

Leksykon od Zagozdy

Każdy, kto chciałby pogłębić swoją wiedzę na temat komputerów, może wypróbować najnowszy Leksykon komputerowy firmy Zagozda. Ponad 4000 terminów i 200 ilustracji wzbogacą naszą wiedzę na temat oprogramowania i sprzętu komputerowego. Leksykon dostępny jest wyłącznie przez internet i tam też jest sprzedawany. Program kosztuje tylko 10 zł i pobrać go można z internetu pod adresem: http://zagozda.cnet.pl/

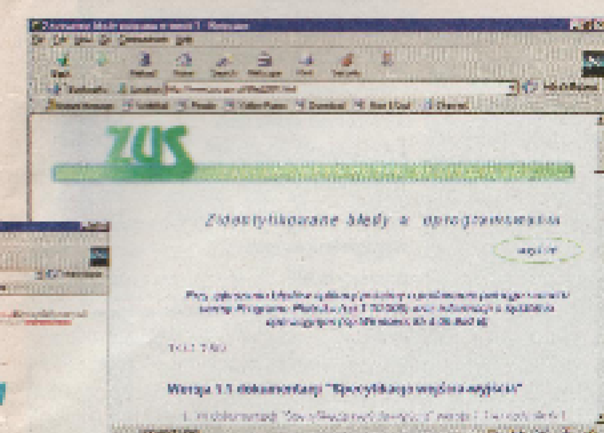

Komputer Świat: Najlepiej sprzedające się programy – druga połowa stycznia (hity wśród gier – patrz strona 48)

(hity wśród gier – patrz strona 48)

HITY

Miejsce	Program	cena zł	opis	ocena naszych testów
1	English+ Basic 2.0	196	[illegible]	-
2	[illegible]	169	encyklopedia multimedialna	-
3	EuroPlus+ Reward	199	[illegible]	bardzo dobra
4	Encyklopedia nauki	169	encyklopedia multimedialna	
5	Encyklopedia dla dzieci	169	encyklopedia multimedialna	
6	[illegible]	49	program edukacyjny	-
7	Matma jest super	129	program edukacyjny	bardzo dobra
8	Słownik Collinsa	189	[illegible]	-
9	EuroPlus+ Niemiecki	342	kurs jęz. niemieckiego	
10	[illegible]	49	program edukacyjny	

Internetowa strona ZUS puchnie od opisów wykrytych błędów Programu Płatnika

kompletnie zdemolować system operacyjny Windows NT. Pechowym płatnikom pozostało złapać za długopis lub skorzystać z komputera z Windows 95 albo też ściągnąć z internetu, ze strony ZUS-u, poprawiony program (www.zus.gov.pl). Dziwne tylko, że o awarii nie wspomniał ani słowem na swojej wymuskanej stronie producent niebezpiecznego Płatnika – firma Prokom Software.

Informacje: Prokom Software
tel.: (058) 6286666

SKRZYNKA SKARG

Czytelnik Szymon Sikora (znany nam też jako Szymek z Hadlacha) zaczyna widzieć na czerwono, kiedy mowa o firmie Primax. Być może jednak to nie Primax zawinił.
Było tak: Jeszcze w zeszłym roku Czytelnik Sikora kupił skaner firmy Primax. Po około czterech miesiącach skaner odmówił współpracy. Czytelnik zaniósł go więc do sklepu, w którym kupił sprzęt, no i zaczęło się. Sikora najpierw czekał przez półtora miesiąca, aż serwis łaskawie przyjmie sprzęt do naprawy (i jeszcze musiałem dowozić pudełko ze skanera, bo inaczej nie przyjmują), potem dwa tygodnie na naprawę. A na koniec skaner jak nie chodził, tak nie chodzi. Urządzenie to jest mi bardzo potrzebne, a pewnie będę czekał kolejne dwa miesiące na naprawę, żalił się Skrzynce. Straciłem czas, benzynę i nerwy. Po prostu skandal, jak w serwisie firmy Primax traktują klienta. Mariusz Jóźwiak, któremu podlega serwis generalnego dystrybutora Primaxa na Polskę, firmy AB, zgadza się, że TAKIE traktowanie klienta to skandal. Tyle że według Jóźwiaka to nie Primax i nie firma AB powinny się tłumaczyć, tylko ci hultaje, detaliczni sprzedawcy. To oni rzekomo przetrzymują sprzęt. Producent oczekuje, a dystrybutor żąda, żeby reklamacje i naprawy załatwiać w kilka dni. Gdyby Jóźwiak wiedział, który handlowcy robią w Polsce gębę Primaxowi, miałby im wiele do powiedzenia. Komu w końcu wierzyć? Tylko Wy, drodzy Czytelnicy, możecie pomóc. Skargi można składać do firmy AB: tel.: (071) 3240534, e-mail: maj@ab.com.pl
Przy okazji, jeśli potraktowano Was podobnie w innym serwisie, wyślijcie do nas słowo: e-mail: redakcja@komputerswiat.pl lub faks: (022) 6084077.

Płoteczki z branży

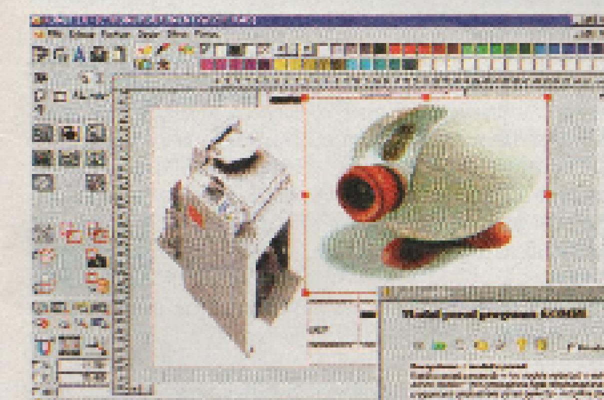

Wywoływanie wilka

Mechanizmy rządzące światową gospodarką niewiele mają wspólnego z ekonomią. Jak bowiem inaczej określić sytuację, gdy firma z rocznym obrotem 600 milionów dolarów warta jest na giełdzie 20 miliardów? Dotyczy to w szczególności cen akcji firm działających w internecie – ludzie kupują je bez zastanowienia i zastanowienia, bezgranicznie ulegając rozwojowi technologii. Bill Gates – szef Microsoftu i zarazem najbogatszy człowiek świata stwierdził na szczycie w Davos, że akcje firm rosną, irracjonalnie wysoko, co ma się nijak do ich rzeczywistych inwestycji i obrotów. Przykład internetowej księgarni Amazon nie jest odosobniony i dotyczy większości przedsiębiorstw z modnej obecnie dziedziny. Strach pomyśleć, co stanie się, gdy moda ta minie – problem roku 2000 na pewno ostudzi giełdowe zapały wielu inwestorów... Ostrzeżenie Billa zasługuje na szacunek, bo jego osobisty majątek to 83 miliardy dolarów, ulokowane głównie w akcjach własnej firmy Microsoft. Jeżeli prognoza Gatesa się sprawdzi, on sam straci najwięcej.

Kijem go i pałką też

Przepychanki w biznesie telekomunikacyjnym trwają nadal. Telekomunikacja Polska SA – czując się dzielnie, bo pod ochroną bardzo wpływowego wujka, skarbu państwa – kopie i szczypie wszystkich mniejszych i większych konkurentów. Ostatnio minister łączności zagroził cofnięciem koncesji kilku prywatnym operatorom, którzy nie dość szybko budują swoje sieci. Resort jakoś nie bierze pod uwagę, jak bardzo nowych operatorów obciążają astronomiczne wprost opłaty licencyjne i monopolistyczne praktyki TP SA.

Graficzne kombi

Tworzenie półprofesjonalnej grafiki komputerowej wymaga zainwestowania sporej gotówki. Pomijając koszt wydajnego komputera, dobrej drukarki czy skanera, słono kosztuje także samo oprogramowanie. Jeden profesjonalny program do składu i łamania stron lub edycji zdjęć to co najmniej półtora tysiąca złotych. Rozwiązaniem może być Kombi, program koszalińskiej firmy 3N kosztuje on 350 zł. Za jego pomocą możemy tworzyć grafikę wektorową (jak np. w Adobe Illustratorze), rastrową (jak w Photoshopie), edytować tekst i składać strony. Osoby, które po przeczytaniu tych zdań wybierają się już do sklepu, musimy jednak przestrzec – Kombi to nie jest Photoshop, Corel i Quark w jednym. Zbyt dużo mu brak, aby można go było porównywać z tymi aplikacjami. Nie jest to narzędzie dla profesjonalnego studia DTP (komputerowy skład). Trudności pojawiają się choćby przy oblewaniu tekstem obrazków, a jest to funkcja podstawowa przy projektowaniu złożonych publikacji.

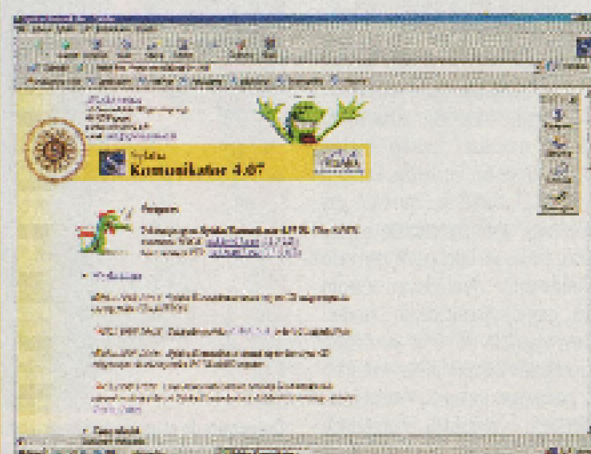
Uzupełnieniem programu jest multimedialny kurs obsługi oraz solidny zbiór zdjęć i gotowych elementów graficznych (m.in. kolekcja znaków drogowych), które możemy bez dodatkowych opłat wykorzystać w naszych pracach.

Informacje: 3N
tel.: (094) 3417556

Sylaba w internecie

Przeglądarka internetowa Netscape Communicator doczekała się wreszcie wersji polskiej. Poznańska firma Sylaba postanowiła spełnić oczekiwania tysięcy polskich internautów i przetłumaczyła cały pakiet na nasz język ojczysty. Do tej pory jedyną przeglądarką po polsku był Internet Explorer firmy Microsoft. Teraz każdy będzie mógł zdecydować, czy nie zrezygnować z koncernowersyjnego IE (Microsoft i jego produkty z reguły wzbudzają wielkie emocje) na rzecz polskiego Komunikatora. Sylaba Komunikator, bo tak brzmi nowa nazwa programu, jest całkowicie bezpłatny. Przetłumaczone zostały również tytuły poszczególnych elementów pakietu, zamiast Composera mamy więc Kompozytora, zamiast Messengera – Nowalajnik, zaś Netscape Newsgroup otrzymał nazwę Dyskusje. Poza zmianą menu, pomocy i komunikatów przeglądarki, program nie różni się niczym od oryginału. Firma Sylaba rozprowadza bezpłatnie pakiet w wersji 4.07, a od 7 lutego ma być dostępna najnowsza wersja 4.5.

Informacje: SYLABA Internet
ul. Grunwaldzka 19
60-782 Poznań
tel./faks: (061) 8660170
http://netscape.sylaba.pl

Co to właściwie jest...

01 **Skaner**
Skaner to urządzenie podłączane do komputera, które zamienia obrazy, np. grafik lub fotografie, na postać cyfrową. Cyfrowe obrazy są przesyłane do pamięci komputera, gdzie mogą być przetwarzane lub zapisane na dysku twardym.

02 **dpi**
Dpi (od ang. dots per inch – punkty na cal) jest jednostką rozdzielczości skanerów albo drukarek. Im więcej dpi, czyli im więcej punktów na jednostce długości jest w stanie odczytać skaner (wydrukować drukarka), tym dokładniejszy jest uzyskiwany obraz.

03 **Głębia kolorów**
Wartość głębi kolorów podaje nam informację, jak wiele różnych odcieni barw jest w stanie rozpoznać skaner. Większa głębia kolorów wyrażana jest większą liczbą bitów. Jednobitowa głębia kolorów odpowiada dwóm kolorom: czarnemu i białemu. Ośmiobitowa głębia kolorów oznacza już 256 kolorów, 24-bitowa około 16,8 miliona kolorów (kolory rzeczywiste). Skaner z 30- lub 36-bitową głębią kolorów jest w stanie wydobyć szczegóły ze zdjęć o małym kontraście.

04 **Rozdzielczość optyczna**
Skaner to listwa z rzędem elementów światłoczułych, która przesuwa się nad skanowaną ilustracją. Rozdzielczość optyczna skanera określa gęstość elementów światłoczułych na listwie. Im jest ich więcej, tym więcej szczegółów jest w stanie wychwycić skaner.

05 **Port równoległy**
Z tyłu obudowy każdego współczesnego komputera znajduje się port równoległy. Jego przeznaczeniem jest podłączanie drukarki, ale mogą to być i inne urządzenia, np. skaner.

Drogowskaz

Piękne podobizny

Pamiętacie szkolne czasy, gdy z obłędem w oczach pracowicie kreśliliśmy mapki, nanosząc na nie przebieg granic i wpisując nazwy stolic? Teraz do takich żmudnych robótek służą skanery. Ostatnio bardzo staniały. A co z jakością?

Poszukuję partnera do nauki skanowania. Jestem bardzo miły we współżyciu i wszechstronny. Moje hobby to wczytywanie, najchętniej tekstów i zdjęć. Mój pan lub pani powinni od czasu do czasu mieć chęć wykonania kopii tekstu albo uzupełnienia szczegółów na rodzinnych zdjęciach.

Taki jest mniej więcej sens reklam, w których promują się niedrogie 01 **skanery**. Gdy jednak zawiedzie nas szczęście i zakupimy urządzenie kiepskiej jakości, to nawet najtańszy zakup będzie oznaczał stratę pieniędzy. Komputer ŚWIAT chciał się upewnić, czy niedrogie skanery płaskie są nie tylko tanie, ale i dobre. W tym celu poddaliśmy dokładnym testom 10 najpopularniejszych modeli kosztujących do 650 zł. Nasze szczególne zastanowienie wzbudziły podawane na opakowaniach informacje o wysokich wartościach 02 **dpi** i 03 **głębi kolorów**. Rzeczywiście bardzo dobre parametry techniczne skanerów są przydatne. Przed zakupem skanera powinniśmy jednak zadać sobie bardzo poważne pytanie: do czego jest on nam potrzebny? Czy będziemy skanować kolorowe rysunki naszej młodszej siostry, wykonane aparatem zdjęcia rodzinne, czy zwykłe zeszyty z wypracowaniami naszej koleżanki? Czy w grę będą wchodziły niewielkie wymiarami grafiki, czy może zdjęcia o dużych formatach? Czy skanować będziemy wyłącznie zdjęcia, czy też slajdy?

300 dpi zupełnie wystarczy

Do użytku domowego rzadko potrzebny jest skaner o 04 **rozdzielczości optycznej** większej niż 300 dpi. Do skanowania zdjęć wystarcza 100-150 dpi, czarno-białe grafiki i tekst wymagają 300 dpi. Grafiki rysowane cienkim piórkiem i rysunki techniczne potrzebują 600, a nawet 1200 dpi, ale nie jest to typowe domowe zastosowanie. Slajdów testowanymi tu skanerami zeskanować się nie da.

Jeżeli podkusi nas reklamowe hasło i zechcemy mimo wszystko wczytać zdjęcie o standardowym formacie (9 x 13 cm) z najwyższą z możliwych liczbą kolorów, plik wynikowy wyprodukowany przez skaner nie zmieści się na nasz twardy dysk (ramka na str. 11).

Dlatego elementem o wiele ważniejszym od reklamowanych

Dołączony do skanera program graficzny umożliwia nałożenie twarzy naszej lubej na cudze zdjęcie ślubne

Za pomocą kilku kliknięć myszą można z takiego fotomontażu zrobić obraz namalowany akwarelą

parametrów jest łatwość obsługi skanera i zgodna z nią jego funkcjonalność. Decyduje o nich między innymi: sposób podłączenia skanera do komputera, instalacja sterownika i bezproblemowa praca urządzenia. Okazało się, że wszystkie testowane skanery można łatwo zainstalować, ponieważ są podłączane do 05 **portu równoległego** komputera. Do pakietów wszystkich modeli dołączone były kable, które należy podłączyć do dodatkowej wtyczki z tyłu komputera (fachowo: portu równoległego), obok tej, gdzie podłączony jest kabel drukarki. Niestety takie rozwiązanie nie zapewni nam wygodnej pracy, ponieważ drukarka może działać tylko wtedy, gdy skaner jest podłączony do sieci elektrycznej. W przeciwnym wypadku zmuszeni będziemy do pracowitego przepinania kabli.

Nie zniechęcajmy się jednak już na początku. Po zakupie skanera urządzenie to niepostrzeżenie wkroczy w nasze łaski. Szybko okaże się, że za jego pomocą odczytamy zdjęcia lub rysunki wykonane przez nas i naszych najbliższych. Dzięki programowi graficznemu, który dostarczany jest razem ze skanerem, będziemy mieli prawie nieograniczone możliwości modyfikowania wczytanych obrazów. Bez problemu zmienimy ostrość i jasność obrazu, przekształcimy zdjęcie w obraz olejny lub usuniemy z twarzy cioci kilka zmarszczek. Dużym ułatwieniem w codziennej pracy z komputerem może okazać się również funkcja 06 **rozpoznawania pisma**. Dzięki niej przekształcimy na pliki tekstowe (czyli takie, które możemy potem poprawiać, używając edytora tekstu) wycinki z gazet, strony z książek oraz listy napisane na maszynie lub wydrukowane z komputera.

Skaner + drukarka = kopiarka

Skaner okaże się też przydatny w naszym biurze. W połączeniu z drukarką, spokojnie da się wykorzystać jako kopiarka. Jedynym mankamentem tego rozwiązania będzie szybkość przenoszenia dokumentu do komputera. Komputer ŚWIAT zmierzył czas oczekiwania ze stoperem w ręku i stwierdził: wśród testowanych urządzeń znalazły się zarówno śpiochy, jak i aktywiści. Najszybszy skaner, Primax Colorado Direct 9600, dokonał przeniesienia kolorowego dokumentu wielkości A4 do komputera w czasie 55 sekund. Skanerowi Musteka, o mylącej nazwie ScanExpress 1200CP, zajęło to aż 4 minuty i 30 sekund.

Zwyciężył w teście skaner Trust Easy Connect 19200 Plus. Bardzo wygodny (cienki i lekki) skaner domowy o dobrych parametrach technicznych. Na koniec prawdziwie sensacyjna wiadomość! Okazało się, że w tej klasie cenowej wszystkie skanery za jakość nie otrzymały oceny niższej niż dobra. Zwycięstwo w kategorii Cena/Jakość wywalczył skaner Mustek ScanMagic 600CP, który mimo dziewiątego miejsca ma dobrą jakość przy cenie jedynie 238 złotych.

Co to właściwie jest...

06 Rozpoznawanie pisma, OCR
Funkcja rozpoznawania pisma, oznaczana również skrótem OCR (od ang. Optical Character Recognition – optyczne rozpoznawanie znaku), polega na komputerowym odczytywaniu znaków z graficznego wizerunku liter. Dzięki programowi OCR możemy ilustrację zawierającą tekst przetworzyć w dokument tekstowy, który można otworzyć edytorem tekstu.

07 Program graficzny
Program taki umożliwia poddanie obróbce rysunków lub fotografii, które uprzednio zostały wczytane do komputera przy użyciu skanera. Możliwości modyfikacji rysunków i fotografii za pomocą takich programów są prawie nieograniczone: możemy zmieniać kolory, dodawać i usuwać poszczególne fragmenty lub nawet przekształcać zwykłe zdjęcia w obrazy malowane akwarelą.

08 Rozdzielczość interpolowana
Skanery potrafią sztucznie (stosując specjalne algorytmy matematyczne) podwyższyć rozdzielczość otrzymywanego obrazu cyfrowego. Między dwa wczytane punkty obrazu wstawiane są kolejne, których jasność i kolor wyliczone są przez program na podstawie wartości punktów sąsiednich. Otrzymaną w ten sposób wyższą rozdzielczość nazywamy interpolowaną. Zwiększanie rozdzielczości interpolowanej zwiększa wielkość ilustracji, lecz obraz nie zawiera więcej szczegółów. Warto wspomnieć, że podwojenie rozdzielczości skanowanego dokumentu czterokrotnie zwiększa wielkość pliku wynikowego, w którym zapisany będzie nasz obraz.

Zalety i wady testowanego sprzętu

	Model	+	–
1	Trust Easy Connect 19200 Plus	Bardzo szybki w skanowaniu czarno-białym Dobre odtwarzanie odcieni szarości i tekstów Bardzo niskie zużycie prądu Szybki w skanowaniu kolorowym	Niezbyt dobre odtwarzanie grafiki i zdjęć
2	Plustek OpticPro 12000P	Bardzo szybki w skanowaniu czarno-białym Dobre odtwarzanie odcieni szarości i tekstów Niskie zużycie prądu Łatwy w instalacji	Widoczne przesunięcia w geometrii obrazów Przeszkadzający hałas podczas pracy Obcojęzyczna instrukcja
3	Umax Astra 1220P	Szybki w skanowaniu czarno-białym Niskie zużycie prądu Łatwy w instalacji	Wolny w skanowaniu kolorowym Przeszkadzający hałas podczas pracy Obcojęzyczna instrukcja
4	Boeder ArtiScan 9600/600C	Szybki w skanowaniu czarno-białym Szybki w skanowaniu kolorowym Niskie zużycie prądu Łatwy w instalacji	Przeszkadzający hałas podczas pracy Obcojęzyczna instrukcja
5	Plustek OpticPro 9636P+	Bardzo szybki w skanowaniu czarno-białym Szybki w skanowaniu kolorowym	Niezbyt dobre odtwarzanie grafiki i zdjęć Widoczne przesunięcia w geometrii obrazów
6	Primax Colorado Direct 9600	Bardzo szybki w skanowaniu czarno-białym Szybki w skanowaniu kolorowym Korzystna cena Łatwy w instalacji	Niezbyt dobre odtwarzanie grafiki i zdjęć Widoczne przesunięcia w geometrii obrazów
7	Mustek ScanExpress 1200CP	Szybki w skanowaniu czarno-białym Bardzo niskie zużycie prądu	Niezbyt dobre odtwarzanie grafiki i zdjęć Widoczne przesunięcia w geometrii obrazów Bardzo wolny w skanowaniu kolorowym Niezbyt dobre odtwarzanie grafiki i zdjęć
8	Agfa SnapScan 310EPP	Szybki w skanowaniu czarno-białym Bardzo niskie zużycie prądu Łatwy w instalacji	Widoczne przesunięcia w geometrii obrazów Obcojęzyczna instrukcja
9	Mustek ScanMagic 600CP	Szybki w skanowaniu czarno-białym Szybki w skanowaniu kolorowym Dobre odtwarzanie odcieni szarości i tekstów Niskie zużycie prądu	Niezbyt dobre odtwarzanie grafiki i zdjęć Obcojęzyczna instrukcja
10	Boeder ArtiScan 9600/300C	Szybki w skanowaniu czarno-białym Szybki w skanowaniu kolorowym Niskie zużycie prądu Łatwy w instalacji	Niezbyt dobre odtwarzanie grafiki i zdjęć Niedobre odtwarzanie odcieni i szarości tekstów Obcojęzyczna instrukcja

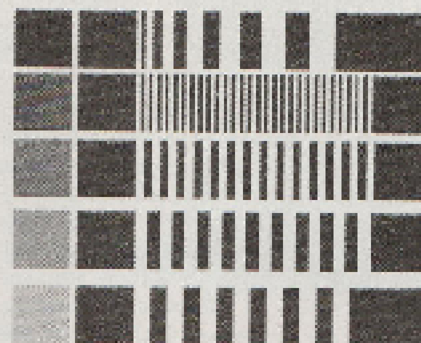
Kontrolowane parametry – krótkie wyjaśnienie

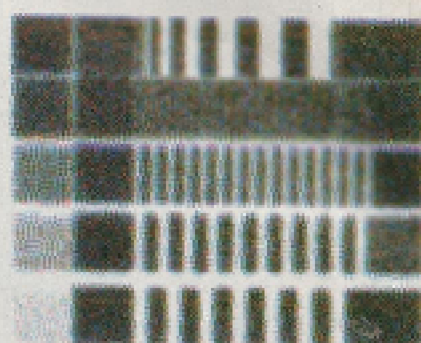
Szybkość skanowania

Szybkobiegacz czy nierrawy ślimak? W laboratorium Komputer ŚWIATA wszystkie skanery poddane zostały testom szybkości. Po ustawieniu wysokiej rozdzielczości szybkość skanowania zmniejszała się zarówno podczas obróbki dokumentów czarno-białych, jak i kolorowych. Szczególnie podczas wczytywania dokumentów kolorowych proces skanowania bardzo się przeciągał. Wszystkie testowane przez Komputer ŚWIAT skanery podłączane były do portu równoległego komputera i potrzebowały na wczytanie całej strony w formacie A4 nawet do pięciu minut. Czasy, które poszczególne modele skanerów osiągnęły w trakcie testów, zamieszczone są w poniższej tabeli.

Rozdzielczość

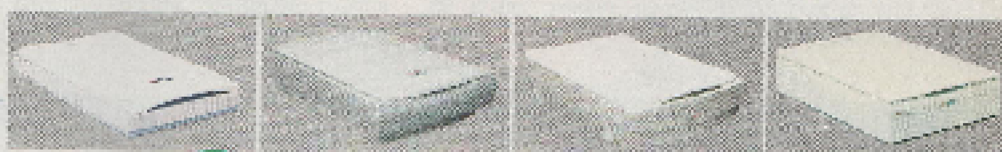
Rozdzielczością nazywamy zdolność urządzenia do rozpoznawania najmniejszych szczegółów dokumentu. Abyśmy mogli sobie wyrobić pojęcie o rozdzielczości testowanych skanerów, powinniśmy zaznajomić się z wynikami naszych testów podanymi na stronach 12 i 13. Silnie powiększone fragmenty testowanych obrazów umieszczone poniżej znaczniają, jaką rozdzielczość mają poszczególne skanery. Urządzenia dobre (od lewej) wczytują bez problemu nawet drobne, paskowe wzory w drugim rzędzie od góry. Modele mające słabszą rozdzielczość zupełnie nie radzą sobie z tym testem, efekt: niewidoczne paski w drugim rzędzie od góry, a paski w trzecim rzędzie są bardzo niewyraźne.

Idealny skaner powinien odzwierciedlać bez zarzutu nawet najdrobniejsze elementy

Przy niskiej rozdzielczości optycznej krawędzie są rozmyte, a drobne elementy zanikają

Jak czytać tabelę ocen:

[illegible]

Szczegółowe wyniki testu

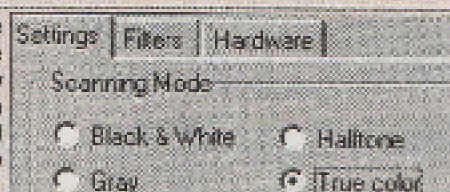
	Waga	1. miejsce	Ocena	2. miejsce	Ocena	3. miejsce	Ocena	4. miejsce	Ocena
Producent		Trust		Plustek		Umax		Boeder	
Model		Easy Connect 19200 Plus		OpticPro 12000P		Astra 1220P		ArtiScan 9600/600C	
Dostawca		Megabajt		Multimedia Vision		Tornado		Vobis	
Telefon kontaktowy		(022) 6331199		(022) 6431201 w. 230		(022) 6512401		(091) 3118466	
Maks. rozdzielczość optyczna (dane producenta)		600 x 600 dpi		600 x 1200 dpi		600 x 1200 dpi		600 x 1200 dpi	
Maks. rozdzielczość interpolowana (dane producenta)		19200 dpi		9600 dpi		9600 dpi		9600 dpi	
Głębia kolorów (dane producenta)		30 bitów		30 bitów		36 bitów		36 bitów	
Rodzaj złącza		port równoległy		port równoległy		port równoległy		port równoległy	
Serwis	**9%**		**3,67**		**4,11**		**3,67**		**3,67**
Okres gwarancji (dane producenta)	4%	krótki (12 miesięcy)	4	długi (24 miesiące)	5	krótki (12 miesięcy)	4	krótki (12 miesięcy)	4
Rodzaj gwarancji (dane producenta)	2%	naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3
Telefon kontaktowy	2%	(022) 6331199	4	(022) 6431201 w.230	4	(022) 6512401	4	(091) 3118466	4
Serwis WWW	1%	www.trust.com	3	www.plustek.com	3	www.umax.com	3	www.boeder.com	3
Skanowanie grafiki kolorowej	**40%**		**4,00**		**3,88**		**3,88**		**4,13**
Szybkość skanowania (format papieru A4; zmierzona)	5%	duża (1 min. 30 s)	5	duża (1 min. 27 s)	5	mała (2 min. 45 s)	3	duża (1 min. 11 s)	5
Jakość (wyniki testu, zobacz s. 12-13)									
Geometria (zmierzona)	10%	niemal idealna	5	widoczne zniekształcenia	3	lekkie zniekształcenia	4	lekkie zniekształcenia	4
Rozdzielczość (zmierzona)	10%	w normie	4	w normie	4	w normie	4	w normie	4
Odtwarzanie grafiki i zdjęć (zmierzone)	15%	niezbyt dobre	3	w normie	4	w normie	4	w normie	4
Skanowanie grafiki czarno-białej	**20%**		**4,80**		**4,06**		**4,50**		**4,15**
Szybkość skanowania (format papieru A4; zmierzona)	3%	bardzo duża (29 s)	6	bardzo duża (21 s)	6	duża (36 s)	5	duża (37 s)	5
Jakość (wyniki testu, zobacz s. 12-13)									
Geometria (zmierzona)	5%	niemal idealna	5	widoczne zniekształcenia	3	lekkie zniekształcenia	4	lekkie zniekształcenia	4
Rozdzielczość (zmierzona)	5%	w normie	4	w normie	4	w normie	4	w normie	4
Odtwarzanie tonów szarości oraz tekstu (zmierzone)	7%	realistyczne	5	w normie	4	realistyczne	5	w normie	4
Ochrona środowiska	**4%**		**5,00**		**4,00**		**4,00**		**4,00**
Odgłosy pracy (zmierzone)	2%	wyczuwalne (3,4 sona)	4	przeszkadzające (5,0 sona)	3	przeszkadzające (5,1 sona)	3	przeszkadzające (5,8 sona)	3
Zużycie prądu (praca/spoczynek/wyłączony; zmierzone)	2%	bardzo niskie (3,7/2,8/2,8 W)	6	niskie (14,6/4,2/4,2 W)	5	niskie (7,8/6,5/6,5 W)	5	niskie (13,1/9,1/4,2 W)	5
Obsługa	**9%**		**5,11**		**4,44**		**4,44**		**4,00**
Sposób instalacji (test praktyczny)	4%	normalny	4	łatwy	5	łatwy	5	normalny	4
Podręcznik (język/treść)	5%	polski/wyczerpujący	6	angielski/wyczerpujący	4	angielski/wyczerpujący	4	angielski/wyczerpujący	4
Dostępne sterowniki		Windows 95, 98, NT 4.0		Windows 3.1, 95, NT		Windows 95, NT		Windows 3.1, 95, NT	
Wyposażenie	**18%**		**4,67**		**4,84**		**4,67**		**4,67**
Program graficzny	5%	iPhotoPlus 4	4	Picture Publisher 7.0	5	Adobe PhotoDeluxe	4	DocuMan	4
Program do rozpoznawania tekstu (OCR)	5%	Xerox TextBridge Classic 1.1	4	Read Iris 3.82	4	Recognita 3.2	4	TextBridge Classic 2.0	4
Dołączony adapter SCSI	6%	nie wymagany	6	nie wymagany	6	nie wymagany	6	nie wymagany	6
Powierzchnia robocza skanera (szerokość x wysokość; zmierzona)	2%	standardowa (216 x 297 mm)	4	standardowa (213 x 292 mm)	4	standardowa (218 x 298 mm)	4	standardowa (216 x 297 mm)	4
Ocena przeciętna jakości	**100%**		**4,41**		**4,18**		**4,18**		**4,17**
Punkty dodatkowe/ujemne									
Ocena całkowita jakości			**4,41**		**4,18**		**4,18**		**4,17**
Jakość		dobra		dobra		dobra		dobra	
Cena/Jakość		dostateczna		mierna		mierna		bardzo dobra	
Cena		556 zł		560 zł		573 zł		390 zł	
Cena/Jakość – sposób wyliczenia		556/4,41 = 126,08		560/4,18 = 133,97		573/4,18 = 137,08		390/4,17 = 93,53	

Jak poprawnie skanować?

Abyśmy nie musieli wstydzić się, pokazując przyciemnione i nieostro zeskanowane obrazki, powinniśmy przed przystąpieniem do pracy zadbać o właściwe ustawienie rozdzielczości. Kiedy na przykład ustawimy rozdzielczość skanera na 9600 dpi, po zeskanowaniu zdjęcia formatu 9 x 13 cm otrzymamy plik o pojemności ponad pięciu gigabajtów (!). Zapis tak dużej ilości danych będzie trwał wieczność, a plik prawdopodobnie i tak nie zmieści się na twardym dysku naszego komputera. Kiedy natomiast ustawimy w programie rozdzielczość 300 dpi, plik danych zajmie około pięciu megabajtów.

Rozdzielczość 300 dpi daje zazwyczaj wystarczająco dobrą jakość

Rada Komputer ŚWIATA: Najczęściej w naszych domowych pracach będziemy wykorzystywali skaner do wczytywania zdjęć i tekstów. W wypadku zdjęć wystarczającą rozdzielczością będzie 100 dpi. Do skanowania tekstów i grafik nie będzie nam potrzebna rozdzielczość wyższa niż 300 dpi. Gdy jednak skanujemy fragment zdjęcia i nie zadowala nas liczba widocznych szczegółów, powinniśmy ustawić wyższą rozdzielczość, nie przekraczając najwyższej rozdzielczości optycznej podanej dla naszego skanera (patrz tabela poniżej). O wynikach skanowania decyduje również 03 (s. 08) głębia kolorów. Ilustracje w dwóch kolorach, skanowane jako Black & White (czarno-białe), nadają się najlepiej do rysunków odczytujących pismo oraz rysowanych piórkiem grafik. Powinniśmy wybrać Gray (stopnie szarości), jeżeli ilustracja ma być drukowana na czarno-białej drukarce. Gdy w grę wchodzi wierne odtworzenie kolorów, na przykład zdjęć, najlepiej nadaje się do tego ustawienie True color (prawdziwe kolory).

Zwykle dostępne są cztery ustawienia głębi kolorów

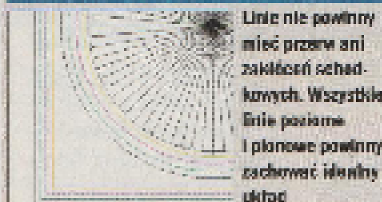
5. miejsce	Ocena	6. miejsce	Ocena	7. miejsce	Ocena	8. miejsce	Ocena	9. miejsce	Ocena	10. miejsce	Ocena
Plustek OpticPro 9636P+		Primax Colorado Direct 9600		Mustek ScanExpress 1200CP		Agfa SnapScan 310 EPP		Mustek ScanMagic 600CP		Boeder ArtiScan 9600/300C	
Multimedia Vision (022) 8431201 w. 230		AB (071) 3240550		Veracomp (012) 4111044		Agfa (022) 5723940		Tornado (022) 6512401		Vobis (091) 3118466	
600 x 1200 dpi		600 x 600 dpi		600 x 600 dpi		300 x 600 dpi		300 x 600 dpi		300 dpi	
9600 dpi		9600 dpi		19200 dpi		9600 dpi		9600 dpi		9600 dpi	
30 bitów		30 bitów		30 bitów		30 bitów		30 bitów		36 bitów	
port równoległy		port równoległy		port równoległy		port równoległy		port równoległy		port równoległy	
	4,11		4,11		4,11		3,89		3,87		3,87
długi (24 miesiące)	5	długi (24 miesiące)	5	długi (24 miesiące)	5	krótki (12 miesięcy)	4	krótki (12 miesięcy)	4	krótki (12 miesięcy)	4
naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3	naprawa lub wymiana	3
(022) 8431201 w. 230	4	(071) 3240550	4	(012) 4111044	4	(022) 5723940	4	(022) 6512401	4	(091) 3118466	4
www.plustek.com	3	www.primax.nl	3	www.mustek-europe.com	3	www.agfa.com.pl	5	www.mustek-europe.com	3	www.boeder.com	3
	3,60		3,63		3,13		3,50		3,60		3,25
duża (1 min. 29 s)	5	duża (55 s)	5	bardzo mała (4 min. 20 s)	2	w normie (2 min. 18 s)	4	duża (1 min. 22 s)	5	duża (1 min. 3 s)	5
widoczne zniekształcenia	3	widoczne zniekształcenia	3	widoczne zniekształcenia	3	widoczne zniekształcenia	3	lekkie zniekształcenia	4	widoczne zniekształcenia	3
w normie	4	niska	3	w normie	4	niska	3	niska	3	niska	3
nierealistyczne	3	w normie	4	nierealistyczne	3	w normie	4	nierealistyczne	3	nierealistyczne	3
	4,40		3,80		3,90		3,66		3,90		2,95
bardzo duża (26 s)	6	bardzo duża (25 s)	6	duża (1 min. 22 s)	5	duża (31 s)	5	duża (38 s)	5	duża (31 s)	5
widoczne zniekształcenia	3	widoczne zniekształcenia	3	widoczne zniekształcenia	3	widoczne zniekształcenia	3	lekkie zniekształcenia	4	widoczne zniekształcenia	3
w normie	4	niska	3	w normie	4	niska	3	niska	3	niska	3
realistyczne	5	w normie	4	w normie	4	w normie	4	w normie	4	bardzo nierealistyczne	2
	4,50		4,60		5,00		5,60		5,60		5,00
słyszalne (3,9 sona)	4	słyszalne (3,2 sona)	4	słyszalne (3,1 sona)	4	słabo słyszalne (2,3 sona)	5	słabo słyszalne (2,7 sona)	5	słabo słyszalne (1,8 sona)	5
niskie (11,7/6,8/6,8 W)	5	niskie (9,3/6,2/6,2 W)	5	bardzo niskie (5,6/2,9/2,9 W)	6	bardzo niskie (7,4/3,2/3,1 W)	6	niskie (5,0/5,3/5,3 W)	5	niskie (17,9/5,2/4,7 W)	5
	4,56		5,00		5,11		4,44		3,89		4,44
normalny	4	łatwy	6	normalny	4	łatwy	5	łatwy	5	łatwy	5
ang. (pol. skrót)/wyczerpująca	5	polska/zrozumiała	5	polska/wyczerpująca	6	angielski/wyczerpująca	4	angielski/zrozumiała	3	angielski/wyczerpująca	4
Windows 95, 98, NT 4.0		Windows 3.1, 95, NT		Windows 3.1, 95, NT		Windows 3.x, 95, NT 3.51, NT 4.0		Windows 3.1, 95, NT		Windows 3.1, 95, NT	
	4,94		4,38		4,94		4,67		4,11		4,67
Picture Publisher 7.0	5	Photo Suite	4	Picture Publisher 5.0	5	iPhoto Express	4	Picture Publisher 5.0	5	Arcsoft Photo Studio 2.0	4
Read Iris 3.95	4	Prima Page	3	Recognita 2.0	4	Read Iris 3.95	4	brak	1	Xerox TextBridge Classic 1.1	4
nie wymagany	6	nie wymagany	6	nie wymagany	6	nie wymagany	6	nie wymagany	6	nie wymagany	6
standardowa (216 x 297 mm)	4	standardowa (216 x 297 mm)	4	standardowa (215 x 297 mm)	4	standardowa (216 x 297 mm)	4	standardowa (216 x 297 mm)	4	standardowa (215 x 297 mm)	4
	4,13		4,00		3,95		3,94		3,80		3,66
	4,13		4,00		3,95		3,94		3,80		3,66
dobra		dobra		dobra		dobra		dobra		dobra	
mierna		dobra		dostateczna		niedostateczna		celująca		celująca	
550 zł		400 zł		457 zł		607 zł		238 zł		249 zł	
550/4,13 = 133,17		400/4,00 = 100,00		457/3,95 = 115,70		607/3,94 = 154,06		238/3,80 = 62,63		249/3,66 = 68,03	

Poniższe obrazy referencyjne pokazują, jak powinny wyglądać ilustracje zeskanowane idealnym skanerem

Wyniki pomiarów

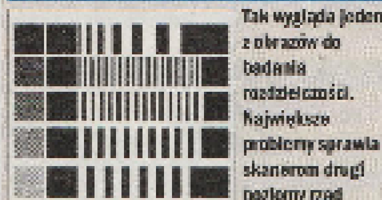
Obrazy referencyjne

Geometria obrazu

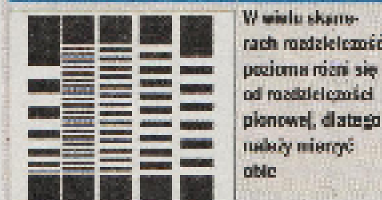
Linie nie powinny mieć przerw ani zakłóceń schodkowych. Wszystkie linie poziome i pionowe powinny zachować idealny układ

Rozdzielczość pozioma

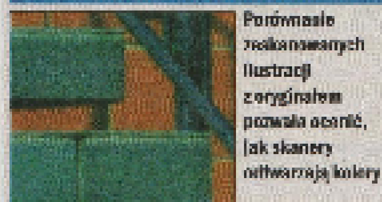
Tak wygląda jeden z obrazów do badania rozdzielczości. Największe problemy sprawia skanerom drugi poziomy rząd

Rozdzielczość pionowa

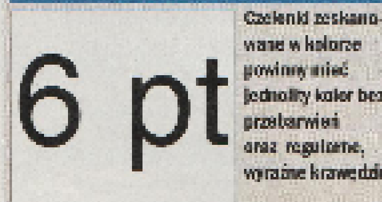
W wielu skanerach rozdzielczość pozioma różni się od rozdzielczości pionowej, dlatego należy mierzyć obie

Odtwarzanie kolorów

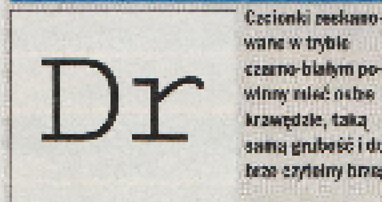
Porównanie zeskanowanych ilustracji z oryginałem pozwala ocenić, jak skanery odtwarzają kolory

Idealna czcionka

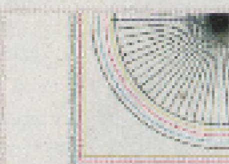
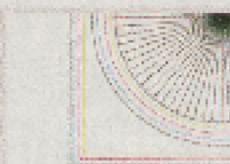
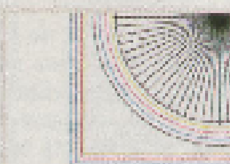
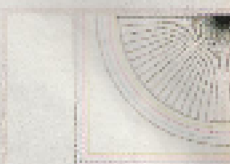
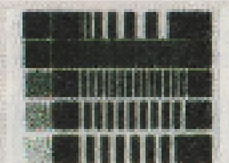
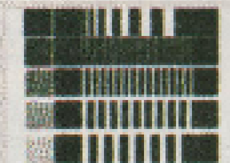
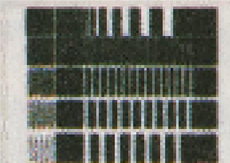
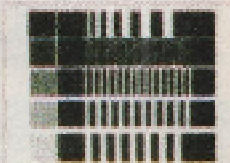
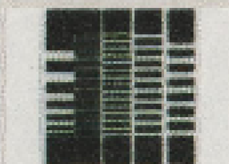
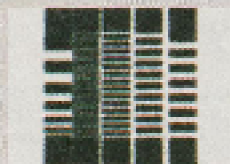
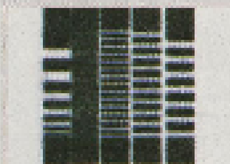
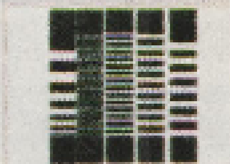
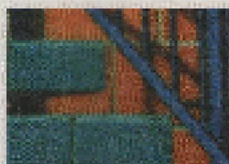
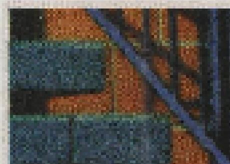
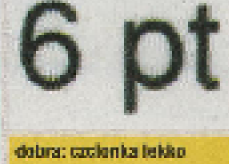
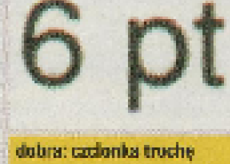
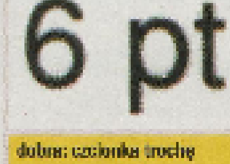
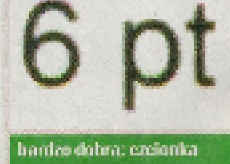
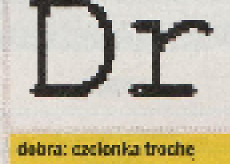
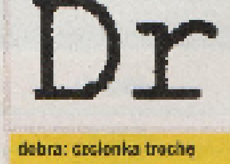
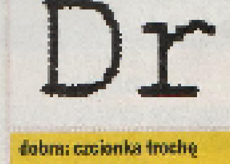
Czcionki zeskanowane w kolorze powinny mieć jednolity kolor bez przebarwień oraz regularne, wyraźne krawędzie

Idealna czcionka

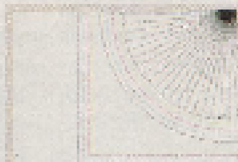
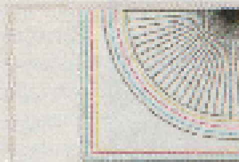
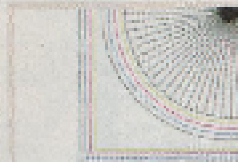
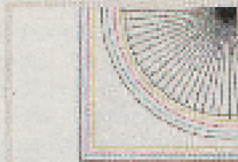
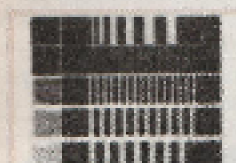
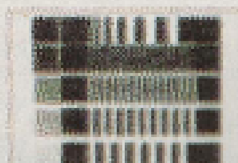
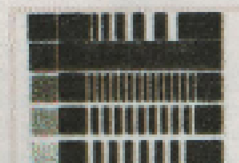
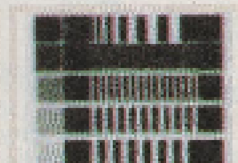
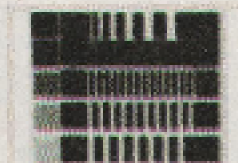
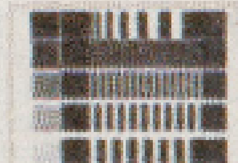
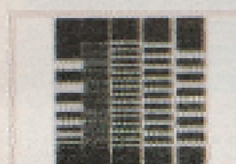
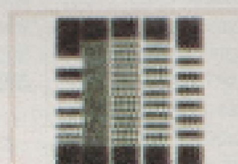
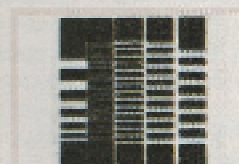
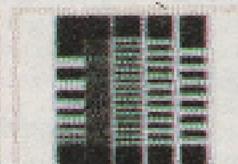
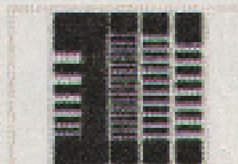
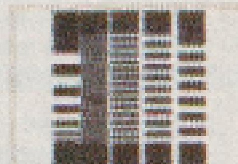
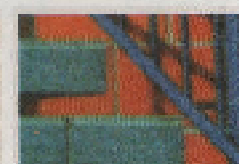
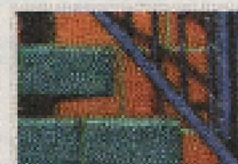
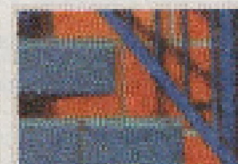
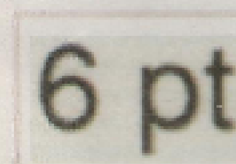
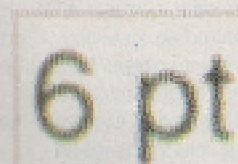
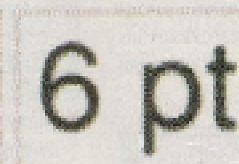
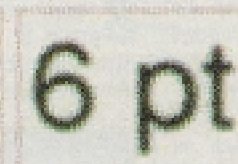
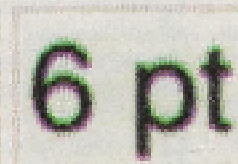
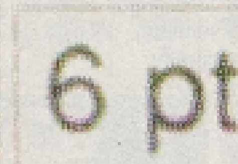
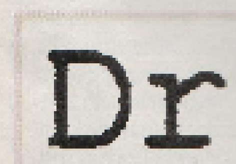
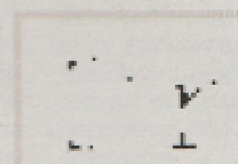
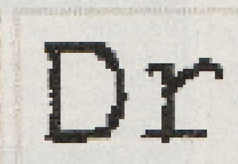

Czcionki zeskanowane w trybie czarno-białym powinny mieć ostre krawędzie, taką samą grubość i dobrze czytelny brzeg

Wyniki

	Trust Easy Connect 19200 Plus	Plustek OpticPro 12000P	Umax Astra 1220P	Boeder ArtiScan 9600/600C
Geometria obrazu	 bardzo dobra: koła regularne, linie minimalnie pofalowane	 dobra: koła lekko zniekształcone, linie lekko pofalowane	 dobra: koła lekko zniekształcone, linie lekko pofalowane	 dobra: koła lekko zniekształcone, linie lekko pofalowane
Rozdzielczość pozioma	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty
Rozdzielczość pionowa	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	 dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty
Odtwarzanie kolorów	 dostateczna: kolory nierealnie intensywne	 dobra: zdjęcie odtwarzane ma ciemne szczegóły	 dobra: zdjęcie odtwarzane ma zbyt ciemne szczegóły	 dobra: zdjęcie odtwarzane ma ciemne szczegóły
Idealna czcionka	 6 pt — dobra: czcionka lekko niewyraźna, poszarpane brzegi	 6 pt — dobra: czcionka trochę niewyraźna, z kolorowymi krawędziami	 6 pt — dobra: czcionka trochę niewyraźna, trochę zbyt gruba	 6 pt — bardzo dobra: czcionka wyraźna
Idealna czcionka	 Dr — dobra: czcionka trochę nieczysta	 Dr — dobra: czcionka trochę nieczysta, nieco za gruba	 Dr — dobra: czcionka trochę nieczysta, nieco za gruba	 Dr — dobra: czcionka trochę nieczysta

i ich oceny

Plustek OpticPro 9636P+	Primax Colorado Direct 9600	Mustek ScanExpress 1200CP	Agfa SnapScan 310 EPP	Mustek ScanMagic 600CP	Boeder ArtiScan 9600/300C
					
dostateczna: koła zniekształcone, linie minimalnie pofalowane	dostateczna: koła zniekształcone, linie wyraźnie pofalowane	dostateczna: koła zniekształcone, linie minimalnie pofalowane	dostateczna: koła zniekształcone	dobra: koła regularne, linie wyraźnie pofalowane	dostateczna: koła trochę zniekształcone, linie wyraźnie pofalowane
					
dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne	dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne	dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne	dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne
					
dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne	dobra: linie w drugim rzędzie rozróżnialne, trzeci rząd lekko rozmyty	dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne	dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne	dostateczna: linie w trzecim rzędzie bardzo niewyraźne
					
dostateczna: kolory na zdjęciu nieostre	dostateczna: zdjęcie o zbyt wyblakłych kolorach	dostateczna: zdjęcie zbyt jasne, kolory nierealnie intensywne	dobra: zdjęcie jest odtwarzane zbyt ciemno	dostateczna: zdjęcie ciemne o zbyt intensywnych kolorach	dostateczna: zdjęcie zbyt jasne, kolory nierealnie intensywne
					
bardzo dobra: czcionka wyraźna, brak przebarwień	dobra: czcionka nieostra, trochę zbyt jasna	bardzo dobra: czcionka lekko nieostra	dobra: czcionka nieostra	dostateczna: czcionka nieostra, duże przebarwienia	dostateczna: czcionka nieostra, przebarwienia
					
bardzo dobra: odwzorowane kształty liter, czcionka lekko nieczysta	niedostateczna: przy typowych ustawieniach czcionka prawie niewidoczna	dobra: czcionka nieczysta, lekko poszarpane brzegi	dobra: czcionka nieczysta, lekko zbyt gruba	dostateczna: czcionka nieczysta o poszarpanych brzegach	dostateczna: czcionka nieczysta o poszarpanych brzegach

Tak testował Komputer ŚWIAT

Czy niedrogi skaner może stać się godnym składnikiem naszego zestawu komputerowego? Komputer ŚWIAT wybrał do testów dziesięć najpopularniejszych urządzeń, których cena nie przekraczała 650 złotych. Ocenie poddaliśmy m.in. jakość skanowania grafiki kolorowej i czarno-białej, szybkość skanowania, wyposażenie w programy do obróbki grafiki i rozpoznawania tekstu, łatwość instalacji, zrozumiałość podręczników oraz rodzaj gwarancji.

Jakość

Urządzenia musiały wczytywać liczne dokumenty i przenosić do komputera ich odzwierciedlenie. Przeskanowane i zapisane w plikach obrazy były przeglądane w komputerze przy użyciu 03/99 s. 93 **programu graficznego**, a następnie porównywane z oryginalnym dokumentem. Braliśmy pod uwagę następujące parametry jakościowe.

Rozdzielczość

Skaner o słabej 04 (s. 80) **rozdzielczości optycznej** rozpoznamy po tym, że nie poradzi sobie z odczytaniem szczegółów. Urządzenia o wysokiej rozdzielczości optycznej bezbłędnie wczytują drobne fragmenty skanowanego obrazu np. cienkie, położone obok siebie linie, okręgi, ostro zarysowane kontury itp. Rozdzielczość jest podawana w jednostkach dpi. Mówi ona, jak dużo punktów skanowanego obrazu na długość 1 cala (1 cal – 2,54 centymetra) może wczytać skaner. Są dwa sposoby informowania o rozdzielczości. Wielu producentów wprowadza zamieszanie, podając na opakowaniach skanerów 03 (s. 93) **rozdzielczość interpolowaną**. Ta wielkość niestety nie oddaje prawdziwej rozdzielczości skanera. Obecnie wartością standardową tej rozdzielczości jest 9600 dpi. Obrazy powstałe w wyniku ustawienia rozdzielczości wyższej niż rozdzielczość optyczna nie odznaczają się większą liczbą wczytywanych szczegółów. Kolejnym mankamentem jest to, że sztucznie zwiększona liczba danych wydłuża czas skanowania. Uczciwsze ze strony producentów jest podawanie wartości maksymalnej rozdzielczości optycznej danego modelu skanera. Określa ona rzeczywistą wartość punktów rozróżnianych przez skaner jako odrębne.

Geometria obrazu

Jeżeli z kwadratów po zeskanowaniu robią się nagle prostokąty, oznacza to, że skaner nie przesyła informacji o dokumencie we właściwej skali. Poza tym w zeskanowanych liniach, pierwotnie prostych i ułożonych skośnie, nie powinny występować nieregularne schodki. Porównanie z dokumentem oryginalnym demaskuje słabości testowanych modeli.

Wierność kolorów

Przy idealnym skanowaniu kolorowe dokumenty powinny być przesyłane przez skaner do komputera z zachowaniem oryginalnych barw. Im więcej niezamierzonych zmian kolorów (na przykład kolor pomarańczowy zamiast czerwonego), tym niżej oceniamy wierność kolorów oryginału.

Szybkość

Wiele skanerów wczytuje dokumenty niezmiernie długo. Z tego powodu Komputer ŚWIAT dokonał porównania szybkości pracy poszczególnych urządzeń. Mierzony był czas upływający od rozpoczęcia procesu skanowania do uzyskania gotowego obrazu w komputerze.

Maksymalna skanowana powierzchnia

Ta wartość mówi nam, jaką maksymalną wielkość może mieć dokument, aby skaner zdołał go w całości wczytać. Wyliczaliśmy ją, skanując papier milimetrowy. Po wczytaniu takiego dokumentu przeliczaliśmy, jak dużo linii papieru milimetrowego zostało przez skaner przeanalizowanych. Maksymalna skanowana powierzchnia podawana jest w dwóch wartościach milimetrowych (szerokość razy wysokość).

Współczynnik Cena/Jakość

Oceny przyznaliśmy na podstawie poniższej skali, która zbudowana została na podstawie osiągniętych w teście wyników w kategorii Cena/Jakość:

celujący	do 75
bardzo dobry	do 94
dobry	do 113
dostateczny	do 132
mierny	do 151
niedostateczny	powyżej 151.

Za pomocą specjalnie przygotowanych wzorników testowych sprawdza się jakość skanerów

Wskazówki dotyczące zwycięzcy

Podłączamy skaner Trust Easy Connect 19200 Plus do komputera i instalujemy program sterujący

Komputer ŚWIAT ZWYCIĘZCA

Aby rodzinne zdjęcia trafiły na ekran komputera, trzeba podłączyć skaner i zainstalować specjalny program sterujący.

1 Jeżeli mamy drukarkę, powinniśmy odłączyć ją od komputera.

2 Do złącza drukarkowego w komputerze wpinamy końcówkę kabla dołączonego do pakietu ze skanerem, drugą podłączamy do gniazda w skanerze oznakowanego Computer.

3 Podłączamy drukarkę do wolnego złącza w skanerze oznaczonego jako Printer.

4 Podłączamy skaner do sieci: przewód wychodzący z zasilacza wpinamy do odpowiadającego mu gniazda w skanerze, zasilacz – do kontaktu.

5 Włączamy komputer. Po uruchomieniu Windows wkładamy dostarczoną ze skanerem płytę CD do napędu.

6 Po kilku sekundach na ekranie monitora pojawi się okno, w którym wybieramy odpowiadający nam język komunikacji z programem.

Wybieramy i naciskamy

7 Gdy pojawi się ekran powitalny programu instalacyjnego, naciskamy kilka razy klawisz Next, następnie na Start Install.

8 Aby jak najszybciej zacząć pracę ze skanerem, nie zaznaczamy żadnej z proponowanych opcji i naciskamy OK.

9 Program pokaże komunikat Restart Windows, a my wybieramy OK. Windows uruchamia się ponownie i skaner gotowy jest do pracy.

10 Program do skanowania zgłasza się automatycznie po podniesieniu klapy skanera.

Sprostowanie

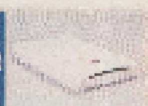
I w końcu się stało. Na początkach naszego testu drukarek laserowych (numer 3/99) pojawił się błąd; nie zasadniczy, lecz dla redakcji bolesny. Podczas wpisywania danych do tabeli z informacjami o szkodliwych substancjach, które wydzielają poszczególne drukarki w trakcie pracy, niechcący zastosowaliśmy polską normę określającą zawartość styrenu i benzenu. Zamiast miligramów użyliśmy mikrogramów. Cóż, mi i µ wyglądają bardzo podobnie na ekranie komputera, lecz jeden mg to tysiąc µg. Pozostałe dane w tabeli są poprawne. Błąd ten powstał w trakcie prac redakcyjnych, nie laboratoryjnych. Nie miał wpływu ani na sposób przeprowadzenia testu, ani na jego wyniki ani, co bardzo istotne, na ostateczną kolejność, w jakiej drukarki zostały uszeregowane w wydrukowanej w Komputer ŚWIECIE tabeli.

Naszym zdaniem to bardzo dobrze, że istnieją oficjalne normy. Powstają one jednak na konkretne potrzeby – przy danym stanie wiedzy (postępie technicznym). Inaczej widzą je ludzie, którzy je definiują, inaczej ci, którzy spędzają kilka godzin dziennie przy urządzeniach emitujących trujące substancje – choćby ich śladowe ilości. Najważniejsze jest zdrowie – ta myśl towarzyszyła nam w określaniu parametrów testu. Hołdujemy jej, promując drukarki emitujące względnie bardzo mało toksyn i piętnując te, których wartości znacznie odbiegają od pozostałych. Chwała tym, którzy dbają o użytkownika, niech podciągną się ci, którzy akurat ten punkt nieco zaniedbali.

Ale za błąd przepraszamy wszystkich zainteresowanych. Należy również uspokoić osoby, które nieumyślnie nastraszyliśmy: żadna z testowanych drukarek nie wydziela więcej szkodliwych substancji, niż przewiduje polska norma. Ale takie na szczęście nie jest.

Najlepsze na rynku:

Znakomite czy tylko przeciętne? W tym zestawieniu prezentujemy sprzęt, który przetestowaliśmy. O kolejności w tabeli decyduje ocena za jakość

Trust Easy Connect 19200 Plus

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
		Drukarki atramentowe			
1	Hewlett-Packard	DeskJet 710C	dobra	999	4/99
2	Epson	Stylus Color 740	dobra	1437	4/99
3	Canon	BJC-4300	dobra	608	22/98
4	Epson	Stylus Color 440	dobra	633	4/99
5	Lexmark	1100 Color Jetprinter	dobra	399	4/99
6	Epson	Stylus Color 640	dobra	914	4/99
7	Hewlett-Packard	DeskJet 420C	dobra	560	4/99
8	Canon	BJC-4400	dostateczna	730	4/99
9	Lexmark	3200 Color Jetprinter	dostateczna	899	4/99
		Drukarki laserowe			
1	Brother	HL-1040	dobra	1050	3/99
2	Minolta	Pagepro 8L	dobra	1795	3/99
3	Panasonic	KX-P 6500	dobra	1191	3/99
4	Lexmark	Optra E+	dostateczna	1830	3/99
5	Kyocera	FS-600	dostateczna	1636	3/99
		Dżojstiki			
1	Logic3	PC Phantom	dobra	133	23/98
2	Logitech	Wingman Extreme Digital	dobra	263	23/98
3	Microsoft	Sidewinder Force Feedback Pro	dobra	750	23/98
4	Interact	PC Dominator SV-205	dobra	150	23/98
5	Primax	Mediastorm Ultrastriker Max	dobra	117	23/98
6	Logitech	Wingman Warrior	dobra	187	23/98
7	Interact	Magnum 6	dobra	119	23/98
8	Boeder	Flightstick P-16	dobra	83	23/98
9	Primax	Mediastorm Excalibur	dobra	153	23/98
10	Genius	F-12	dobra	30	23/98
11	Trust	Killer Cobra	dobra	81	23/98
12	Boeder	Flightstick Pro P-20	dobra	155	23/98
13	QuickShot	SuperWarrior	dobra	49	23/98
14	Microsoft	Sidewinder 3D Pro Plus	dobra	200	23/98
15	A4-Tech	Cyber Gunner JS-110	dobra	59	23/98
16	Genius	F-22A	dobra	38	23/98
17	Trust	Predator	dobra	99	23/98
18	Interact	Cyclone 3D	dobra	146	23/98
19	Qtronix	Orion 3DV Pro	dostateczna	146	23/98
		Karty graficzne			
1	Elsa	Victory Erazor	bardzo dobra	513	24/98
2	Diamond	Viper V330	bardzo dobra	378	24/98
3	STB	Velocity 128	bardzo dobra	451	24/98
4	ATI	Xpert@Work	bardzo dobra	279	24/98
5	Hercules	Thriller AGP	bardzo dobra	369	24/98
6	Matrox	Mistique 220 Business	bardzo dobra	270	24/98
7	Jazz Multimedia	Outlaw 3D	bardzo dobra	366	24/98
8	NewTech	ColorMax VX 357	dobra	140	24/98
9	Creative Labs	Graphics Blaster Extreme	dobra	226	24/98
10	Lucky Star	3D326	dostateczna	207	24/98
		Komputery			
1	Optimus	Optimus Young Golden Line 98	dobra	3082	21/98
2	Vobis	Highscreen HS XD2500	dobra	3888	21/98
3	NTT System	NTT Prezydent	dobra	3806	21/98
4	DTK	DTK CAS 6560P	dobra	3881	21/98
5	Hewlett-Packard	Vectra VE5	dobra	4270	21/98
6	Baza	Baza 233MMX	dobra	3675	21/98
7	JTT Computer	Adax Bravo BO2W	dobra	3836	21/98
8	FF Computers	FF PII 266	dostateczna	4087	21/98
9	Compaq	Compaq Deskpro 1000S	dostateczna	4046	21/98
10	IBM	IBM 300GL	dostateczna	3940	21/98

Miejsce	Producent	Model	Jakość	Cena zł	Numer
		Komputery kieszonkowe			
1	3Com	Palm III	bardzo dobra	1064	2/99
2	3Com	Palm Pilot Personal	bardzo dobra	1616	2/99
3	Psion	Siena	bardzo dobra	779	2/99
4	Psion	Series 3c	bardzo dobra	1366	2/99
5	Casio	BN-20	bardzo dobra	1430	2/99
		Krążki CD-R			
1	KAO	CD Recordable	bardzo dobra	6,60	1/99
2	Ricoh	CD-R74	dobra	6,85	1/99
3	TDK	CD-R74 Reflex	dobra	8,54	1/99
4	Philips	All speed Silver	dobra	6,50	1/99
5	Imation	CD-R	dobra	9,15	1/99
6	Pioneer	CDM-R74 S	dobra	6,50	1/99
7	Mitsui	Gold 74/X200 MS	dobra	7,00	1/99
7	Traxdata	CDD-R Silver	dobra	9,76	1/99
9	BASF	CD-R Dreamguard	dobra	7,93	1/99
10	Sony	CD Xtra	dobra	9,76	1/99
10	Traxdata	CD-R Gold	dobra	9,76	1/99
12	Philips	CD Recordable	dobra	6,54	1/99
13	BASF	CD-R Multispeed	dobra	7,93	1/99
14	Verbatim	Datalife Plus	dobra	6,54	1/99
15	Boeder	CD-R74 Gold	dobra	8,00	1/99
16	Princo	CD-R74	dobra	5,50	1/99
		Monitory 15-calowe			
1	Philips	105 MB	dobra	971	26/98
2	Hitachi	CM 500 ET	dobra	1083	26/98
3	ADI	4P TC035	dobra	827	26/98
4	Nokia	449 X4 Plus	dobra	1075	26/98
5	Samsung	SyncMaster 500S	dobra	966	26/98
6	CTX/Chuntex	1569E	dobra	800	26/98
7	Daewoo	518S	dobra	730	26/98
8	Sony	CPD 100 ES	dobra	1192	26/98
		Napędy CD-ROM i DVD-ROM			
1	Sony	DDU 220E RP (DVD-ROM)	bardzo dobra	1005	25/98
2	Creative Labs	PC-DVD Encore Dx2 200 (DVD-ROM)	dobra	1125	25/98
3	LG Electronics	DRD-8200 (DVD-ROM)	dobra	606	25/98
4	Philips	PCA 326 CD (CD-ROM)	dobra	376	25/98
5	Toshiba	SD-M1202 (DVD-ROM)	dobra	832	25/98
6	Hitachi	GD-2000BV (DVD-ROM)	dobra	573	25/98
7	Samsung	SCR 3230 (CD-ROM)	dobra	203	25/98
8	Lite On	LTN 301 All SM (CD-ROM)	dobra	194	25/98
9	Pioneer	DVD A02 (DVD-ROM)	dobra	549	25/98
10	Creative Labs	PC-DVD Blaster 2 (DVD-ROM)	dobra	651	25/98
11	Teac	CD-A04S (CD-ROM)	dobra	243	25/98
12	Pioneer	DR-A04S (CD-ROM)	dobra	255	25/98
13	Sony	CDU 711 (CD-ROM)	dobra	240	25/98
14	LG Electronics	CRD-8320 (CD-ROM)	dobra	238	25/98
15	Toshiba	XM-6202 (CD-ROM)	dobra	283	25/98
		Skanery			
1	Trust	Easy Connect 19200 Plus	dobra	558	5/99
2	Plustek	OpticPro 12000P	dobra	560	5/99
3	Umax	Astra 1220P	dobra	573	5/99
4	Boeder	ArtiScan 9600/600C	dobra	390	5/99
5	Plustek	OpticPro 9636P+	dobra	550	5/99
6	Primax	Colorado Direct 9600	dobra	400	5/99
7	Mustek	ScanExpress 12000P	dobra	457	5/99
8	Agfa	SnapScan 310 EPP	dobra	607	5/99
9	Mustek	ScanMagic 600CP	dobra	208	5/99
10	Boeder	ArtiScan 9600/300C	dobra	248	5/99

Drogowskaz

Te straszne wirusy

Komputery, tak jak ludzie, narażone są na infekcje wirusowe. Oczywiście chodzi o wirusy komputerowe, które mogą zaatakować np. 01 plik z napisanym przez nas tekstem. Można jednak się przed nimi bronić

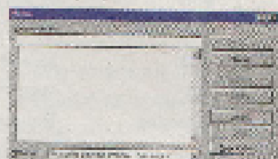
Wirusy komputerowe to niewielkie 02 programy, które mogą spowodować spore zamieszanie w naszym systemie. Począwszy od obniżenia jego wydajności, a kończąc na zniszczeniu danych. Wirusy komputerowe, podobnie jak ich biologiczne odpowiedniki, potrafią się powielać, ale potrzebują do tego nosicieli. Jeszcze trzy lata temu takimi nosicielami były 03 programy wykonywalne, do których wirus po prostu się doczepiał. Dzisiaj wirus może zagnieżdżać się nawet w dokumencie Worda czy Excela.

04 Internet stwarza coraz większe zagrożenie – odczytywanie ułatwia przenoszenie się tych złośliwych tworów. Nie należy jednak wpadać w panikę. Nie zarazimy się wirusem, żeglując po 05 stronach WWW czy też czytając 06 pocztę elektroniczną. Zagrożeniem mogą być natomiast programy 07 ściągane z sieci i uruchamiane bez sprawdzania na naszym komputerze. Zagrożeniem są też załączniki do e-maili. Oczywiście równie łatwo możemy zarazić komputer wirusem, przynosząc na dyskietce od kolegi bądź z pracy pliki niewiadomego pochodzenia.

Przez wiele lat wydawało się, że co jak co, ale 08 pliki tekstowe są zupełnie bezpieczne i wirusy nie mogą ich zaatakować. Jak to się zatem dzieje, że wirus zaraża dokument Worda lub Excela? Otóż okazuje się, że dokument taki nie zawiera tylko tekstu, ale również 09 makra. Makro jest to (zazwyczaj) krótki program, który pozwala na automatyzację wykonywania pewnych czynności. W wypadku Microsoft Office 97 makra są pisane w 10 języku programowania o nazwie VBA. Ten język służący do tworzenia makr daje na tyle duże możliwości, że można napisać w nim również wirusa.

Kiedy więc Word czy Excel zaczyna zachowywać się dziwnie, możemy podejrzewać, że mamy wirusa. Przez „dziwnie" rozumiemy częste 11 zawieszanie się tych programów, niewyjaśnione znikanie napisanego przez nas tekstu bądź pojawianie się w nim nieznanych nam fraz, problemy z zapisywaniem dokumentów, zamiana 12 formatu dokumentu na [illegible] szablon, itp. Nasze podejrzenia powinny zmienić się w pewność, gdy:

– w [illegible] menu Narzędzia nie zobaczymy opcji Makro
– po wybraniu menu Narzędzia a następnie Makro i ▶ Makra nie zobaczymy okna makr Worda:

Wirusy a poczta elektroniczna

Od czasu do czasu w internecie pojawiają się listy informujące o nowym, bardzo groźnym wirusie atakującym poprzez pocztę elektroniczną. Wirus ten ma zniszczyć nasz system. Są to wiadomości całkowicie wyssane z palca. Jak do tej pory **NIE ISTNIEJE** wirus, który byłby w stanie zainfekować komputer poprzez list elektroniczny, a już na pewno nie poprzez jego przeczytanie.

Istnieje jednak inna możliwość zaatakowania naszego komputera poprzez pocztę e-mail – wysłanie w liście tzw. załącznika. Może się w nim znajdować zarówno program, jak i dokument Worda czy Excela. **BEZWZGLĘDNIE NIE NALEŻY GO URUCHAMIAĆ.** Najpierw powinniśmy sprawdzić taki załącznik programem antywirusowym. Dopiero potem uruchomić.

Co to właściwie jest...

01 Plik
Podstawowa jednostka przechowywania informacji na dysku twardym komputera. Plikiem może być program, stworzony przez nas dokument czy baza danych, z której korzystamy. W Windows pliki są reprezentowane przez ikony.

02 Program, oprogramowanie
Używamy go bez przerwy – to np. Microsoft Word, Internet Explorer i inne. Klikając na ikonę, uruchamiamy właśnie oprogramowanie. Program jest zapisywany i przechowywany na nośnikach danych, takich jak dysk twardy, CD-ROM, dyskietki.

03 Program wykonywalny
Program, który można uruchomić. To określenie stosuje się zwykle w odniesieniu do programu, który został skompilowany - tzn. jest w formie zrozumiałej dla komputera.

04 Internet
Internet jest siecią informacyjną o zasięgu światowym, złożoną z milionów komputerów. Wymieniają one dane pomiędzy sobą poprzez łącza telefoniczne, a także wyspecjalizowane łącza do przesyłu danych (łącza satelitarne, światłowody).

05 Strona WWW
To co widzimy w oknie przeglądarki – połączenie tekstu, grafiki i animacji, zapisane w formacie HTML i przechowywane na internetowym serwerze.

06 Poczta elektroniczna, e-mail
To forma przekazu informacji w postaci tekstów (listów) wymienianych przez użytkowników sieci. Każdy może mieć własną skrzynkę pocztową, jednak jej założenie kosztuje. Istnieją również miejsca w internecie, w których skrzynkę można założyć za darmo.

Jak walczyć z wirusami w programie Word 97

Uzdrawianie szablonu Normal.dot

Wiemy już, że wirus to po prostu program dołączony do pliku Worda. Jednak, kiedy już znajdzie się on w naszym komputerze, musi w nim jakoś przetrwać i znaleźć metodę na rozprzestrzenianie się. Inaczej po zamknięciu Worda i ponownym jego uruchomieniu, wirus nie byłby aktywny aż do otwarcia zarażonego dokumentu. Sposób na przetrwanie w systemie jest bardzo prosty. Otóż w **katalogu**, w którym jest zainstalowany Office 97, w podkatalogu Szablony znajduje się taki plik:

Na niektórych komputerach **rozszerzenie pliku** nie będzie widoczne – jest to kwestia ustawień w Windows. W takim wypadku ikona ta będzie wyglądała trochę inaczej:

Wirusy wykorzystują fakt, że szablon ten jest wczytywany automatycznie podczas uruchamiania Worda. Zarażają więc ten plik i od tej pory wirus jest aktywowany przy każdym uruchomieniu edytora. Co więcej, zarażane są wszystkie następnie otwierane dokumenty. W ten sposób można bardzo szybko rozmnożyć wirusa na wszystkie dokumenty. Przede wszystkim więc należy uzdrowić szablon Normal.dot. Jak to zrobić?

1 Zamykamy Worda. Odnajdujemy na dysku twardym plik Normal.dot. W tym celu podwójnie klikamy na ikony:

W analogiczny sposób otwieramy katalogi Program Files, Microsoft Office i Szablony.

2 Teraz klikamy prawym przyciskiem myszy na ● i z menu wybieramy Zmień nazwę. Zobaczymy, że nazwa ikony zostanie zaznaczona na niebiesko:

Zmieniamy nazwę na inną, wpisując np. Nor i wciskamy klawisz Enter. Zmiana nazwy zakończy się sukcesem, o ile Word został zamknięty.

Rada Komputer ŚWIATA: Zmiana nazwy jest bezpieczniejsza niż zwykłe skasowanie pliku Normal.dot. W ten sposób, jeśli jednak Normal.dot nie był zawirusowany, będziemy mogli go odzyskać, zmieniając z powrotem jego nazwę. Kasowanie ma jeszcze jedną wadę – Word 97 śledzi położenie pliku Normal.dot, i nawet po umieszczeniu w Koszu Windows potrafi go znaleźć.

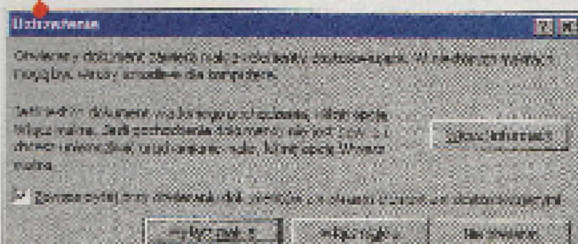
3 Po zmianie nazwy pliku Normal.dot możemy już z powrotem uruchomić Worda. Stworzy on wtedy plik Normal.dot ponownie, ale bazując na oryginalnym źródle, które zawirusowane być nie może. Wyjaśnia się więc, dlaczego tak bardzo chcieliśmy, by Word nie był w stanie pliku Normal.dot odnaleźć. Wymuszamy po prostu w ten sposób jego odtworzenie z pierwotnej, poprawnej kopii.

4 Teraz zabezpieczmy Worda. Z menu Narzędzia wybieramy pozycję Opcje, a następnie klikamy na zakładkę Ogólne. Zaznaczamy opcję ochrony Worda: Ochrona przed wirusami w makrach i klikamy na przycisk OK.

Możemy być pewni, że jeśli plik Normal.dot pozostanie niezawirusowany, to nowo tworzone dokumenty będą również od nich wolne.

Nigdy więcej wirusów makr!

Możemy już teraz bez obawy otwierać pliki z dokumentami Worda. Gdy będą zawierały makra, zobaczymy okno dialogowe z ostrzeżeniem. ●

Jest to sytuacja potencjalnie niebezpieczna, może być tam wirus. Gdy nie jesteśmy pewni tego dokumentu, np. ktoś nam go przysłał, wybieramy opcję Wyłącz makra. Nie zostaną uruchomione makra i na pewno nie zawirusujemy szablonu Normal.dot.

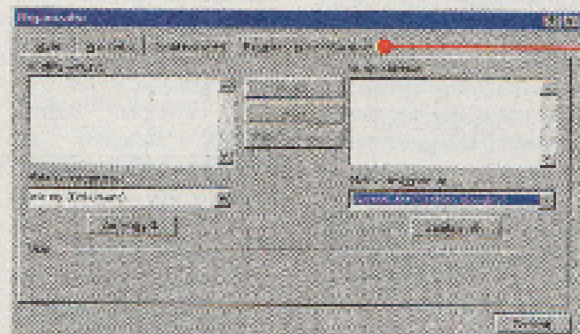
Kiedy natomiast jesteśmy pewni, że wirusa nie ma, a plik zawiera np. bardzo użyteczne stworzone przez nas samych makro, możemy spokojnie kliknąć na Włącz makra.

Przycisk Nie otwieraj sprawi, że w ogóle nie otworzymy tego dokumentu.

Jak uzdrowić dokumenty Worda

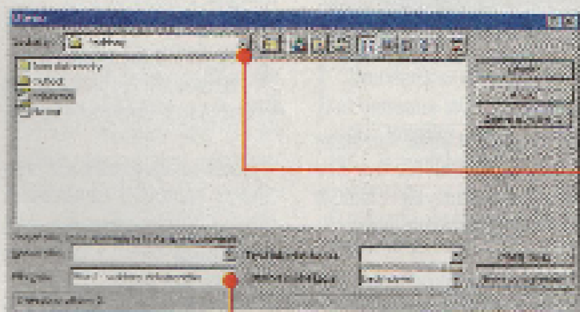
Pomoc doraźna to jednak nie wszystko. Mikroba trzeba się jakoś pozbyć z systemu. Jeżeli wiemy dokładnie, jaki mamy typ wirusa, możemy dokonać tego ręcznie za pomocą tzw. Organizatora. Jest on również pomocny przy kontroli podejrzanych plików. Trzeba jednak pamiętać, że makra mogą być ukryte bądź dostęp do nich może być zabezpieczony hasłem. Metoda ta nie jest więc stuprocentowo skuteczna.

1 Z menu Narzędzia wybieramy Szablony i dodatki. W nowym oknie dialogowym klikamy na przycisk Organizator..., a następnie wybieramy zakładkę ●. Na ekranie zobaczymy naszego Organizatora makr:

2 Pozwala on na obejrzenie wszystkich makr zawartych w danych pliku bez ich uruchamiania. W tym celu klikamy na Zamknij plik. Nazwa przycisku zmieni się na Otwórz plik. Klikamy na niego.

3 Na ekranie pojawi się nowe okienko umożliwiające wskazanie pliku do otwarcia:

Używamy tego narzędzia ● do nawigacji po naszym dysku. Tutaj zaś ● wybieramy rodzaj dokumentu (sensowne wybory to szablon Worda lub dokument Worda, chociaż możemy przeglądać także pliki .xls Excela). Gdy już znajdziemy odpowiedni dokument, klikamy na Otwórz.

4 Usuwamy lub zmieniamy nazwę wszystkim makrom o nazwach: *AutoClose*, *AutoOpen*, *AutoExec*, *FileExit*, *FileNew*, *FileOpen*, *FileSave*, *FileSaveAs*, *Macros*, *ToolsMacro*. Makra kasujemy, klikając na nazwie lewym przyciskiem myszy i wybierając Usuń. Podobnie czynimy z innymi podejrzanymi makrami, np. o nazwach *AAAZAO*, czy *AAAZFS*.

5 Zamykamy Organizatora. Klikamy na Tak i Zapisz. Analogicznie leczymy resztę zadokumentów (także Excela). ■

Co to właściwie jest...

Ściąganie
Termin określający kopiowanie plików, programów, itp. z komputera pracującego w Internecie na dysk twardy naszego komputera domowego.

Plik tekstowy
Plik, którego zawartością jest tekst zrozumiały dla człowieka. Tego rodzaju pliki są najczęściej tworzone w edytorach tekstu i mają rozszerzenie .txt lub .asc.

Makra
Są to krótkie programy służące do automatyzacji pracy w programach użytkowych, takich jak Word czy Excel. Makro zawiera listę poleceń, które mają zostać wykonane.

Język programowania
Język programowania służy do dialogu pomiędzy człowiekiem a komputerem. Wszystkie programy są najpierw zapisywane jako tekst zrozumiały dla programisty. Później tekst ten jest tłumaczony na polecenia zrozumiałe dla komputera. W programach Word, Excel, Access i PowerPoint wbudowanym językiem programowania jest Visual Basic for Applications (zwany też językiem makr).

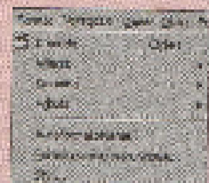
Zawieszenie się
To taki stan komputera lub programu, kiedy nie odpowiada on na polecenia użytkownika.

Format dokumentu
Format dokumentu to nic innego jak jego zawartość po zapisaniu na twardy dysk komputera. Dokument stworzony w edytorze tekstu można zapisać w kilkunastu różnych formatach, np. w formacie tekstowym .txt, w formacie Worda .doc, w formacie internetowym .htm itd. Podobne prawidłowości obowiązują dla prawie wszystkich programów komputerowych.

Co to właściwie jest...

13 Szablon
Każdy dokument tworzony w Wordzie oparty jest na wzorcu, nazywanym szablonem dokumentu. Wzorzec taki przechowuje podstawowe parametry wyglądu strony, takie jak marginesy czy wielkość, elementy stałe (np. wygląd papieru firmowego), style, makra i dziesiątki innych ustawień edytora.

14 Menu
Lista opcji, z której użytkownik może wybierać polecenia w celu wykonania konkretnej operacji. Wiele programów używa właśnie tej metody, by prezentować użytkownikowi dostępne funkcje:

15 Katalog
Informacje na dysku twardym mogą być uporządkowane podobnie jak rozdziały w książce. „Rozdziały" te nazywają się katalogami lub folderami. Katalog może zawierać kolejne katalogi – zwane podkatalogami.

16 Rozszerzenie pliku
Każdy plik ma nazwę. Składa się ona zazwyczaj z dwóch części. Przykładowo może to być *list*, kropka, potem rozszerzenie pliku, np. *.doc*. Pełna nazwa wyglądałaby więc tak: *list.doc*. Rozszerzenie stanowi w Windows ważną cechę: określa ono program, za pomocą którego został utworzony plik. Rozszerzenie *.doc* oznacza plik edytora tekstu Word.

17 Pamięć operacyjna
Pamięć w postaci układów elektronicznych, w której przechowywane są dane podczas pracy komputera. Jej zawartość ginie po wyłączeniu zasilania.

Jak walczyć z wirusami w programie Excel 97

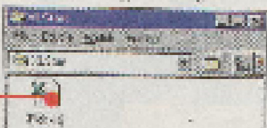
Jak znaleźć wirusy

W przypadku Excela wirusy rozpowszechniają się w nieco inny sposób. Podczas uruchamiania Excel wczytuje wszystkie pliki o rozszerzeniu *.xls* znajdujące się w katalogu [XLStart]. Wystarczy więc, że wirus zapisze w tym katalogu plik ze swoim kodem, a będzie on automatycznie wczytywany podczas uruchamiania programu. Ułatwia nam to na szczęście zadanie. Wystarczy bowiem skasować pliki wirusa z podanego podkatalogu.

1 Podwójnie klikamy na ikonę [Mój komputer] i [(C:)].

Analogicznie otwieramy zawartość katalogu [Program Files], [Microsoft Office], [Office] oraz [XLStart].

2 Na ekranie zobaczymy zawartość tego katalogu:

Jeżeli okno jest puste, nie mamy wirusa. Gdy jednak jest tam jakiś plik o rozszerzeniu *.xls*, może to być wirus (chociaż nie musi).

3 Najlepszym sposobem na rozpoczęcie walki z potencjalnym wirusem będzie usunięcie go z tego katalogu. Klikamy więc na plik (i na wszystkie inne) prawym klawiszem myszy i wybieramy [Usuń]. Usunięte pliki wylądują tymczasowo w Koszu, skąd będziemy je mogli w przyszłości odzyskać (gdy będziemy pewni, że nie ma w nich wirusów).

Jak zabezpieczyć Excela na przyszłość

1 Uruchamiamy teraz Excela. Z menu [Narzędzia] wybieramy pozycję [Opcje...]. W oknie dialogowym wybieramy zakładkę [Ogólne], i zaznaczamy opcję [Ochrona przed wirusami makr]. Zamykamy okno klikając na [OK].

2 Teraz przy otwieraniu każdego arkusza z makrami pojawi się analogiczne okno jak w edytorze Word. Wystarczy w nim kliknąć na przycisk [Wyłącz makra], by być pewnym, że w ten sposób wczytany arkusz nie zawirusuje nam Excela.

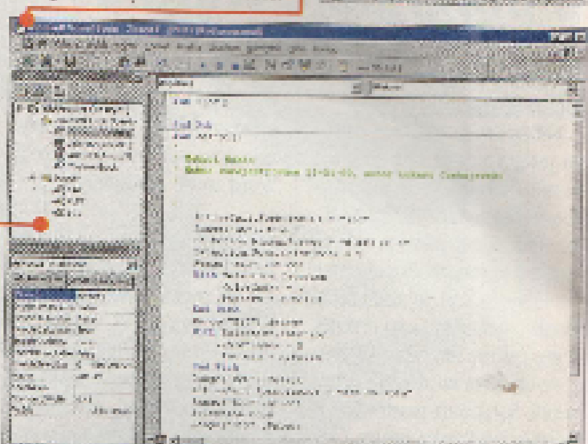
Jak usunąć wirusa z arkusza .xls

Każdy wirus jest co prawda trochę inny, ale ogólna zasada walki z nimi jest taka sama. Zobaczmy to na przykładzie wirusów PLDT, CAR i SGV (będących nowymi wersjami wirusa LAROUX).

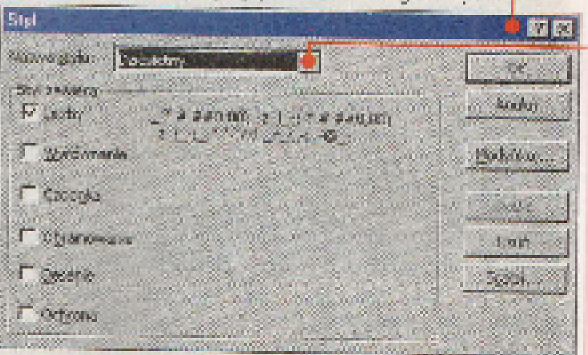
1 Na początku upewniamy się, że włączona jest opcja. Jeśli nie, to włączamy ją. Zamykamy Excela.

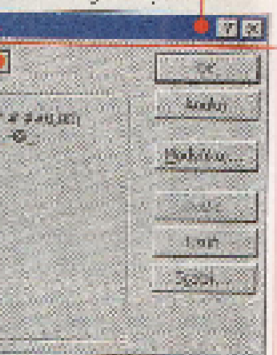
2 Jeżeli nasz komputer jest zarażony którymś z wymienionych wirusów, to w podanym wcześniej katalogu [XLStart] z pewnością znajduje się jeden z plików: *pldt.xls*, *car.xls* lub *sgv.xls* (lub wszystkie naraz). Klikamy na każdym z nich prawym klawiszem myszy i wybieramy polecenie [Usuń]. Następnie uruchamiamy ponownie Excela i wczytujemy podejrzany plik. Gdy na ekranie pojawi się okno dialogowe informujące nas o makrach w pliku Excela, klikamy na przycisk [Wyłącz makra].

3 Po otwarciu arkusza z menu [Narzędzia] wybieramy [Makro] i dalej [Edytor Visual Basic]. Pojawi się okno edytora Visual Basic:

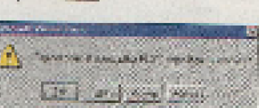

4 W oknie projektu (jeżeli nie jest ono widoczne, to wybieramy z menu [Widok] pozycję [Eksplorator projektu]) klikamy na znak plus przy pozycji

[Moduły]. Jeżeli pojawi się teraz moduł o nazwie: PLDT, CAR lub SGV klikamy na nim prawym przyciskiem myszy, a następnie z menu wybieramy [Usuń]. Pojawi się okno z pytaniem, czy chcemy wyeksportować dany moduł. Klikamy na przycisk [Nie].

5 Zamykamy edytor Visual Basica i wracamy do Excela, wybierając z menu [Plik] pozycję [Zamknij i powróć do Microsoft Excel].

6 W Excelu czeka nas jeszcze trochę walki z wirusami. Z menu [Format] wybieramy polecenie [Styl...]. Pojawia się okno dialogowe stylów:

7 Sprawdzamy, czy na liście wyboru nie znajduje się styl zawierający jedną z nazw PLDT, CAR, SGV lub LAROUX. Gdy taki styl znajdziemy, wybieramy go oraz klikamy na [Usuń].

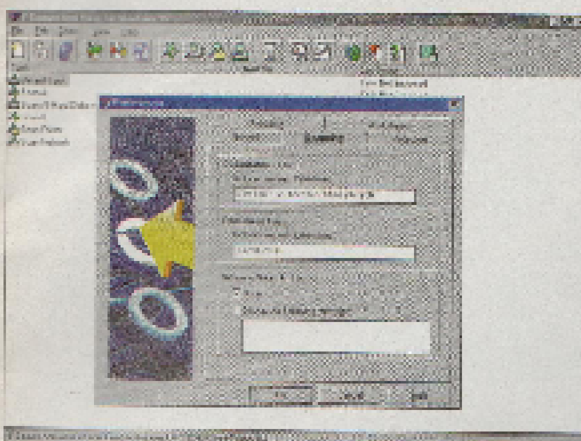
8 Na koniec z menu [Plik] wybieramy [Zapisz]. W ten sposób pozbyliśmy się wirusa z pliku. Te wszystkie czynności musimy powtórzyć dla każdego zarażonego lub podejrzanego o zarażenie arkusza Excela. Jak widać, jest to dosyć pracochłonne, niemniej jest to jedyny sposób, kiedy nie mamy akurat programu antywirusowego lub gdy nie potrafi on usunąć takiego typu wirusa.

9 Excel 97, inaczej niż Word 97, nie ma Organizatora, czyli wygodnego narzędzia do przeglądania makr zapisanych w plikach. Możemy jednak korzystać z Organizatora Worda, który potrafi przeglądać także pliki Excela – należy tylko jako rodzaj pliku podać format *.xls*.

Wirus czy nie wirus

Czasami sprawdzamy w Organizatorze podejrzany plik i stwierdzamy, że nie ma w nim żadnych makr. Otwieramy więc ten plik w Wordzie, a tu okazuje się znane nam już okno ostrzegające przed makrami. Stosujemy program antywirusowy – nie ma wirusa! No to jak w końcu jest, siedzi tam wirus czy nie siedzi? Najprawdopodobniej plik zawiera martwego wirusa lub jego fragmenty. Czasem zdarza się, że program antywirusowy nie usunął całego wirusa, ale tylko jego część. Plik niby został wyleczony, tzn. nie będzie on już źródłem infekcji, ale zawiera jakieś resztki kodu wirusa. Inny program antywirusowy może je wykryć i poinformować użytkownika o znalezieniu wirusa.
Może się też okazać, że wirus został uszkodzony przypadkiem. Taką krzywdę może mu zrobić np. zmiana formatu pliku Word 6.0/7.0 na Word 97 (8.0). Podobnych objawów doświadczymy, gdy makra zostały zabezpieczone hasłem – Word ostrzeże nas o ich obecności, ale Organizator ich nie pokaże. Stąd całe zamieszanie.
Generalna zasada brzmi: jeżeli musimy odczytać dany dokument, a istnieje niewielkie nawet podejrzenie, że plik może zawierać wirusa makr, dokument ten otwieramy, wyłączając makra.

Co potrafią programy antywirusowe

F-Secure AntiVirus to produkt przeznaczony raczej do środowiska sieciowego

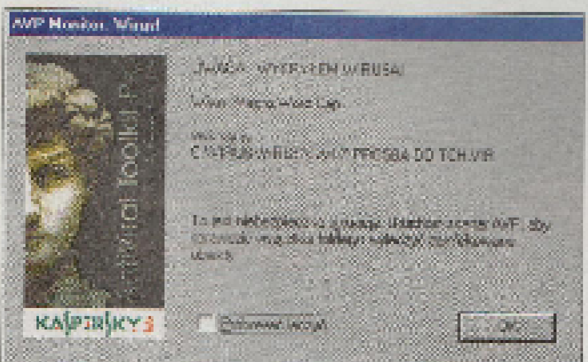
Nigdy nie możemy być pewni, że w jakiś sposób nie złapiemy komputerowego wirusa. Dlatego też jako przezorni użytkownicy powinniśmy zaopatrzyć się w program antywirusowy. Dobry program tego typu powinien składać się przynajmniej z dwóch części, tzw. skanera oraz monitora.

Skaner jest to aplikacja, która przeszukuje dysk twardy oraz **pamięć operacyjną** w poszukiwaniu wirusa. Skaner informuje więc nas o wirusie, kiedy jest on już w systemie. Monitor z kolei to ta część programu, która stale monitoruje system, wszystkie tworzone i kopiowane pliki oraz dokumenty. Jego zadaniem jest więc niedopuszczenie, aby wirus dostał się do systemu. Połączenie tych dwóch metod daje nam bardzo duże, aczkolwiek nie stuprocentowe, bezpieczeństwo. Może się bowiem zdarzyć, że wirus oszuka nasz program antywirusowy – najczęściej, gdy wirus jest zupełnie nowy, „świeży".

Dobry antywirus musi więc mieć możliwość stałego uaktualniania swojej bazy wirusów przynajmniej raz na miesiąc. Taka aktualizacja może się odbywać np. poprzez internet. Zobaczmy, jakie programy antywirusowe oferują nam producenci.

AntiViral Toolkit Pro

To pochodzący z Rosji program autorstwa Eugene Kaspersky'ego i jednocześnie jeden z najlepszych dostępnych na rynku. Charakteryzuje się ogromną skutecznością i bardzo obszerną bazą wirusów. Pakiet składa się ze skanera i monitora. Trzeba dodać, że monitor ten zajmuje bardzo niewiele zasobów systemowych i jego obecność jest praktycznie niezauważalna (dopóki nie wykryje on wirusa). Program komunikuje się z użytkownikiem w języku polskim, spolszczona jest także dokumentacja, nie zawiera ona jednak opisu działania nawet części wykrywanych wirusów. →❶

AntiViral Toolkit Pro – prawie stuprocentowa skuteczność

F-Secure AntiVirus

F-Secure to produkt pochodzący z Finlandii, dawniej znany jako F-Prot. Co ciekawe, znajdziemy w nim dwa różne sposoby skanowania systemu w poszukiwaniu wirusów – dawny (F-Prot) oraz nowy (AVP). F-Secure to jednak głównie produkt przeznaczony do środowiska sieciowego, mający wiele rozbudowanych funkcji sieciowych, choć oczywiście można go również stosować na pojedynczych komputerach. Niestety program komunikuje się z użytkownikiem w języku angielskim. →❷

McAfee AntiVirus

To bardzo znany produkt firmy McAfee Associates obecnie produkowany przez Network Associates. Pakiet ma sporo możliwości konfiguracyjnych, można np. automatycznie uruchamiać skaner antywirusowy wraz z aktywacją wygaszacza ekranu. Wykrywalność wirusów jest na dobrym, aczkolwiek nie rewelacyjnym poziomie. Całość niestety tylko w języku angielskim. →❸

Romanian AntiVirus

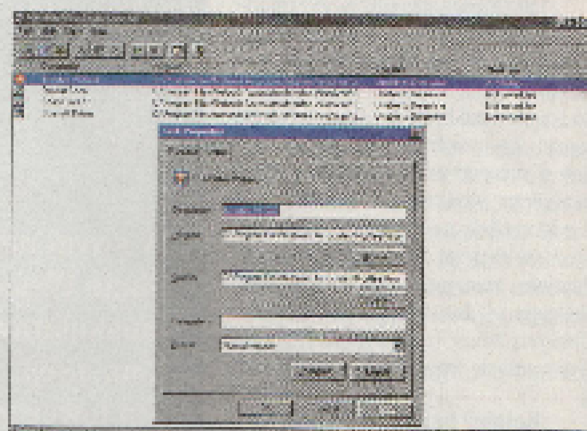
Romanian Anti Virus to program pochodzący z Rumunii. Jego producentem jest firma GeCAD. Program jest bardzo ładnie opracowany graficznie, jednak skanowanie systemu jest nieco wolniejsze niż u konkurentów. →❹

Romanian AntiVirus – doskonałe opracowanie graficzne, ale nieco powolne skanowanie

Jak nie złapać wirusa – 10 przykazań

1. Kupujemy i instalujemy na komputerze program antywirusowy
2. Włączamy w programach biurowych ochronę antywirusową
3. Nie instalujemy programów niewiadomego pochodzenia
4. Dyskietki zabezpieczamy przed zapisem
5. Nieznane dokumenty otwieramy, wyłączając w nich makra
6. Uaktualniamy bazę wirusów programu antywirusowego
7. Nie pozostawiamy dyskietek w napędzie dyskietek komputera
8. Regularnie sprawdzamy dysk programem antywirusowym
9. Zawsze sprawdzamy pliki ściągnięte z internetu
10. Sporządzamy kopie bezpieczeństwa najważniejszych danych

McAfee AntiVirus – to wiele ciekawych opcji konfiguracyjnych

ThunderByte AntiVirus

ThunderByte zawsze imponował ogromną szybkością skanowania. Również wersja do Windows wykonuje ten proces w oszałamiającym tempie. Na przeskanowanie dysku zawierającego ponad 1800 katalogów i ponad 28 tys. plików potrzebował tylko 3 minuty. Niestety taka szybkość okupiona jest także nieco mniejszą wykrywalnością. →❺

MKS_VIR

To chyba najbardziej znany w Polsce program antywirusowy obecny na rynku już ponad 10 lat. Jest to całkowicie polski produkt. Jego największym atutem była zawsze bardzo dobra baza złośliwych programików, zawierająca większość mikrobów schwytanych w naszym kraju. Obecnie jednak program mocno odstaje od światowej czołówki. Jest to wyłącznie skaner pracujący w trybie tekstowym, nie ma części monitora. Zmienić ma się to dopiero w wersji przeznaczonej do Windows 95/98. →❻ ■

Adresy online

Podane adresy online pozwalają ściągnąć wersje demonstracyjne programów antywirusowych, dzięki którym można leczyć dokumenty zarażone wirusami makr.

→❶ http://tucows.icm.edu.pl/files/avp30w32.zip
→❷ http://tucows.icm.edu.pl/files2/F-SecureAv.exe
→❸ http://tucows.icm.edu.pl/files/v98i402.zip
→❹ http://tucows.icm.edu.pl/files4/ravpr650.zip
→❺ http://tucows.icm.edu.pl/files3/av9end.exe
→❻ http://www.mks.com.pl/mksd804b.zip

Drogowskaz

Blade zarobił w USA około 65 mln dolarów – prawie dwa razy tyle co ostatni film Bruce'a Willisa Kod Merkury

W swym najnowszym filmie Wesley Snipes, muskularny gwiazdor kina akcji, gra łowcę wampirów. W dodatku sam jest na wpół wampirem

Bohater z k

Film Blade (ang. Ostrze) jest futurystycznym thrillerem akcji i nie nadaje się dla osób o słabych nerwach: Bohater Snipesa – Blade →1 – to żywy arsenał broni w walce z terrorem gangu krwiożerczych wampirów. Sam jest w połowie człowiekiem, w połowie wampirem, obdarzonym nadludzką siłą i odpornością na ukąszenia. Blade jest w stanie nie spać dniem i nocą w poszukiwaniu swojego prawdziwego wroga: żądnego władzy szefa gangu wampirów Deacona Frosta (gra go Stephen Dorff). Frost pragnie wytępić cały rodzaj ludzki,

Kolejny bohater komiksu trafia na ekrany

aby zapanować nad światem. Akcja filmu rozgrywa się szybko, w ostrym tempie i zapierając dech w piersiach, a poza tym jest wzbogacona o wiele efektów specjalnych rodem z komiksu.

Postać Blade'a – łowcy wampirów – pojawiła się po raz pierwszy w 1973 roku w klasycznym już dziś komiksie Marvela →2 z serii Grobowiec Drakuli (ang. Tomb of Dracula). Przez lata drugoplanowa osobowość urosła do miana superbohatera i doczekała się własnej serii komiksów, jak popularni Batman i Spiderman lub mniej znani Punisher czy Spawn. Ukoronowaniem popularności bestsellerów jest właśnie pełnometrażowy film z wytwórni New Line Cinema →3.

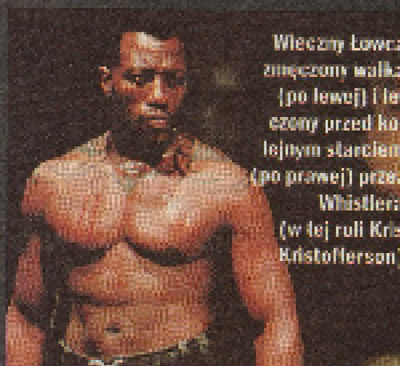
Opierając się na seriach rysunkowych historyjek dla młodzieży, reżyser Stephen Norrington stworzył nowoczesną historię o wampirach. To mieszanka klasycznego filmu grozy, akcji i fantasy. W USA film odniósł ogromny sukces. Zdetronizował nawet na liście hitów kinowych ostatni film Stevena Spielberga Szeregowiec Ryan, po czym przez trzy tygodnie zajmował na niej pierwsze miejsce! W USA film zarobił 65 milionów dolarów. Posępną rolę tytułową odegrał Wesley Snipes, którego znamy z filmów Pasażer 57, Człowiek Demolka czy Pociąg z forsą. I jest to rola jakby uszyta dla niego na miarę.

Snipes gra superbohatera, którego przeznaczeniem jest uwolnić świat od żywych trupów. Jego mistrzem i trenerem jest profesjonalny łowca wampirów Whistler (Kris Kristofferson). Wśród krwiopijców pojawia się też znana wielbicielom filmów erotycznych śliczna Traci Lords.

Jak każda nowoczesna produkcja, Blade Wieczny Łowca pełen jest różnych trików. Realizacja wielu efektów specjalnych była możliwa tylko dzięki technice cyfrowej. I tak na przykład: tunelem metra pędzi pociąg z prędkością 175 km/h, rozgniatając na swej drodze hordę wampirów. Dla niewtajemniczonych: krwiopijcy nie umierają, tylko rozpadają się w pył lub na proch. Ciała wampirów i pociąg powstały oczywiście w kompu-

Część dekoracji wykonanych do filmu Blade przypomina scenografię takich obrazów, jak Łowca robotów czy Johnny Mnemonic. Dekoracje i kostiumy wzorowano na komiksie

Wieczny Łowca zmęczony walką (po lewej) i leczony przed kolejnym starciem (po prawej) przez Whistlera (w tej roli Kris Kristofferson)

terze, żywi aktorzy na szczęście pozostali cali i zdrowi.

– Nie musieliśmy się nigdy martwić o wielkość planu zdjęciowego – twierdzi producent filmu Peter Frankfurt. – Dzięki temu mogliśmy stworzyć świątynię o wysokości 35 metrów zbudowaną z... krwi albo pozwolić aktorom spłonąć lub eksplodować. Nigdy nie musieliśmy łamać sobie głowy, czy to w ogóle da się zrobić.

Osoby o słabych nerwach powinny zamknąć oczy

A zrobić dziś można w filmie praktycznie wszystko, dlatego w Blade ludzie mogą latać, wampirom zaś błyskawicznie goją się rany. Nie jest to film przeznaczony dla wrażliwych.

Twórcą efektów wizualnych jest Amerykanin o znajomo brzmiącym nazwisku Chuck Cominsky. To jego komputerowe triki, arcydzieła animacji, rozśmieszały nas w Rodzinie Addamsów czy straszyły w filmie Mortal Kombat 2: Unicestwienie. Jednym z najciekawszych efektów jest... jedna z postaci występujących w filmie: Azjata imieniem Pearl. Ten ważący ponad 300 kg wampir-hermafrodyta odtwarzany jest przez aktora Erica Edwardsa. Zmechanizowany kostium noszony przezeń na planie ważył prawie pół tony! Poszczególne elementy kostiumu – fałdy ciała i zwały tłuszczu – poruszane były przez zespół mechaników.

Auć! Czy to miłosny uścisk czy raczej śmiertelny to pocałunek?

Piękna pani doktor Karen Jensen (grana przez N'bushe Wright)

Szef Cominsky'ego, producent efektów Matthew Justice, opowiada, na czym polega różnica między efektami specjalnymi a wizualnymi zastosowanymi w filmie.

– Efekty specjalne pokazują zjawiska, które są możliwe. Precyzyjnie, możliwe nie tylko na kinowym ekranie, lecz w naszej rzeczywistości, bez łamania praw fizyki. Kiedy na przykład ramię postaci zostaje odcięte, to publiczność ogląda efekt specjalny – tłumaczy Matthew Justice. – Kiedy ta sama ręka odrasta na oczach widzów, to jest efekt wizualny. W dzisiejszych filmach łączy się zwykle obie techniki trików. Wydawnictwo Marvel Comiks uczciło ekranowy debiut swego rysunkowego bohatera, proponując interaktywny komiks działający w sieci internet ➔4. Niestety, żeby ucieszyć oczy kolorowymi obrazkami, potrzebne jest naprawdę szybkie łącze – zwykły modem poci się niemiłosiernie. Pod koniec XX wieku nawet komiksów nie daje się oglądać bez wsparcia najnowszej technologii...

Możemy się cieszyć, że pozostaje jeszcze stare dobre kino. ■

W kinach: od 29.01.99
Ocena: dobra

Adresy online

➔1 http://film.sprint.pl/filmy/blade
➔2 http://www.marvel.com
➔3 http://www.newline.com
➔4 http://www.lycos.com/blade/COMIC/INDEX.HTM

Superkrzyżówka

Litery z pól zaznaczonych zielonym kolorem należy ustawić w odpowiedniej kolejności (według numerków umieszczonych w prawym dolnym rogu zielonych kwadratów). Powstanie wówczas hasło – rozwiązanie krzyżówki

Poziomo: 3. w nim zawarte są polecenia potrzebne do obsługi drukarki i karty graficznej **5.** tusz do kser **9.** podstawowa baza danych w systemach Windows 98, 95 i NT **11.** euro złącze, standard gniazda sygnałów obrazu i dźwięku **13.** komputer do teczki **17.** rodzaj połączenia komputera z urządzeniami zewnętrznymi **19.** MS DOS **21.** ssak morski **22.** nie FM i nie UKF **23.** ... do młodości **25.** notebook **29.** program zabezpieczający sieć komputerową przed osobami niepowołanymi **31.** Cyklop ma jedno **32.** potocznie o komputerze Apple **33.** mowemy akumulator **34.** uaktywnia narcerzy.

Pionowo: 1. urządzenie dające efekt kierunkowości dźwięku **2.** magnetyczne lub na szachownicy **4.** w alfabecie **6.** niezgodny z systemami europejskimi PAL i SECAM **7.** moda powracająca z dawnych lat **8.** slackerska zagrywka **10.** pochyłość **12.** miara promieniowania elektromagnetycznego pochłanianego przez użytkownika telefonu komórkowego **13.** forma sieciowej, internetowej dyskusji, która nie odbywa się na żywo **14.** Siemens S10 lub Nokia 8110i **15.** używany do przejściowego przechowywania danych **16.** magnetowid **18.** producent komputerów **19.** rodzaj, model **20.** sprowadzenie dokumentu na inną stronę **24.** gra, program demonstracyjny **26.** rod kie imię żeńskie **27.** ... Color, przedstawia około 16,7 miliona kolorów **28.** gniazdo, do którego podłączamy mysz lub modem **30.** środek wybielający.

Laureaci

Superkrzyżówki z numeru 2/99

Nagrodę główną – miniwieżę SONY – otrzymuje **Adam Szafarski z Brzeska.**

Nagrody pocieszenia, skanery ArtiScan, otrzymują: **Paweł Czapliński z Warszawy, Jadwiga Gielniak z Bełchatowa i Bogdan Kusy z Łodzi.**

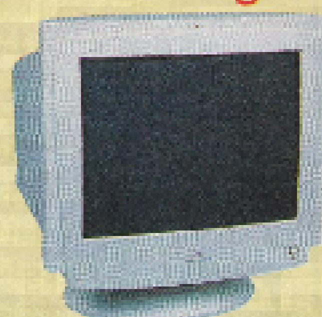
Hasło-rozwiązanie: skaner

Do wygrania:

17-calowy monitor ADI MicroScan i pięć par głośników komputerowych

Graj i wygraj z Komputer ŚWIATEM! Rozszyfruj hasło naszej Superkrzyżówki a otrzymasz szansę znalezienia się wśród nagrodzonych zwycięzców naszej zabawy!

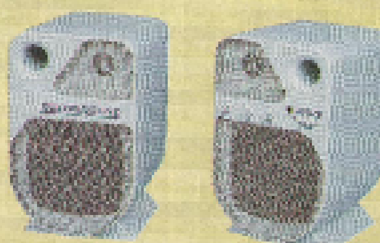
Główna nagroda

Nagrodą główną jest 17-calowy monitor ADI MicroScan 5P+. Plamka 0,26 mm oraz kineskop Hitachi pozwalają pracować przy nim przez wiele godzin bez obawy o zmęczenie wzroku. Monitor nadaje się zarówno dla wytrwałych graczy, jak i osób korzystających z aplikacji biurowych. W monitor wbudowany jest mikrofon. Istnieje możliwość zamontowania zewnętrznych głośników. Wartość: 1600 zł.

Pięć nagród pocieszenia

Nagrodami pocieszenia w naszej Superkrzyżówce są tym razem aktywne głośniki komputerowe firmy Zoltrix o mocy 130 watów PMPO. Głośniki mają regulację siły głosu oraz tonów wysokich i niskich. Nadają się zarówno do kart dźwiękowych, jak i do przenośnych odtwarzaczy CD czy walkmanów. Wartość 5 x 130 zł.

Jak grać, żeby wygrać?

Zasady:

1. Rozwiązanie krzyżówki należy wpisać na kupon krzyżówkowy wraz z imieniem, nazwiskiem i dokładnym adresem zamieszkania.
2. Laureaci krzyżówki zostaną wyłonieni spośród autorów wszystkich nadesłanych prawidłowych odpowiedzi w dniu 11.03.1999 r.
3. Laureatami mogą być tylko osoby pełnoletnie.
4. Nagrody zostaną przekazane laureatom w terminie 30 dni od daty wyłonienia laureatów.
5. Nagrody podlegające opodatkowaniu zostaną przekazane po opłaceniu przez laureata należnej kwoty w wysokości 10% wartości nagrody.
6. Nadesłanie przez czytelnika rozwiązania krzyżówki oznacza, iż w wypadku wygranej wyraża on zgodę na opublikowanie imienia, nazwiska, miejsca zamieszkania oraz swojego zdjęcia zrobionego przez fotografa redakcji

Nie zwlekaj! Usiądź wygodnie i do dzieła!

Kupon krzyżówkowy

Komputer ŚWIAT 5/99

Hasło ....

Nazwisko ....

Imię ....

Adres

ulica ....

nr domu ....

kod pocztowy ....

miasto ....

telefon ....

Zgadzam się na przetwarzanie moich danych [illegible] przez Axel Springer Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Al. Jerozolimskich 181, 02-222 Warszawa [illegible]

Axel Springer Polska Sp. z o.o. [illegible]

....
czytelny podpis

Rozwiązania prosimy przesyłać na kuponach [illegible] do dnia 9.03.1999 r. [illegible] Komputer ŚWIAT, 02-323 Warszawa 73, skr. poczt. 190

Wydania do posegregowania

Chcesz mieć wszystkie numery dwutygodnika Komputer ŚWIAT pod ręką?

- Zaznacz na kuponie cztery numery pisma, których nie udało Ci się kupić, a dostaniesz je od nas!
- Razem z numerami Komputer ŚWIATA przyślemy wspaniały segregator
- Wypełnij kupon i wyślij pod adresem: **Axel Springer Polska Sp. z o. o., Biuro Dystrybucji, skrytka pocztowa 229, 02-303 Warszawa 79**

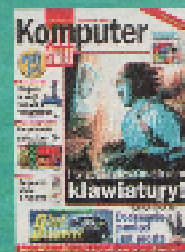
nr 1/98

nr 2/98

nr 1/99

nr 3/98

nr 2/99

nr 4/98

nr 3/99

nr 5/98

nr 6/98

Zamów segregator i...
już możesz zbierać numery Komputer ŚWIATA

KUPON ZAMÓWIENIA

Komputer ŚWIAT

Kod pocztowy

Ulica

Drogowskaz

Ala ma peceta

Komputer najczęściej służy jako maszyna do pracy i rozrywki. Czy nie zapomnieliśmy o czymś? Oczywiście, jest jeszcze nauka! Komputer ŚWIAT testuje osiem programów, które mają wesprzeć naszych milusińskich w zbożnym dziele poznawania tajników czytania i pisania

Jaki powinien być dobry 01 **program** edukacyjny dla najmłodszych? Powinien przekazywać wiedzę w taki sposób, żeby dziecko w ogóle nie zauważało, że się uczy. Praca z programem nie może być monotonna. Ciągłe powtarzanie np. tego samego typu ćwiczeń w końcu spowoduje, że nasz maluch najzwyczajniej w świecie uśnie przed komputerem. Tym razem wzięliśmy pod szkło powiększające programy, które mają pomagać w nauce czytania i pisania. Zebrało się w sumie osiem produktów. Jak spełniają one swoje zadanie? Zapraszamy do lektury!

Ostatnie miejsce w naszym teście zajęły Literki-Cyferki, produkt Wydawnictwa VIPS. Załączony program odinstalowujący zupełnie nie zadziałał w testowym komputerze. Aby było śmieszniej, najpierw wyświetlił komunikat o niemożności odinstalowania programu, a chwilę potem, że proces ten zakończył się sukcesem. Obsługa jego Literek-Cyferek jest łatwa, nawet bardzo mały człowiek nie będzie miał z nią większych problemów. Niestety grafika jest kiepska, podobnie z jakością dźwięku. Na dodatek w programie dominują monotonne ćwiczenia, polegające wyłącznie na przesuwaniu klocków. 3,26 punkta i ostatnie miejsce w teście.

Poziomkowa Wróżka dostarczana jest na sześciu 02 **dyskietkach**, zatem 03 **instalacja** trwa stosunkowo długo. Nie wiedzieć czemu, nie ma też procedury usuwającej program z systemu. Na 04 **dysku twardym** zajmuje ta wróżka aż 18 05 **MB**, ale oprawa graficzna stoi na przeciętnym poziomie. Muzyka za to jest sztuczna i irytująca, na szczęście można ją wyłączyć. Gdyby nie dobra jakość nagrań lektorów, w punkcie za dźwięk byłaby ocena najwyżej mierna. Sposób obsługi nie zawsze czytelny, na początku może sprawiać kłopoty. Dobry sposób przedstawiania materiału, w postaci bajki, ale ćwiczenia już monotonne. Razem 3,27 punkta i siódme miejsce.

Kopciuszek to bajka edukacyjna wydana przez wydawnictwo VIPS. Elementy służące do sterowania programem niestety są niezbyt czytelne; na szczęście opisano je w instrukcji.

Słownik obrazkowy dla dzieci wyjaśni wszelkie niezrozumiałe pojęcia, a przy okazji nauczy ich pisowni

Co to właściwie jest...

01 Program, oprogramowanie
To np. MS Word, Internet Explorer i inne. Klikając na jakąś ikonę uruchamiamy właśnie program.

02 Dyskietka
Dyskietka o przekątnej 3,5 cala mieści ok. 1,4 miliona znaków (co oznacza nawet 800 stron maszynopisu). Dyskietki służą do przenoszenia małych ilości danych między komputerami.

03 Instalacja
Podczas instalacji wszystkie potrzebne dane zostają zapisane na dysku twardym komputera.

04 Dysk twardy
Dysk twardy jest pamięcią trwałą. Wszystkie dane i programy zostają na nim zachowane również po wyłączeniu komputera.

05 MB (megabajt)
Jest jednostką ilości informacji. 1 MB tekstu to dokładnie 1 048 576 znaków.

06 Pamięć operacyjna
Pamięć w postaci układów elektronicznych, w której przechowywane są dane podczas pracy komputera. Jej zawartość ginie po wyłączeniu zasilania.

07 Procesor
Układ elektroniczny będący mózgiem komputera. On wykonuje większość pracy, której efekty widzimy na ekranie monitora.

08 Karta graficzna
Karta graficzna przetwarza komputerowe dane na obraz w monitorze. Karty te różnią się między sobą szybkością pracy i jakością wyświetlanego obrazu.

09 Karta muzyczna
Jest rozszerzeniem komputera, za pomocą którego można odtwarzać i nagrywać muzykę, mowę lub inne dźwięki. Można do niej podłączyć głośniki, mikrofon lub wieżę.

Między nami literkami firmy Albion trochę razi zbyt jaskrawą kolorystyką obrazów, a i tekst nie zawsze jest przez to czytelny

Grafika dużo bardziej sympatyczna niż w wypadku innych produktów tej firmy, ale dźwięk zaledwie na ocenę dostateczną. Co ciekawe, program daje się uruchomić wyłącznie z płyty CD-ROM. 3,53 punkta i szóste miejsce.

Sam Czytam, Sam Piszę to zestaw dwóch programów wydawnictwa Albion. Ze względu na ich duże podobieństwo testowaliśmy je razem. Oba programy dostarczane są na płytach CD-ROM. Niestety instrukcja do programu ma postać jednej, złożonej na pół kartki papieru; jest jawną kpiną z klientów. Na szczęście sam program prezentuje się dużo lepiej. Bardzo ładna grafika, niezły dźwięk, urozmaicone ćwiczenia. Za to wymagania sprzętowe już nieco większe niż u konkurentów. Za to wszystko 4 punkty i piąte miejsce.

Między nami literkami, jest programem podobnym do Sam Czytam, Sam Piszę. Nic dziwnego, powstał w tej samej firmie. W pudełku znajdujemy taką samą, skandalicznie pobieżną, instrukcję. Obsługa programu nie będzie sprawiać trudności, dobór kolejności ćwiczeń jest też dowolny. Wymagania sprzętowe nieco mniejsze, choć przy 8 MB **pamięci operacyjnej** podawanych jako minimum, program pracuje powoli. Reszta parametrów bardzo podobna. 4,04 punkta i czwarte miejsce.

Słownik obrazkowy dla dzieci zajął trzecie miejsce. Wymagania sprzętowe nieco wyższe niż u konkurencji, brak też podręcznika. Podczas instalacji, jak stwierdziliśmy, występują problemy. Na szczęście producent opisał, jak je pokonać, na dołączonej ulotce. Na uwagę zasługuje bardzo dobra oprawa graficzna, dźwiękowa oraz spory zakres nauczanego materiału. Wiedza przekazywana jest w sposób interesujący, a obsługa nie sprawi z pewnością żadnej trudności. Zasłużone 4,08 punkta i tym samym trzecie miejsce.

Rayman uczy matmy i polaka to program firmy UbiSoft oraz Optimusa. Jest to gra przygodowa, która zarazem pełni funkcje edukacyjne. Jest to również jedyny program, który automatycznie uruchamia instalację z płyty CD-ROM i całkowicie potrafi odinstalować się z systemu, nie pozostawiając po sobie śladów. Program zawiera elementy zręcznościowe, dziecko oswojone z grami komputerowymi łatwiej sobie z nią poradzi niż niejeden rodzic. Ponieważ materiał jest przekazywany w formie gry przygodowej, program jest interesujący a nauka nie powinna ucznia znudzić. Grafika i dźwięk na dobrym poziomie, w sumie 4,22 punkta i drugie miejsce.

Umiem pisać wydany przez Optimus Pascal to zwycięzca naszego testu. Instalacja nie sprawia żadnych kłopotów, ładnie wydany podręcznik, podzielony na część dla dzieci i dla rodziców. Obsługę można by bardziej uprościć, za to grafika i dźwięk stoją na bardzo dobrym poziomie. Duży zakres nauczanego materiału i spore urozmaicenie ćwiczeń oraz ciekawy sposób przekazywania wiedzy to następne atuty programu. Sporo zabawy przy jednoczesnej nauce, zatem 4,86 punkta i zdecydowane zwycięstwo w naszym teście.

Umiem pisać – nauka połączona z dobrą zabawą

Poziomkowa Wróżka nie zachwyca opracowaniem graficznym

Tak testował Komputer ŚWIAT

Komputer testowy

Wszystkie programy testowane były na komputerze wyposażonym w **procesor** Pentium z zegarem 166 MHz, 64 MB pamięci operacyjnej, **kartę graficzną** S3 Trio 64V+ oraz **kartę muzyczną** SoundBlaster Awe 64.

Serwis

Na ocenę wpływało, czy informacje o programie oraz jego uaktualnione wersje są dostępne w internecie i czy w razie problemów można skorzystać z pomocy technicznej przez telefon. Bardzo ważnym elementem dla oceny była również jakość podręcznika.

Instalacja

Sprawdziliśmy czy instalacja programu jest łatwa i przyjazna dla użytkownika, czy nie występują w jej trakcie jakieś problemy, czy program potrafi automatycznie odinstalować się z systemu, oraz ile zajmuje miejsca na dysku twardym.

Dobry program powinien mieć jak najmniejsze wymagania sprzętowe. Okazało się, że większość produktów zadowala się komputerem ze starszym typem procesora - z serii 486 - i zaledwie 8 MB pamięci operacyjnej. Niektórym z testowanych programów do pracy wystarczał nawet procesor o generację starszy, typu 386.

Cechy ogólne programu

Najważniejsza była tu obsługa programu. Czy jest ona prosta, przejrzysta i intuicyjna? Czy początkujący użytkownik poradzi sobie bez problemu bez konieczności studiowania instrukcji obsługi? Chcieliśmy się dowiedzieć również, czy program pozwala na swobodny wybór kolejności ćwiczeń oraz czy może z niego korzystać kilku użytkowników? Uznaliśmy, że w przypadku tego typu programów jakość grafiki jest niezwykle ważna - to ona właśnie przekazuje gros wiedzy.

Wartość edukacyjna

Sprawdziliśmy na ile interesujący jest sposób przekazywania uczonego materiału, jaki jest jego zakres oraz czy proponowane ćwiczenia nie są zbyt monotonne. Interesowało nas również, czy rodzice mają możliwość kontroli postępów w nauce swojej pociechy.

Punkty dodatnie i ujemne

Dwóm programom dodaliśmy punkty, ponieważ uczą również podstaw matematyki.

Cena/Jakość

Jest to stosunek ceny do jakości programu. Wyliczamy go dzieląc cenę programu przez jego jakość. Przyjęte zostały następujące kryteria:

[illegible]	poniżej 11,78
bardzo dobrze	11,78 - 17,67
dobrze	18,67 - 21,21
[illegible]	21,21 - 24,79
[illegible]	24,79 - 32,99
[illegible]	powyżej 32,99.

Wyniki testu	Waga	1. miejsce	Ocena	2. miejsce	Ocena	3. miejsce	Ocena	4. miejsce	Ocena
Nazwa programu		Umiem pisać		Rayman uczy matmy i polaka		Słownik obrazkowy dla dzieci		Między nami literkami	
Producent		Optimus Pascal*		Ubi Soft/Optimus		Optimus Pascal*		Albion	
Telefon informacyjny		(032) 8119190		(018) 4440550		(032) 8119180		(071) 3442101	
Wiek dziecka		7-11 lat		7-9 lat		7-9 lat		5-10 lat	
Serwis	15%		4,33		4,33		3,00		2,67
Serwis telefoniczny	5%	(032) 8119190	4	(018) 4440580	4	(032) 8119180	4	(071) 3442101	4
Serwis online	5%	www.opm.pl/index_pomoc.htm	4	www.optimus.com.pl	4	www.opm.pl/index_pomoc.htm	4	www.albion.pl	2
Podręcznik/podręczniki	5%	bardzo dobry	5	bardzo dobry	5	brak	1	bardzo pobieżny	2
Instalacja	20%		4,20		3,50		3,46		3,65
Ilość zajmowanego miejsca na dysku twardym	4%	2 MB	5	187 MB	1	1 MB	5	4,8 MB	5
Wymagania sprzętowe	4%	486, 8 MB RAM	6	486, 8 MB RAM	6	486, 12 MB RAM	5	486, 8 MB RAM	6
Uruchamianie bezpośrednio z CD-ROM-u	4%	nie	1	nie	1	nie	1	nie	1
Przebieg instalacji	3%	bezproblemowy	6	bezproblemowy	6	występują problemy	3	bezproblemowe	6
Rodzaje instalacji	2%	brak	1	brak	1	brak	1	minimalna, pełna	4
Odinstalowanie programu	2%	tak, niewielka pozostałość	5	tak	6	tak, częściowe	4	nie	1
Automatyczny start instalatora	1%	tak	6	tak	6	tak	6	nie	1
Cechy ogólne programu	30%		5,17		3,83		4,33		3,83
Grafika	10%	bardzo dobra	5	dobra	4	bardzo dobra	5	bardzo dobra	5
Dźwięk	5%	bardzo dobry	5	dobry	4	bardzo dobry	5	dobry	4
Obsługa	5%	wystarczająca	4	wystarczająca	4	łatwa	5	łatwa	5
Kontrola postępów przez rodziców	3%	tak	6	tak	6	nie	1	nie	1
Podręcznik dla dzieci i dla rodziców	3%	tak	6	nie	1	nie	1	nie	1
Korzystanie przez kilku użytkowników	2%	tak	6	tak	6	tak	6	nie	1
Możliwość wyboru kolejności ćwiczeń	2%	tak	5	nie	1	tak	6	tak	6
Wartość edukacyjna	35%		5,29		4,63		4,89		4,91
Sposób przekazywania materiału	10%	interesujący	5	interesujący	5	interesujący	6	interesujący	5
Zakres nauczanego materiału	10%	duży	5	duży	5	bardzo duży	6	wystarczający	4
Urozmaicenie ćwiczeń	8%	duże	5	duże	5	wystarczające	4	duże	5
Zmiana poziomu trudności ćwiczeń	4%	tak	5	nie	1	nie	1	tak	6
Gry i inne urozmaicenia	3%	tak	5	tak	6	tak	6	tak	6
Ocena pośrednia	100%		4,86		4,12		4,08		4,04
Punkty dodatnie/ujemne				nauka matematyki	+0,1				
Ocena jakości			4,86		4,22		4,08		4,04
Jakość		bardzo dobra		dobra		dobra		dobra	
Cena/Jakość		mierna		mierna		niedostateczna		bardzo dobra	
Cena		129,00 zł		129,00 zł		150,00 zł		59,00 zł	
Cena/Jakość - sposób wyliczenia		129,00/4,86 = 26,54		129,00/4,22 = 30,57		150,00/4,08 = 36,76		59,00/4,04 = 14,60	

Wyniki testu	Waga	5. miejsce	Ocena	6. miejsce	Ocena	7. miejsce	Ocena	8. miejsce	Ocena
Nazwa programu		Sam czytam/Sam piszę		Kopciuszek		Poziomkowa Wróżka		Literki-Cyferki 4.0	
Producent		Albion		VIPS*		VIPS*		VIPS*	
Telefon informacyjny		(071) 3442101		(012) 6546983		(012) 6546983		(012) 6546983	
Wiek dziecka		brak danych		7-11 lat		7-10 lat		5-7 lat	
Serwis	15%		2,67		3,00		3,00		3,00
Serwis telefoniczny	5%	(071) 3442101	4	(012) 6546983	4	(012) 6546983	4	(012) 6546983	4
Serwis online	5%	www.albion.pl	2	www.bci.pl/vips	2	www.bci.pl/vips	2	www.bci.pl/vips	2
Podręcznik/podręczniki	5%	bardzo pobieżny	2	pobieżny	3	pobieżny	3	pobieżny	3
Instalacja	20%		3,85		4,25		3,45		3,70
Ilość zajmowanego miejsca na dysku twardym[1]	4%	4,6 MB	5	1,7 MB	5	18 MB	3	13 MB	3
Wymagania sprzętowe	4%	486, 16 MB RAM	5	386, 4 MB RAM	6	386, 4 MB RAM	6	386, 4 MB RAM	6
Uruchamianie bezpośrednio z CD-ROM-u	4%	nie	1	tak	3	nie	1	nie	1
Przebieg instalacji	3%	bezproblemowy	6	bezproblemowy	6	bezproblemowy	6	bezproblemowy	6
Rodzaje instalacji	2%	minimalna, pełna	4	standardowa, użytkownika	4	standardowa, użytkownika	4	standardowa, użytkownika	4
Odinstalowanie programu	2%	nie	1	nie	1	nie	1	nie	1
Automatyczny start instalatora	1%	nie	1	nie	1	nie	1	tak	6
Cechy ogólne programu	30%		3,83		3,50		3,17		3,13
Grafika	10%	bardzo dobra	5	dobra	4	dostateczna	3	dostateczna	3
Dźwięk	5%	dobry	4	dostateczny	3	dostateczny	3	dostateczny	3
Obsługa	5%	łatwa	5	dostateczna	3	dostateczna	3	łatwa	5
Kontrola postępów przez rodziców	3%	nie	1	tak	6	tak	6	nie	1
Podręcznik dla dzieci i dla rodziców	3%	nie	1	nie	1	nie	1	nie	1
Korzystanie przez kilku użytkowników	2%	nie	1	tak	6	tak	6	tak	6
Możliwość wyboru kolejności ćwiczeń	2%	tak	6	nie	1	nie	1	częściowo	3
Wartość edukacyjna	35%		4,91		3,37		3,27		2,84
Sposób przekazywania materiału	10%	interesujący	5	dobry	4	dobry	4	przeciętny	3
Zakres nauczanego materiału	10%	wystarczający	4	wystarczający	4	wystarczający	4	dostateczny	3
Urozmaicenie ćwiczeń	8%	duże	5	bardzo mało	2	bardzo mało	2	bardzo mało	2
Zmiana poziomu trudności ćwiczeń	4%	tak	6	nie	1	nie	1	tak	6
Gry i inne urozmaicenia	3%	tak	6	tak	6	tak	6	nie	1
Ocena pośrednia	100%		4,00		3,53		3,27		3,16
Punkty dodatnie/ujemne								nauka matematyki	+0,1
Ocena jakości			4,00		3,53		3,27		3,26
Jakość		dobra		dobra		dostateczna		dostateczna	
Cena/Jakość		bardzo dobra		celująca		celująca		bardzo dobra	
Cena		69,00 zł		25,00 zł		25,00 zł		39,00 zł	
Cena/Jakość - sposób wyliczenia		69,00/4,00 = 17,25		25,00/3,53 = 7,08		25,00/3,27 = 7,65		39,00/3,26 = 11,96	

Moim zdaniem

Czy testowane produkty mogą nauczyć czytania i pisania? Czy jakikolwiek program komputerowy jest w stanie czegoś takiego dokonać? Raczej nie. Nie obejdzie się bez tradycyjnego nauczyciela, co nie znaczy oczywiście, że testowane przez nas programy są bezużyteczne. Wręcz przeciwnie. Na pewno będą bardzo pomocne, z tym że traktować je należy jako uzupełnienie nauki, a nie jako jej podstawę.

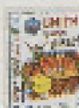

Marcin Lis, redaktor testu

Dobry program powinien przede wszystkim uczyć bawiąc. Tę zasadę, raz lepiej, raz gorzej, starali się spełnić wszyscy producenci. Gorzej już jednak wyglądało umilenie naszym dzieciom nauki przez dopracowanie muzyki i grafiki w testowanych programach. Zdarzały się także zupełnie nudne ćwiczenia i gry. Znalazło to odbicie w naszej tabeli. Jakość programów adresowanych do dzieci jest wciąż bardzo zróżnicowana.

Najlepsze na rynku

Znakomite czy tylko przeciętne? W tym zestawieniu Komputer ŚWIAT prezentuje programy, które przetestował. O kolejności w tabeli decyduje ocena za jakość

Umiem pisać

Nasze dziecko można nauczyć pisać tak, że nawet nie zauważy kiedy

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Nr zeszytu
	Atlasy samochodowe				
1	Microsoft	AutoRoute Express 98	dobra	317	2/99
2	Cartall	Mapa Polski 98	dobra	149	2/99
3	Route 66	Route 66 Codex UTB	dobra	599	2/99
4	Route 66	Route 66 Codex	dostateczna	299	2/99
	Encyklopedie angielskie				
1	Microsoft	Encarta 98	bardzo dobra	306	23/98
2	Encyklopedia Britannica	Encyklopedia Britannica	dobra	1220	23/98
	Encyklopedie polskie				
1	Fogra	Multimedialna encyklopedia Powszechna	dobra	198	35/98
2	PWN	Encyklopedia Multimedialna PWN edycja 1998	dobra	295	01/99
	Katalogi samochodowe na CD				
1	Impresja	Samochody Świata 98	dobra	49	04/99
2	MpiM Sc	CD Auto Salon 98	dostateczna	25	04/99
3	IDG Expo i Nowe Media	Kontyngent 99	dostateczna	10	04/99
	Pakiety biurowe				
1	Microsoft	Office 97 Professional SR 1	bardzo dobra	1562	03/99
2	Corel	WordPerfect Suite 8	bardzo dobra	1452	03/99
3	Lotus	SmartSuite 9.0 Millenium Edition	bardzo dobra	847	03/99
4	Microsoft	Works 4.0	dobra	268	03/99
5	Stardivision	StarOffice 5.0	dostateczna	bezpłatny	03/99
6	Malkom	QR-Biuro	dostateczna	318	03/99
	Programy faksowe				
1	Compol	WinTel 1.6	bardzo dobra	117	24/98
2	Inex	InFax	dobra	98	24/98
3	Microsoft	Microsoft Fax	dobra	bezpłatny	24/98
4	Symantec	WinFax Pro 9.0	dobra	581	24/98
5	DataStorm Tech.	Procomm Plus	dobra	838	24/98
6	Progel	Pro-Fax	dobra	484	24/98
7	RKS Software	Mighty Fax 2.8	dostateczna	72	24/98
8	RKS Software	Just the Fax	dostateczna	72	24/98

Miejsce	Producent	Nazwa programu	Jakość	Cena zł	Nr zeszytu
	Programy graficzne				
1	Micrografx	Windows Draw 6	celująca	367	22/98
2	Micrografx	Windows Draw 5	bardzo dobra	305	22/98
3	Jasc	Paint Shop Pro 5.0	dobra	359	22/98
4	Microsoft	Picture It 2.0	dobra	200	22/98
5	MGI Software	PhotoSuite 8.05	dobra	162	22/98
6	Ulead	iPhoto Express	dobra	347	22/98
7	Adobe	Photo Deluxe 1.0	dostateczna	184	22/98
8	Zsoft	Photo Finish 4	dostateczna	144	22/98
9	Meta Creations	Kai's Photo Soap 1.0	dostateczna	210	22/98
	Programy do nauki czytania i pisania				
1	Optimus Pascal	Umiem pisać	bardzo dobra	129	05/99
2	Ubi Soft/Optimus	Rayman uczy matmy i polska	dobra	129	05/99
3	Optimus Pascal	Słownik obrazkowy dla dzieci	dobra	150	05/99
4	Albion	Między nami literkami	dobra	58	05/99
5	Albion	Sam czytam/Sam piszę	dobra	59/68	05/99
6	Wydawnictwo VIPS	Kopciuszek	dobra	25	05/99
7	Wydawnictwo VIPS	Poziomkowe Wzgórze	dostateczna	25	05/99
8	Wydawnictwo VIPS	Literki-cyferki 4.0	dostateczna	39	05/99
	Programy do nauki języka angielskiego				
1	YDP	EuroPlus+ Reward	bardzo dobra	454	01/99
2	DD Komputery	LangMaster 4.0 IEP	bardzo dobra	39	01/99
3	DD Komputery	LangMaster TOEFL	bardzo dobra	379	01/99
4	YDP	Euro+ Business English	bardzo dobra	194	01/99
5	YDP	EuroPlus+ Flying Colours	bardzo dobra	419	01/99
6	EDGARD Multimedia	Profesor Henry	dobra	157	01/99
7	KahilSoft	eTeacher 4.0	dobra	96	01/99
8	Optimus	English+	dobra	257	01/99
9	TimSoft	Język angielski	dostateczna	43	01/99
10	Studio komputerowe Awangarda	pop English	dostateczna	98	01/99
	Programy kompresujące				
1	Eugene Roshal	WinRAR 2.0	bardzo dobra	122,50	25/98
2	Nico Mac Comp	WinZip 6.3	bardzo dobra	101,50	25/98
3	ARJ Software	JAR 32	bardzo dobra	157,50	25/98
4	VIP Computers	ProZIP 3.1	bardzo dobra	70,00	25/98
5	Pkware Software	PKZIP for Windows 2.6	bardzo dobra	171,50	25/98
6	CastillaBueno	DZIP 3.2	dobra	70,00	25/98
7	Ad Infinitum	UltraCompressor II 3.02	dobra	87,50	25/98
8	Pkware Software	PKZIP 2.04	dobra	164,50	25/98
9	ARJ Software	ARJ 2.50	dobra	157,50	25/98
10	H. Yoshizaki	LHA 2.55	dostateczna	bezpłatny	25/98
11	Philipp Druyts	PAR 1.45	dostateczna	bezpłatny	25/98
12	G. Buyanovsky	ABC 1.03	dostateczna	bezpłatny	25/98
	Przeglądarki stron WWW				
1	Netscape	Communicator 4.05	dobra	bezpłatny	21/98
2	Microsoft	Internet Explorer 4.01	dobra	bezpłatny	21/98
3	Microsoft	Internet Explorer 3.02	dobra	bezpłatny	21/98
4	Netscape	Navigator Gold 3.04	dobra	bezpłatny	21/98
5	Opera Software	Opera 3.21	dobra	100	21/98
6	Netscape	Navigator 2.02	dobra	bezpłatny	21/98
7	Microsoft	Internet Explorer 2.0	dobra	bezpłatny	21/98
8	DCG (GNU)	Lynx 2.8.1	dostateczna	bezpłatny	21/98
	Systemy operacyjne				
1	Microsoft	Windows 98 Uaktualnienie	dobra	439	26/98
2	Microsoft	Windows NT 4.0 Uaktualnienie	dobra	616	26/98
3	Microsoft	Windows 95 OSR2	dobra	386	26/98
4	Microsoft	Windows 95 Uaktualnienie	dostateczna	439	26/98

Nasze tabelki będą rosły wraz z liczbą wydań pisma. Chcemy, aby pomagały czytelnikom w znalezieniu informacji na temat poszukiwanego produktu i w jego szybkiej ocenie ■

Drogowskaz

Tak upakujesz dysk bez kłopotu

Windows 95/98

Zwykle nie interesujemy się tym, w jaki sposób komputer zapisuje na 01 **dysku twardym** nasze 02 **pliki**. Dopóki nie mamy na to wpływu, rzeczywiście nie warto się tym przejmować. Jednak użytkownicy Windows 98 i Windows 95 w 03 **wersji** 04 **OSR 2** mogą sprawić, by komputer rozsądniej gospodarował przestrzenią dysku.

Dysk twardy komputera jest podzielony na 05 **jednostki alokacji**. W każdej z nich może być zapisany tylko jeden plik. Nawet jeżeli nie wypełnia on całej jednostki alokacji, nie można w żaden sposób wykorzystać wolnego miejsca. W stosowanym powszechnie w komputerach PC 06 **systemie plików** FAT16 dysk może być podzielony najwyżej na 65 535 takich jednostek. Gdy wielkość dysków nie przekraczała kilkuset 07 **megabajtów**, wystarczało to w zupełności. Jednak gdy powiększyły się rozmiary typowych dysków, wielkość jednostki alokacji osiągnęła aż 32 kB. W konsekwencji straty także stały się większe.

Na szczęście pojawił się nowy system organizacji dysku FAT32 – który pozwala dzielić go na mniejsze jednostki alokacji. Dzięki niemu możemy wygospodarować nawet o 20–30 procent więcej miejsca, przechodząc z FAT16 na FAT32.

Inne zalety nowego systemu plików to możliwość zainstalowania dysku o pojemności większej niż 2 GB bez konieczności dzielenia go na 08 **partycje**, a także zwiększenie tempa pracy – FAT32 jest o kilkanaście procent szybszy w działaniu na dyskach powyżej 1 GB.

Korzyści z zastosowania FAT 32 są niewątpliwe (patrz tabela). Niestety, Windows automatycznie formatuje dyski twarde w systemie FAT16. Ale samodzielna 09 **konwersja** na FAT 32 nie sprawi użytkownikom Windows 98 kłopotów.

1 Uruchamiamy program do konwersji dysku, klikając kolejno na [Start], [Programy], [Akcesoria], [Narzędzia systemowe] oraz [Konwerter dysku (FAT32)]. Na ekranie pojawią się podstawowe informacje o konwerterze.

2 Klikamy na pole [Dalej >]. W kolejnym oknie widzimy spis dysków znajdujących się w naszym komputerze. Przy każdym dysku widnieje informacja o tym, czy zainstalowany jest na nim starszy system FAT16 czy nowszy FAT32. Jeżeli dysk lub jego partycja są mniejsze niż 512 MB, znajdziemy przy nim informację, że konwersja na FAT32 nie jest możliwa. Wskazujemy ten dysk, na którym chcemy zmienić sposób zapisu plików i klikamy na [Dalej >].

3 Teraz 10 **kreator** konwersji sprawdza, czy na dysku znajdują się programy niezgodne z FAT32. Prawdopodobnie po kilku chwilach zobaczymy na ekranie okno z takim komunikatem:

System Windows nie znalazł żadnego programu niezgodnego z systemem plików FAT32. Aby kontynuować, kliknij przycisk Dalej

Jak komputer zapisuje pliki na dysku twardym

FAT16	FAT32
32 kB	8 x 4 kB
marnuje się 27 kB miejsca	24 kB miejsca do wykorzystania
plik 5 kB	plik 5 kB; marnuje się 3 kB miejsca

Nawet jeżeli plik jest bardzo mały i zajmuje tylko 5 kB miejsca na dysku, na pozostałych 27 kB nie da się już niczego zapisać. System FAT32 dzieli dysk na mniejsze jednostki. W wypadku dysków nie większych niż 8 GB, a więc takich, jakie spotykamy w większości komputerów, jednostka alokacji ma tylko 4 kB. Nasz przykładowy plik wielkości 5 kB zajmie dwie takie jednostki, tak więc oszczędność miejsca wyniesie 24 kB.

Co to właściwie jest...

01 Dysk twardy
Dysk twardy jest trwałą pamięcią komputera. Oznacza to, że wszystkie dane i programy zostają na nim zachowane również po wyłączeniu peceta. Pojemność dysków twardych podaje się w gigabajtach. Kupując zestaw komputerowy, powinniśmy zdecydować się obecnie na dysk powyżej 2,5 GB, inaczej szybko może zabraknąć na nim miejsca.

02 Plik
Podstawowa jednostka przechowywania informacji na dysku twardym komputera. Plikiem może być program, stworzony przez nas dokument czy baza danych. W Windows pliki są reprezentowane przez ikony: jeden plik to jedna ikona.

03 Wersja
Numer, który jednoznacznie określa dany program. Nowsze wersje programów mają zwykle wyższe numery niż starsze, i tak np. wersja Word 8.0 (inaczej określany jako Word 97) jest nowsza od wersji Word 7.0 (95).

04 OSR 2
Jest to uaktualniona wersja Windows 95. Dodano do niej obsługę nowszych urządzeń, które nie istniały w czasie tworzenia Windows 95. Nowinką w OSR 2 jest także ulepszony system zarządzania plikami na dysku twardym – FAT32.

05 Jednostka alokacji, klaster
Dysk twardy podzielony jest na niewielkie fragmenty, zwane jednostkami alokacji. W każdej z nich mogą być zapisane dane dotyczące tylko jednego pliku. Jeżeli rozmiar pliku jest mniejszy niż rozmiar klastra, nie wykorzystane miejsce marnuje się. Dlatego im mniejsze jednostki alokacji, tym ekonomiczniej wykorzystane jest miejsce na dysku.

Porównanie FAT16 i FAT32

	Rozmiar jednostki alokacji	
Wielkość dysku	FAT16	FAT32
poniżej 512 MB	8 kB	nie obsługuje tak małych dysków
512 MB – 1023 MB	16 kB	4 kB
1 GB – 2 GB	32 kB	4 kB
2 GB – 8 GB	nie obsługuje, konieczny podział na partycje	4 kB

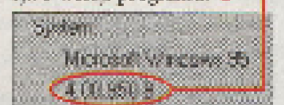
FAT32 nawet do bardzo dużych dysków ma stosunkowo małą jednostkę alokacji – tylko 4 kB. Oprócz tego bez problemu obsługuje duże dyski, mające pojemność powyżej 2 GB, z którymi nie radzi sobie FAT16

Klikamy wtedy na Dalej >. Może się jednak zdarzyć, że niektóre aplikacje, zwłaszcza starsze programy do 11 **kompresji** dysków, nie będą zgodne z FAT32. W takiej sytuacji musimy zrezygnować z używania ich (konwerter dysków podpowie nam, gdzie szukać ich nowszych, ulepszonych wersji).

4 Konwerter umożliwia nam teraz stworzenie zapasowej kopii zawartości dysku. Nie jest to konieczne, ponieważ konwersja nie niszczy zapisanych na dysku danych. Jeżeli jednak chcemy wykonać kopię, wybieramy przycisk Utwórz kopię zapasową i dalej postępujmy zgodnie z instrukcjami wyświetlanymi na ekranie. Jeżeli rezygnujemy z tej możliwości, przejdźmy dalej, klikając na przycisk Dalej >.

5 Gdy jeszcze raz wybierzemy Dalej >, wszystkie programy zostaną zamknięte, komputer uruchomi się ponownie i rozpocznie konwersję. Może ona potrwać od kilku minut do kilku godzin. Po jej zakończeniu komputer automatycznie uruchomi Windows 98. Następnie uaktywni się 12 (s.30) **program defragmentujący** dysk. Nie należy przerywać jego pracy! Dopiero gdy w ten sposób uporządkujemy zawartość dysku, odczujemy korzyści z przeprowadzonej konwersji.

6 W znacznie gorszej sytuacji znajdują się użytkownicy Windows 95. Po pierwsze, korzystanie z FAT32 jest możliwe tylko wtedy, gdy posiadamy odpowiednio nową wersję tego systemu (OSR 2 lub OSR 2.5). Jak sprawdzić, którą wersją Windows 95 dysponujemy? Kliknijmy prawym klawiszem myszy na ikonę Mój komputer a następnie z menu kontekstowego wybierzmy Właściwości. W górnej części zakładki Ogólne znajduje się informacja o wersji programu:

Jeżeli znajdziemy tam napis 4.00.950 B lub 4.00.950 C, oznacza to, że mamy na tyle nową wersję systemu operacyjnego, że możemy wprowadzić nowy sposób zapisu plików.

Niestety, to dopiero połowa sukcesu, ponieważ w tym systemie, inaczej niż w Windows 98, nie ma wygodnego narzędzia do konwersji systemu plików z FAT16 na FAT32. Sprawdźmy jeszcze, czy nasz system plików to rzeczywiście FAT16. W tym celu kliknijmy podwójnie na ikonę Mój komputer, a następnie prawym klawiszem myszy na ikonę tego dysku twardego, który chcemy sprawdzić (każdy dysk lub partycja może mieć założony inny system plików). Z menu, które się otworzy, należy wybrać Właściwości. Jeśli zobaczymy tam informację o FAT32, możemy być spokojni – dysk działa wydajnie.

7 Co pozostaje tym, którzy nie mają uaktywnionego FAT32? Do dyspozycji mają program o nazwie Fdisk (dołączony do Windows), który umożliwia zaktywowanie FAT32. Niestety, operacja ta jest równoznaczna z utratą zapisanych na dysku twardym danych i ponownym instalowaniem Windows 95. Polecamy to tylko najbardziej doświadczonym. ■

Nowe źródło danych

Windows zachowuje w 13 (s.30) **rejestrze** informację o źródle, z którego przeprowadzana była instalacja. Taki zapis ma postać 14 (s.30) **ścieżki dostępu**. Gdy w przyszłości będziemy chcieli doinstalować nowy element systemu, klikając na Start, Ustawienia, Panel sterowania oraz dwukrotnie na:

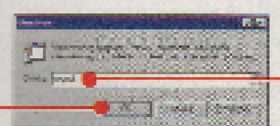

Windows będzie szukać dodatkowych elementów w tym samym miejscu, z którego instalowany był system.

Zwykle to rozwiązanie jest bardzo wygodne, jednak może spowodować pewne kłopoty, kiedy chcemy dodać nowy element systemu, korzystając z innego źródła niż przy standardowej instalacji (na przykład instalowaliśmy Windows z dyskietek, a teraz chcemy uzupełnić system o nowe elementy z płyty CD-ROM). Kłopotów możemy się spodziewać także wtedy, gdy instalując w komputerze drugi dysk twardy lub dzieląc dysk na partycje, zmieniliśmy literowe oznaczenia napędów. Na ekranie zobaczymy wówczas komunikat o błędzie.

Oczywiście, możemy za każdym razem ręcznie wskazywać, gdzie są pliki potrzebne do instalacji. Można jednak raz na zawsze zmienić to ustawienie Windows i oszczędzić sobie roboty.

1 Kliknijmy na polu Start i na Uruchom.... Na ekranie zobaczymy okno służące do uruchamiania programów:

Wpisujemy w nie regedit i klikamy na ●. Uruchomi się 15 (s. 30) **edytor rejestru**

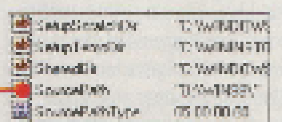
Rada Komputer ŚWIATA: Ponieważ wprowadzanie zmian w rejestrze Windows zawsze wiąże się z pewnym ryzykiem, utwórzmy najpierw kopię bezpieczeństwa rejestru. W tym celu klikamy na Rejestr i wybieramy opcję Eksportuj plik Rejestru. Program poprosi o podanie nazwy pliku, w którym będzie przechowywana nasza kopia. Wpiszmy dowolną nazwę, pamiętając, aby nie dodawać do niej żadnego 16 (s.30) **rozszerzenia pliku**, a więc na przykład: Kopia rejestru. Rozwijamy listę wyboru widoczną w górnej części okna i wskazujemy Pulpit, a następnie klikamy na przycisk Zapisz. Na pulpicie pojawi się taka ikona:

W sytuacji awaryjnej, klikając dwukrotnie na tę ikonę, przywrócimy poprzednią wersję rejestru.

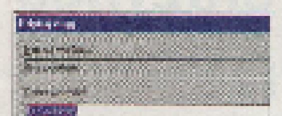
2 Teraz musimy dostać się do odpowiedniej części rejestru. W tym celu klikamy kolejno na znakach plus, poprzedzających następujące klucze rejestru: HKEY_LOCAL_MACHINE, SOFTWARE, Microsoft, Windows i wreszcie CurrentVersion.

Następnie klikamy raz na pozycję SETUP, aby ją zaznaczyć. Na liście, która wyświetli się w prawej części okna, znajdujemy pozycję: ●

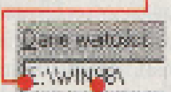

Klikamy na nią jeden raz.

3 Widzimy, że komputer jest przygotowany na to, że znajdzie dodatkowe elementy systemu operacyjnego na dysku oznaczonym literą D. Możemy jednak skierować jego uwagę na inny 17 (s.30) **napęd**. Z menu Edycja wybieramy polecenie Modyfikuj. Na ekranie wyświetli się okno:

Zmieńmy literę oznaczającą dysk na przykład na: ●

i zamknijmy oba otwarte okna. Oczywiście jeśli nie podoba nam się domyślna ścieżka dostępu, ją także możemy zmienić: ●.

Teraz doinstalowywanie nowych elementów powinno już odbywać się bez niespodzianek. ■

Co to właściwie jest...

06 **System plików**
Sposób, w jaki komputer organizuje dane zapisywane na dysku twardym. Dotyczy to dwóch głównych rzeczy – wielkości jednostek alokacji oraz metody, według której komputer będzie później odnajdował pliki zapisane na dysku twardym. Najpopularniejsze systemy plików to: FAT16 (stosowany w MS-DOS, Windows 95/98 i Windows NT), FAT32 (Windows 95 OSR 2 i Windows 98) oraz NTFS (Windows NT). Jak widać, jedynym wspólnym systemem plików dla Windows jest FAT16.

07 **Megabajt, MB**
Wielkość pamięci podawana jest w megabajtach. Jeden megabajt to 1024 kilobajty lub 1 048 576 bajty. 1 bajt to jedna komórka pamięci, przechowująca np. jedną literę.

08 **Partycja**
Wydzielony fragment dysku, który zachowuje się tak jak osobny dysk.

09 **Konwersja**
Zmiana systemu plików z FAT16 na FAT32 w sposób bezkolizyjny, tzn. nie niszczący informacji znajdujących się na dysku twardym komputera. W Windows 98 konwersja jest jednokierunkowa - po jej wykonaniu nie można już wrócić do FAT16.

10 **Kreator, wizard**
Program ułatwiający użytkownikowi proces konfiguracji lub pomagający korzystać z jakiegoś programu.

11 **Kompresja**
Pojęcie oznaczające proces redukcji miejsca zajmowanego przez daną informację. Kompresja opiera się na specjalnych algorytmach matematycznych, dzięki którym ta sama informacja może zostać zapisana w taki sposób, że zajmuje mniej miejsca.

Co to właściwie jest...

12 Defragmentacja
Gdy aktualizujemy plik, który wcześniej znajdował się już na dysku twardym, komputer często zapisuje zmiany w innej części dysku niż pierwszą wersję pliku. W rezultacie odczytywanie dokumentu rozproszonego po różnych fragmentach dysku trwa znacznie dłużej. Defragmentacja to proces ponownego zapisywania tych plików na dysku tak, aby dostęp do nich był jak najszybszy.

13 Rejestr Windows
Podstawowa baza danych w systemach Windows 95/98 i Windows NT. Są w niej przechowywane wszystkie informacje niezbędne Windows do poprawnej pracy.

14 Ścieżka dostępu
Ścieżka informuje nas, na jakim dysku, w którym katalogu i podkatalogu znajduje się plik, na przykład: C:\windows\cdplayer.exe
Poszczególne nazwy katalogów są rozdzielane ukośnikiem. Ukośnik uzyskamy, naciskając \.

15 Edytor rejestru
Program służący do wprowadzania zmian w rejestrze Windows.

16 Rozszerzenie pliku
Każdy plik posiada nazwę. Składa się ona zazwyczaj z dwóch części. Przykładowo może to być tekst, kropka, potem rozszerzenie pliku, np. .doc. Pełna nazwa wygląda więc tak: tekst.doc

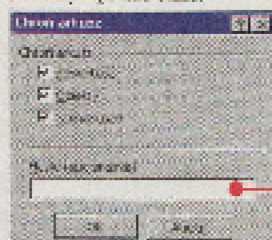
17 Napęd
Pojęcie to oznaczało początkowo urządzenie mechaniczne, w którym umieszczano nośniki danych, np. dyskietkę. Tak powstały określenia napęd dysku A i napęd dysku B. Kolejne litery, począwszy od C, służą do nazywania dysków twardych, a następnie oznaczają napędy CD-ROM.

Excel 97

Podaj hasło

Jeżeli pracujemy ze szczególnie ważnym dokumentem Excela i chcemy go zabezpieczyć przed przypadkową zmianą (lub czyimś złośliwym działaniem), możemy uzależnić możliwość wprowadzania poprawek od znajomości hasła. Jak to zrobić?

1 Z menu Narzędzia wybieramy polecenie Ochrona, a z podmenu, które pokaże się obok – polecenie Chroń arkusz... . Otworzy się małe okno.

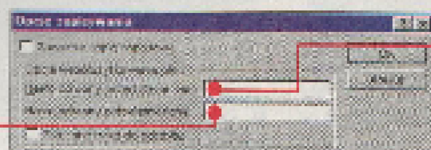

2 Upewnijmy się, czy przed wszystkimi trzema pozycjami znajdują się zaznaczenia. Jeżeli tak jest, zapewniamy naszym danym najdalej idącą ochronę. Dodatkowo Excel pozwala zabezpieczyć zawartość arkusza hasłem. Możemy pozostawić to pole wolne, jednak jeżeli chcemy uchronić się przed ingerencją innych osób, wpiszmy w pole ● hasło i potwierdźmy je, klikając na OK. Program wyświetli kolejne okno z ostrzeżeniem i poprosi nas o ponowne wprowadzenie wpisanego przed chwilą ciągu znaków. Jeżeli nie pomylimy się i wpiszemy nowe hasło prawidłowo, od tej pory jego znajomość będzie niezbędna, aby wprowadzić jakiekolwiek zmiany w dokumencie.

3 Spróbujmy teraz wpisać nową wartość do którejś z komórek arkusza. Na ekranie natychmiast pojawi się informacja, że jest to niemożliwe, dopóki nie usuniemy ochrony. Postępując zgodnie z wyświetloną instrukcją, z menu Narzędzia wybieramy Ochrona, a z podmenu – Nie chroń arkusza... . Teraz program poprosi o wpisanie hasła. Gdy to zrobimy bezbłędnie, a następnie naciśniemy OK, będziemy już mogli bez przeszkód zmieniać zawartość komórek.

4 Kiedy po wprowadzeniu tych zmian zamkniemy dokument, nie będzie on już w żaden sposób chroniony. Zabezpieczenie przecież usunęliśmy przed chwilą, wybierając polecenie Nie chroń arkusza... . Jeżeli uważamy, że hasło nadal jest potrzebne, możemy jeszcze raz wprowadzić zabezpieczenie, wykonując kroki opisane w punktach pierwszym i drugim. Jednak istnieje inna, znacznie wygodniejsza metoda, dzięki której nie będziemy musieli definiować hasła od nowa za każdym razem, gdy wprowadzimy zmiany.

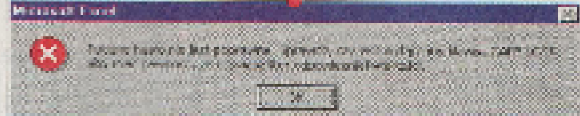
5 Z menu Plik wybieramy Zapisz jako... . Naciśnijmy przycisk Opcje... . Wyświetli się nowe okno z dwoma polami edycji. Dolne pole ● służy do wpisania hasła zabezpieczającego przed wprowadzaniem zmian. Teraz także, gdy wpiszemy ciąg znaków i naciśniemy OK, program poprosi o powtórne wprowadzenie hasła. Gdy zrobimy to prawidłowo, zostanie ono powiązane z dokumentem. Teraz za każdym razem, gdy będziemy próbowali otworzyć ten arkusz, Excel zapyta o hasło. Gdy nie będziemy potrafili go podać, program pozwoli nam otworzyć tylko kopię przeznaczoną wyłącznie do odczytu.

Rada Komputer ŚWIATA: Możliwość utworzenia kopii przeznaczonej wyłącznie do odczytu może nas uratować, gdy zapomnimy hasła zabezpieczającego dokument przed wprowadzaniem zmian. W takiej sytuacji otwieramy kopię, z menu Plik wybieramy Zapisz jako... i nadajemy plikowi nową nazwę. Nie będzie to już kopia, ale normalny dokument, w którym możemy wprowadzać dowolne zmiany.

6 Możemy też sprawić, że osoba niepowołana nie będzie mogła nawet zajrzeć do dokumentu. Wystarczy, że wykonując czynności opisane w punkcie piątym wprowadzimy hasło do górnego pola ●. Gdy teraz przy próbie otwarcia nie będziemy potrafili wpisać prawidłowego ciągu znaków, plik nie otworzy się – zamiast niego zobaczymy na ekranie mało zachęcający komunikat ●.

Uwaga! Gdy zapomnimy to hasło, nie będziemy mogli w żaden sposób odzyskać dokumentu.

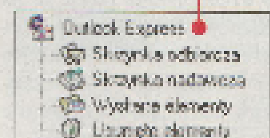

Outlook Express

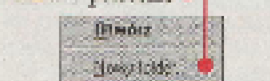
Porządek w skrzynce pocztowej

Im dłużej używamy naszego 18 **programu pocztowego**, tym lista odebranych wiadomości robi się dłuższa. Co robić, gdy mamy ich już tak dużo, że poruszanie się po 19 **skrzynce pocztowej** zaczyna sprawiać trudności, a nie chcemy pozbywać się korespondencji? Stwórzmy dla niej dodatkowe 20 **katalogi**. Dzięki nim łatwiej nam będzie orientować się w naszej poczcie – pomoże już nawet jeden nowy katalog, do którego wrzucimy stare wiadomości.

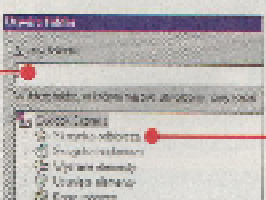
1 Klikamy prawym klawiszem myszy na pozycję ●

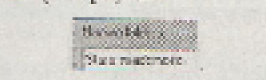
widoczną w lewej części okna programu. Z menu, które się rozwinie, wybieramy (tym razem posługując się lewym przyciskiem) polecenie ●

2 Na ekranie pojawia się nowe okno:

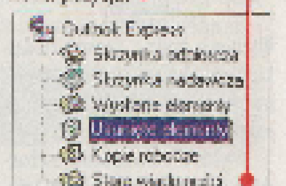

W jego górnej części znajduje się pole ●, które aż prosi się, żeby wypełnić je nazwą nowego katalogu. Wpiszmy tam jakąś sensowną nazwę, na przykład:

Rada Komputer ŚWIATA: Nowe katalogi można tworzyć nie tylko w głównym drzewie Outlook Expressa, tak jak w naszym przykładzie. Znacznie wygodniejsze może być na przykład stworzenie katalogów z nazwiskami naszych znajomych w Skrzynce odbiorczej ●.

3 Gdy spodoba nam się już nowa nazwa katalogu, klikamy na pole OK. Zamknęliśmy w ten sposób okno i wróciliśmy do listy katalogów. Widzimy, że pojawiła się na niej nowa pozycja: ●

4 Nic nie stoi na przeszkodzie, aby katalog, który powstał przed chwilą, miał swoje podkatalogi. Tworzymy je w sposób bardzo podobny do przedstawionego powyżej. Najpierw klikamy lewym przyciskiem myszy na nazwę katalogu, w którym chcemy stworzyć podkatalog. Następnie naciskamy prawy klawisz myszy i z listy, która się rozwinie, wybieramy Nowy folder... .

Outlook Express

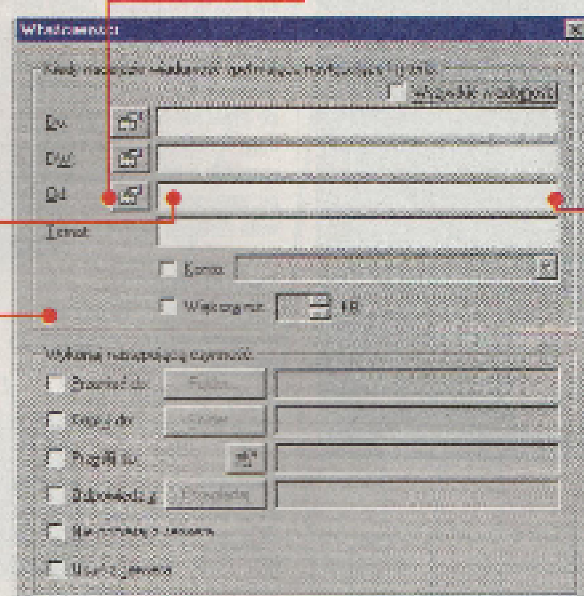
Filtrowanie poczty

Gdy stworzyliśmy już kilka katalogów, w których będziemy przechowywać przychodzące wiadomości (patrz wskazówka Porządek w skrzynce pocztowej) i uporaliśmy się z listami, które zalegały w skrzynce pocztowej, czas pomyśleć o przyszłości. Dobrze by było, gdyby program automatycznie kierował do odpowiednich podkatalogów wiadomości przyjmowane z 21 **serwera pocztowego**. Oczywiście musimy najpierw określić kryteria, według których ma to robić.

1 Otwórzmy program Outlook Express. Następnie z menu Narzędzia wybierzmy Nowy folder...

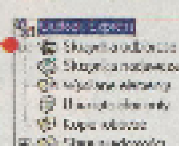
2 Na ekranie wyświetli się okno asystenta skrzynki odbiorczej – na razie całkiem puste. Kliknijmy na pole Dodaj.

3 Widzimy kolejne okno, w którym będziemy mogli określić kryteria filtrowania nowych wiadomości. ● Przypuśćmy, że chcemy kierować wszystkie listy nadane przez określoną osobę do podkatalogu Inne. Zacznijmy od wskazania tej osoby. Służy do tego pole ●, w którym musimy umieścić jej adres e-mail. Możemy to zrobić na dwa sposoby: albo po prostu go tam wpisać, albo – jeżeli korzystamy z książki adresowej – otworzyć ją pojedynczym kliknięciem na ● i wskazać odpowiednią osobę. Jej dane po chwili wyświetlą się w polu Od.

4 Określiliśmy już nadawcę. Teraz musimy zdecydować, co program ma zrobić z wysyłanymi przez niego 22 **e-mailami**. Przyda się nam dolna część wspomnianego okna. Większość widocznych tam opcji jest na razie nieaktywna, jednak nie sprawi nam to kłopotu. Ponieważ chcemy, aby program umieszczał listy w określonej części dysku, zaznaczmy najpierw pole przy pozycji: Przenieś do.

Widzimy, że uaktywnił się przycisk znajdujący się obok. Kliknijmy na niego. W nowym oknie pojawi się spis dostępnych katalogów, jednak na razie nie widzimy w nim interesującego nas podkatalogu:

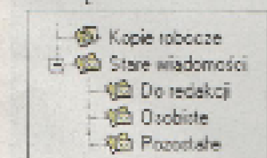
Dopiero gdy klikniemy na pole ●, rozwinie się pełna lista podkatalogów. Zaznaczmy pojedynczym kliknięciem wybraną pozycję, a następnie zamknijmy to okno przyciskiem OK. Widzimy, że nazwa tego katalogu pojawiła się przy poleceniu: Przenieś do Folder Inne.

Możemy już zamknąć oba okna, które są jeszcze otwarte.

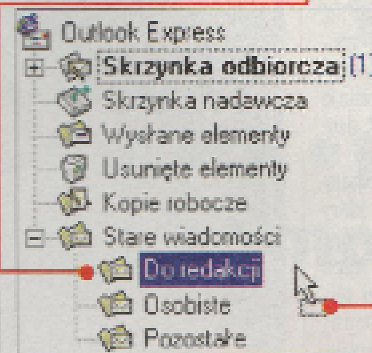
5 A może mamy dość otrzymywania wiadomości reklamowych wysyłanych wciąż przez tego samego nadawcę? Bez większego trudu możemy sprawić, że nasz program pocztowy nie będzie ich w ogóle umieszczał w skrzynce. Wpiszmy w pole ● adres, spod którego przychodzą niechciane e-maile, a następnie zaznaczmy pole ● Nie pobieraj z serwera.

Tak samo możemy potraktować na przykład wszystkie wiadomości o zbyt dużej objętości lub te, które zawierają słowo reklama w polu temat. Wystarczy, że w górnej części okna wpiszemy odpowiednie kryterium i zaznaczymy opcję, dzięki której wiadomości nie będą pobierane z serwera. ■

Następnie powtarzamy czynności opisane w drugim i trzecim punkcie. Uwaga! Nazwy podfolderów nie będą od razu widoczne na liście w lewej części okna. O tym, że podkatalogi zostały stworzone, świadczy znak plus, widoczny po lewej stronie jego nazwy: ●

Oznacza on po prostu, że wewnątrz coś się kryje. Gdy raz na niego klikniemy, lista rozwinie się:

W ten sam sposób możemy stworzyć podkatalogi folderu Skrzynka odbiorcza i wszystkich innych katalogów widocznych w oknie programu pocztowego Outlook Express.

5 Czy stworzyliśmy już wszystkie katalogi? Najwyższa więc pora zająć się posortowaniem wiadomości, które przechowujemy w skrzynce pocztowej. Klikamy raz lewym przyciskiem myszy na nagłówek listu, który chcemy przenieść (nagłówki listów są widoczne w prawej części okna Outlook Expressa). Widzimy, że wiadomość została zaznaczona kolorem. Teraz ponownie klikamy na nagłówek listu, a następnie, przytrzymując naciśnięty lewy klawisz myszy, przeciągamy wiadomość na nazwę podkatalogu, w którym zamierzamy ją umieścić. W czasie przenoszenia wiadomości kursor zmienia wygląd – u jego dołu widać zarys listu. ● Gdy najedziemy kursorem myszy na odpowiedni katalog, zostanie on podświetlony na niebiesko ●. Wtedy zwalniamy przycisk myszy. Widzimy, że długa lista wiadomości widoczna w prawej części okna ● skróciła się o jedną pozycję.

Outlook Express
Skrzynka odbiorcza (1)
Skrzynka nadawcza
Wysłane elementy
Usunięte elementy
Kopie robocze
Stare wiadomości
Do redakcji
Osobiste
Pozostałe

W ten sam sposób umieszczamy w podkatalogach kolejne wiadomości. Należy tylko uważać, by omyłkowo nie przenieść ważnych wiadomości do Kosza Outlook Expressa, który oznaczony jest jako katalog o nazwie:

6 Nagłówki przeniesionych wiadomości możemy zobaczyć, gdy klikniemy dwukrotnie na nazwę podkatalogu, w którym je umieściliśmy (oczywiście najpierw należy rozwinąć listę podkatalogów, klikając myszką na plusiki po lewej stronie nazw katalogów). Po zaznaczeniu odpowiedniego katalogu, w prawej części okna Outlook Expressa pojawia się lista zachowanych w nim wiadomości. ■

Co to właściwie jest...

18 Program pocztowy
Program komputerowy wykorzystywany do wysyłania i odbierania poczty elektronicznej. Najbardziej znane programy pocztowe do Windows to: Netscape Mail, Netscape Messenger, Eudora, MS Outlook i MS Mail.

19 Internetowa skrzynka pocztowa, konto pocztowe
Jest to nasz prywatny fragment serwera pocztowego, w którym przechowywane są listy przychodzące do nas pocztą elektroniczną. Każda internetowa skrzynka pocztowa ma swój niepowtarzalny adres, który w środku zawiera charakterystyczny znak @ (zwany popularnie małpą).

20 Katalog
Katalogiem nazywamy teczki (foldery), w których magazynujemy informacje wiążące się ze sobą. W Outlook Expressie mamy już domyślnie stworzonych kilka katalogów, takich jak np. Skrzynka odbiorcza, Skrzynka nadawcza, itp.

21 Serwer pocztowy
Jest to komputer podłączony na stałe do sieci Internet, którego zadaniem jest odbieranie i przesyłanie poczty elektronicznej do adresata. Najczęściej list elektroniczny, zanim dotrze pod właściwy adres, przechodzi przez kilkanaście serwerów.

22 E-mail
Od ang. electronic mail – list elektroniczny. Czyli zrozumiały dla komputera, wysłany za pośrednictwem sieci komputerowej, takiej jak np. Internet. E-mail, oprócz tekstu, może zawierać załączniki o praktycznie dowolnej zawartości (np. muzyka, obrazy wideo, komputerowa grafika, animacje). ■

Kosz Windows

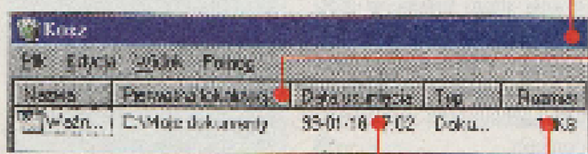
Kosz przy stanowisku pracy jest bardzo ważny. Nie wstając od biurka, możemy pozbywać się zajmujących na nim miejsce niepotrzebnych papierzysk. Bywa czasami i tak, że trzeba pogrzebać w śmieciach, szukając rzeczy wyrzuconych omyłkowo. Podobnie jest w Windows

Gdy kasujemy znajdujący się na naszym twardym dysku plik lub folder (katalog), nie znika on bezpowrotnie, ale jest przenoszony do Kosza. Jest to zabezpieczenie przed omyłkowym usunięciem ważnych danych. W momencie kasowania ikona pustego Kosza zapełnia się papierzyskami:

Jak kasować

Niepotrzebne pliki lub foldery możemy kasować standardowo, to znaczy klikając na dany obiekt prawym klawiszem myszy i wybierając polecenie Usuń. Możemy też przeznaczone do kasowania obiekty przeciągać (wciśnięty lewy lub prawy przycisk myszy) na ikonę Kosza i tam upuszczać (zwalniając przycisk). Pliki wrzucone w ten sposób do Kosza pozostają w nim pewien czas i możemy je odzyskać.

Jak przywracać

No i stało się! Przez pomyłkę skasowaliśmy coś, co jednak jest nam potrzebne. Aby przywrócić znajdujący się w Koszu obiekt, należy podwójnie kliknąć na ikonę:

Otworzy się wtedy okno, w którym ujrzymy wszystkie usunięte pliki:

Możemy zdziwić się, że nie widać tam usuniętych przez nas folderów (żółte teczuszki), ale ich brak jest tylko pozorny. Gdy przywrócimy pliki, pojawią się one w starych katalogach, nawet jeśli katalogi te usunęliśmy już z komputera. Co więcej, możemy przeczytać, w jakim katalogu znajdował się oryginalnie skasowany plik, poznać datę jego usunięcia i rozmiar.

Kliknijmy na plik (zaznaczony zostanie na niebiesko), który chcemy odzyskać, i z menu Plik wybierzmy Przywróć. Jeśli chcemy przywrócić więcej plików naraz, zaznaczając je, musimy trzymać wciśnięty klawisz Ctrl. Możemy także zaznaczyć naraz kilka sąsiadujących ze sobą w oknie plików za pomocą myszy, łapiąc je w prostokątną ramkę (klikamy obok ikony skasowanego pliku i przeciągamy kursor myszy w obrębie interesującego nas obszaru).

Znajdujące się w Koszu pliki możemy także przywrócić, przeciągając je poza obręb okna (na wolne miejsce na pulpicie lub do innego okna Windows). Należy jednak pamiętać, że wtedy nie odzyskamy folderów, w których się znajdowały.

Drogocenne miejsce na dysku

Pliki usuwamy często po to, by wygospodarować nieco wolnej przestrzeni na dysku twardym. Czy naprawdę przybywa wtedy miejsca? Przecież kasowane przez nas dane wcale nie znikają, ale lądują w Koszu. Są trzy sposoby, w jakie można sprawić, by zawartość Kosza nie zajmowała cennego miejsca.

Opróżnić Kosz

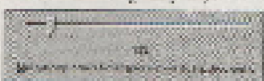
Jeżeli z Kosza na ikonie wystaje stos papierzysk, możemy Kosz opróżnić. Klikamy na jego ikonę prawym klawiszem myszy i z menu wybieramy Opróżnij Kosz.

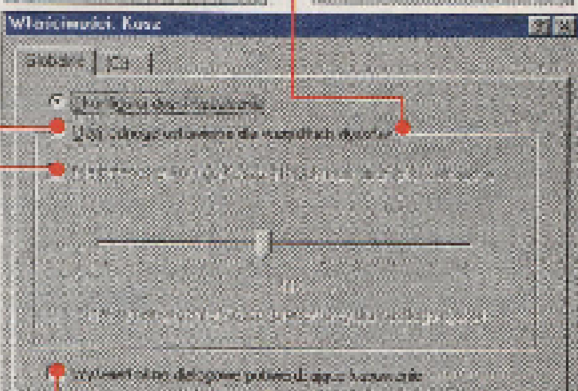
Kasować z pominięciem Kosza

- Jeżeli podczas kasowania plików bądź folderów będziemy naciskać klawisz Shift, usuwane elementy nie trafią do Kosza.
- Po kliknięciu na ikonie Kosza prawym przyciskiem myszy i wybraniu Właściwości należy zaznaczyć pola przy opcjach:

Ograniczyć rozmiar Kosza

W oknie Właściwości Kosza uaktywniamy opcję. Suwak służący do regulacji rozmiaru Kosza stanie się aktywny:

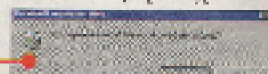

Pliki, które nie zmieszczą się w Koszu, nigdy się tam nie dostaną. Kiedy Kosz będzie bliski przepełnienia, kasowanie nowych plików spowoduje automatyczne usunięcie tych skasowanych najwcześniej.

Szybsze kasowanie

Gdy próbujemy kasować jakiś zbiór lub folder, Windows pyta, czy jesteśmy pewni swojej decyzji: . Zdecydowanie spowalnia to całą operację.

Kliknijmy prawym klawiszem myszy na ikonę Kosza i wybierzmy Właściwości. Teraz usuwamy zaznaczenie przy poleceniu. Należy pamiętać jednak, że Windows nie pozwala korzystać jednocześnie z dwóch udogodnień: automatycznego kasowania z pominięciem Kosza i kasowania bez potwierdzenia.

Konfiguracja wielu dysków

Dokonane przez nas ustawienia były globalne – dotyczyły wszystkich dysków komputera. Możemy jednak zmieniać ustawienia dla każdego z nich osobno (jeśli mamy więcej niż jeden). Kliknijmy na ikonę Kosza prawym klawiszem myszy i wybierzmy Właściwości. Kiedy komputer rzeczywiście wyposażony jest w więcej niż jeden dysk, ujrzymy dodatkowe zakładki (kolejne litery alfabetu). Aby uaktywnić możliwość oddzielnego konfigurowania dysków, zaznaczmy pole przy Skonfiguruj dyski niezależnie. Teraz klikając na zakładki, wprowadzamy zmiany tylko dla konkretnego dysku.

